RSMAGASINET

WWW.REDNINGSSELSKAPET.NO

RS(+)

/02

2016

KR 69

NY, RÅ, UREDD, RASK OG NORSK

Seatronic - *ledende leverandør av utstyr til landets båteiere*

SEATRONIC.no

Sesongtips:

Sjekk strømmen ombord

50W solcellepanel
Effektivt Max Power *Tilbud!* rammepanel med god kvalitet.

Nasa battrimeter
Gir deg info om strøm til og fra batteriene, forbruk + +

Efoy brenselcelle
Med sin beskjedne størrelse kan også mindre båter her få et støysvakt strømaggregat.

Quick batterilader
25 Amp sikker kvalitetslader med 3 utganger.

Marina fleksibelt solcellepanel
Hermetisk innkapslede celler. Egnet for direkte montering på buede flater.

Tyskproduserte kvalitetsbatterier
Vedlikeholdsfrie batterier som egner seg både til start og forbruk. Gode dypladingsegenskaper.

1000A Lithum startbooster
Noco GB40 er liten og hendig. USB-utgang til strømforsyning av mobiler og nettbrett. IP65

3000VA Isolasjonstransformator
CM Marine 230 er en kompakt skilletransformator på 20x20x27cm Hindrer galvanisk korrosjon. Stillegående

Isotherm 30l kjøl og frys
Kan benytte både 220v og 12v. Danfoss kvalitetskompressor - lavt strømforbruk.

Quick Balder vinsj
Frittfallvinsj som leveres i 600, 900, 1200 og 1500W. Kan også leveres med Autostopp.

LED-TV m/DVD spiller
Strømforbruk kun 14, 17 eller 19W. Riks-Tv uten dekoderboks 12volt kabel. *Nye modeller med WiFi-modul!*

Isotherm 42 liters kjøleskap
Beskjedent strømforbruk. 4 liters fryseboks.

Ta kontakt med oss så sender vi deg papirkatalogen vår **GRATIS!**

Tlf. 69 25 09 60
katalog@seatronic.no

facebook
twitter
13.000 følger oss!

ÅPNINGSTIDER BUTIKK

Man - Fre	kl 0900 - 1600
Torsdag	kl 0900 - 2100
Lørdag	Stengt

..og vår nettbutikk har åpent hele døgnet.

SEATRONIC BÅTUTSTYR

Peer Gynts vei 140, N-1598 Moss, tlf. 69 25 09 60 - Fax 69 24 79 99
e-post: seatronic@seatronic.no

RSMAGASINET

UTGIVER:
Redningsselskapet
NO 954 360 709 MVA

ANSVARLIG REDAKTØR:
Frode Pedersen
E: frodep@rs.no
T: 907 22 391

REDAKSJONSSJEF:
Tanja Krangnes
E: tanjak@rs.no
T: 907 37 421

REDAKSJONEN:
Lars Kristian Mosby Enger
E: lars.kristian.mosby.enger@rs.no
T: 905 78 279
Marianne Bergseth
E: marianne.bergseth@rs.no
T: 472 72 228
Ove Helset
E: ove.helset@rs.no
T: 417 90 177
Janna Myerschough Aarvik
E: janna@rs.no
T: 476 10 602
Oddbjørn Nesje
E: Oddbjorn.Nesje@rs.no
T: 908 73 369
Sofi Lundin, frilanser
E: lundin.sofi@gmail.com
T: 967 06 500

ART DIRECTOR:
André Van Ingelgem,
Leonberg Reklamebyrå

TRYKK/FERDIGGJØRING:
Vestjysk Rotation AS
ISSN 1894-1982

UTSENDELSE:
Bladet sendes Redningsselskapets medlemmer, kunder i Redningsselskapets småbåtregister og faste støttespillere.
Godkjent opplag: 176 425
Pris løssalg: 69 kr

FORSIDEBILDE:
Glenn Røkeberg

ANNONSER:
Salgs Forum AS
Augelandsmyrå 2, 4016 Stavanger
T: 51 31 57 00 / F: 51 31 57 01
E: post@salgs-forum.no

MEDIEPLAN 2015:

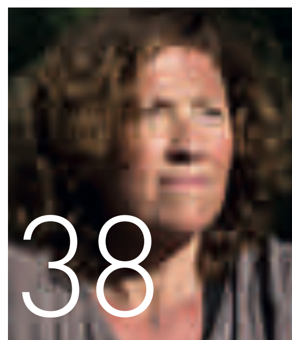
Utgave	Materiellfrist	Utgivelsesdato
RS Magasinet nr 3/16	19.08.2016	19.09.2016
RS Magasinet nr 4/16	04.11.2016	27.11.2016

KONTAKTINFORMASJON:
Redningsselskapet
Drammensveien 288
Postboks 103, 1325 Lysaker
E-post: post@rs.no
Sentralbord: 06757

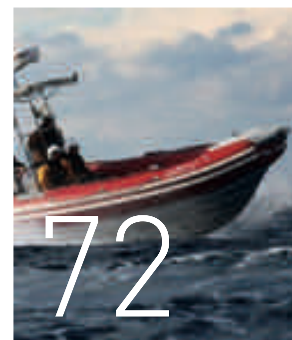
WWW.RS.NO

Miljømerket 541 Trykksak 364 · Innsamlingskontrollen · Fagpressen OPPLAGSKONTROLLERT

Innhold

Faste spalter

FRODE PEDERSEN
ANSVARLIG REDAKTØR
frodep@rs.no

ALLE ØNSKER Å BLI SETT – OGSÅ BÅTFOLKET!

Karakteristikkene sitter løst blant båtfolk. Selv har jeg opplevd å bli kalt RS sin «komiske Ali» fordi jeg har uttalt meg om sammenhengen mellom sjøsikkerhet og det å bruke vest når man kjører båt. Hos båtfolket skal det være høyt under styrhustaket, og man skal kunne drøfte både for og mot i saker som er viktige for båtbrukeren. Det heter demokrati og ytringsfrihet. Noe jeg setter veldig høyt!

Men dette skal ikke handle om meg eller vest, men om hvordan Transportøkonomisk Institutt (TØI) for første gang gjør et dypdykk blant båtfolket for å finne ut hvem vi egentlig er, og hva vi gjør der ute på fjorden eller havet. Vi kan godt si at dette vil karakterisere båtlivet og fritidsbåteierne. Men det er også så uendelig mye mer. For det handler om å bli sett og tatt på alvor. Alle undersøkelser og utredninger som gjøres blir til statistikk og faktagrunnlag for de som tar avgjørelser i samfunnet. Noen ganger blir det til en lov, andre ganger brukes det faktisk for å bevilge penger til å øke infrastruktur og goder rundt en viktig gruppe.

Dette er et prisverdig initiativ som jeg allerede etterspurte som redaktør i bladet Båtliv i 2006. Dette fordi svenskene hadde vært på den «blåsa» i flere år, og gjennomført grundige undersøkelser for å få frem verdien av, og båtlivets betydning for, enkeltmennesker og kystsamfunnene. Vel i havn er et utrykk som mange båtfolk har et forhold til. Ser man litt lenger frem, og kanskje spør hva som er verdien av en god havn, og hva som ligger av opplevelser i nærheten av den havna du søker ly i, ja så er det temaer den moderne båtfamilien garantert er opptatt av.

Sammen med den store «Båtlivsundersøkelsen» som Kongelig Norsk Båtforbund gjennomførte i 2012, rapporten om sikkerhet i Fritidsbåt som Sjøfartsdirektoratet la frem i 2012, og nå denne fra TØI som skal legges frem ved årsskiftet i år, ser vi konturene av en reell forståelse fra myndighetene om at båtlivet faktisk spiller en viktig samfunnsmessig rolle.

Sakkyndig råd for fritidsbåt er en samling mennesker som alle har fokus på fritidsbåtsaker. Her sitter alle organisasjonene som har tilknytning til seil- og motorbåtmiljøet. Her er padlerne representert, bransjeorganisasjonen NORBOAT, Redningsselskapet, Sjøfartsdirektoratet, Politidirektoratets sjøtjeneste er representert ved øverste sjef. Kystverket, som merker leder og gjør farvannene sikrere for oss, spiller en viktig rolle. Rådet har som oppgave å diskuterer problemstillinger knyttet til fritidsbåt og sjøsikkerhet. Deretter kommer de med råd til myndighetene i saker der de blir bedt om dette.

I Nasjonal Transportplan har regjeringen foreslått å bevilge 1,6 milliarder over de neste ti årene for å styrke sikkerheten for fritidsbåtbrukerne. Nå blir sikkert denne summen justert noe ned slik alle summer av litt mer «åpen karakter» ofte blir. Det står igjen å se, men på møtet i sakkyndig råd for fritidsbåt var stemningen veldig god blant møtedeltagerne og spesielt hos Kystverkets representant som hadde fått i oppgave å se på bruken av disse pengene på vegne av båtfolket. Når sant skal sies så inviterte de faktisk alle fritidsbåtaktørene i rådet til å komme med ønsker for hva disse pengene bør brukes til. Et stort pluss i margen til Tor Messel og Kystverket for en slik åpen inngang til denne «sekkeposten».

En av sakene som ble fremmet i rådsmøtet i midten av april, var et ønske fra KNBF om å få gjennomført en ny Båtlivsundersøkelse i løpet av de neste to årene. Dette er det stor stemning for blant mange. Det mangler bare litt penger. Kanskje litt av potten som ligger i Nasjonal Transportplan kan brukes til dette? Sammen med de andre undersøkelsene jeg har redegjort for, vil en ny Båtlivsundersøkelse holde fokuset oppe, og politikerne fra stortingets katakomber til den lokale «nessekongen» et sted på kysten, vil kunne bruke resultatene til å se verdien av alt båtfolket og båtlivet genererer av goder.

For å avslutte der jeg begynte: Hvis du liker diskusjoner og det å finne karakteristika på andre, anbefaler jeg at du leser saken om funnene til Transportøkonomisk Institutt på side 106. Den er bare en av mange gode og verdifulle saker i dette magasinet. Det største RS-Magasinet noen gang. Hele 132 sider med mye lesestoff og verdifulle annonser. Det er jo ikke hvert år vi fyller 125 år.

God lesing, og en herlig sommer på sjøen ønskes!

Få gratis assistanse når uhellet først er ute!

RS(+)

Totalmedlem 2016

087819

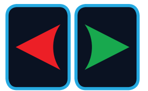
RS(+)

INGEN EGENANDEL. INGEN SPØRSMÅL.

I TILLEGG ER DU MED Å SIKRE BEREDSKAPEN LANGS KYSTEN.

Bli Totalmedlem i dag på rs.no/medlem eller send sms **TOTAL** til **2377**

Medlemsfordeler: Assistanse - Dykking - Slep - Starthjelp - Lensing - 24 timers service - Rabatt nettbutikk - Hjelp i Norge, Sverige og Danmark - Skippermøter - Hjemtransport

8-kanals fjernkontroll

for 2 x thruster & 2 x ankervinsj

Mente Marine
For the right attitude!

KOHLER. Marine

Leveres fra 5 til 28 kW

RELICHE RADICE

Nordens største lager av bronsepropeller

Bytt kontrollpanelet og få automatiske trimplan!

ACS overvåker båtens posisjon ved hjelp av avansert programvare og moderne innebygde sensorer i panelet. Etter et enkelt oppsett under montering, kontrollerer systemet båtens trimplan automatisk for å hele tiden ivareta en optimal trim, og dermed heve komfort og senke drivstoffforbruket. Rask og enkel montering.

Generatorsett for maritimt bruk

Kohler diesel generatorsett er standard montert om bord i en rekke båter verden over. Generatorsettene går med 1500 rpm på motoren og leveres med støydempingskasse. Dette gjør generatorsettet meget støysvake og nærmest lydløst. Generatorene tilfredstiller CARB og EPA miljøstandarder. God-kjent etter maritim standard NEK IEC 60092-301.

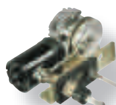
Italienske kvalitetspropellere

Våre Radice propellere er utviklet og produsert i Italia, av en av Europas største propellprodusenter og blir solgt verden over. Propellerne leveres i en bronsjelegering av meget høy kvalitet, og de forskjellige bladprofilene gjør propellerne meget effektive med hensyn til skyvekraft, drivstofføkonomi og manøvreringsegenskaper. ISO 9001 sertifisert.

Se vårt utvalg av kvalitetsprodukter på www.sleipner.no

SIDE-POWER Thruster Systems

Exalto

VDO

SIDE-POWER Steering Systems

LECTROTAB

Gori propeller

www.sleipner.no

RÅ, UREDD OG RASK

– DØPT I CHAMPAGNE, REDDER LIV I SALTVANN

Søsknene Einar Andreas Staff, Kim Alexandra Staff og Peder August Staff var alle gudfedre og gudmor til den nye skøyta.

REDNINGSSELSKAPET OG DONATOR EINAR STAFF ØNSKET SEG EN GEDIGEN FOLKEFEST DA DEN NYE REDNINGSSKØYTA «EINAR STAFF SR» BLE DØPT PÅ VAKRE HANKØ I SLUTTEN AV MAI. OG FEST BLE DET!

TEKST OG FOTO: Lars Kristian Mosby Enger og Frode Pedersen

Redningsselskapet døpte i slutten av mai den første av i alt ti skøyter i den helt nye Staff-klassen. RS «Einar Staff SR» skal stasjoneres i Oslo. De fire neste båtene skal plasseres i Lillesand, Trondheim, Sognefjorden og Skjeberg. ►►

Fakta om RS «Einar Staff SR»
Lengde: 12,6 meter
Motor: 2x 500 hk FPT
Fremdrift: Vannjet
Materiale: Glassfibersandwich
Toppfart: 45 knop +
Utstyr: Slepekrok, 2 x kartplotter, VHF, radar, varmesøkende kamera.
Besetning: 3 personer fra frivillige sjøredningskorps
Pris: ca 10 millioner kr

Tone, Vinnie og Øysteins blyant vartet opp med god underholdning for store og små.

Hundrevis av besøkende fikk se en gnistrende Tone Damli, og Vinnie synge Sommerfugl i Vinterland. Finansministeren holdt tale hvor hun takket Redningsselskapet for den jobben de gjør for sikkerhet på sjøen. Direktør for Innovasjon Norge, Anita Krohn Traaseth, takket Redningsselskapet og Eker Design for samarbeidet. Hun mener at skøyta som ble døpt denne dagen er et flott eksempel på hvordan norske krefter kan forenes, og at man kan skape fantastiske produkter også her i Norge.

Dette skulle også være barnas dag. Tre Elias-båter gikk i skytteltrafikk mellom bryggene på Hankø Marina og over 700 Elias-is fant en barnemunn lenge før dagen var omme.

NY «LETTERE» KLASSE

RS «Einar Staff SR» er den første av i alt ti lette, raske vannjetdrevne redningsskøyter bygget i glassfibersandwich hos Hydrolift i Fredrikstad. I tillegg til å være svært hurtiggående har denne klassen slepekrok og mulighet for å frakte vannscooter. Den har også fått topp moderne navigasjonsutstyr som VHF, doble kartplottere, radar og varmesøkende kamera. Skøyta har en totalkostnad på snaue ti millioner kroner.

Hoveddelen av kostnaden er dekket av investor Einar Staff som hedret sin far ved å gi skøyta navnet Einar Staff SR.

– Denne båten kommer til å være et viktig redskap for å redde liv og hjelpe folk som har problemer på sjøen, sier Einar Staff.

TRENGER FLERE FRIVILLIGE

Redningsselskapet har i dag cirka 1200 frivillige fordelt på 25 sjøredningskorps over hele landet. For å kunne bygge ti skøyter i denne klassen er vi avhengig av å rekruttere enda flere frivillige. I første omgang skal det etableres nye korps i Lillesand og Sognefjorden. Begge lokasjonene er steder den nye redningsskøyta vil passe perfekt inn. Skøyta er nemlig designet for å operere i skjærgården og i fjorder.

– Ved å bygge fremtidens redningsskøyter, ser vi også for oss at det blir mye enklere å rekruttere mannskap blant de yngre. Vi ser en tydelig økning i antallet som er interessert i å være med å gjøre en forskjell som frivillig besetning, og flere steder har vi lange ventelister for å få være med, sier Nicolai Jarlsby.

Dåpen av RS «Einar Staff SR» fant sted på Hankø Marina lørdag 21. mai. Med artistene Vinni og Tone Damli på scenene ble det en flott ramme rundt den formelle dåpen. Den nye redningsskøyta vil være operativ før sommeren, og Redningsselskapets flåte vil da bestå av totalt 51 redningsskøyter. De fem siste skøytene i Staff-klassen skal spres utover hele landet i kystområder der skøyta passer inn. ■■

Foto: Hanne Katinka Løken

Stor begivenhet for direktør i Innovasjon Norge, Anita Krohn Traaseth, og designer av den nye Staff-klassen, Bård Eker.

Stofint besøk. Finansminister Siv Jensen ønskes velkommen til dåp av president Nicolai Jarlsby i Redningsselskapet

Retro musikkanlegg 7-i-1

NOSTALGISK UTENPÅ - HIGHTECH INNI

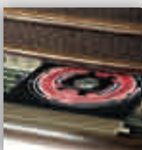
Veil.: ~~4.199,-~~
Kun: 3.699,-

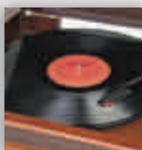
Inkl. DAB+ og Bluetooth!

OPPGRADERT MODELL
BESTSELGER!
KUN HOS OSS

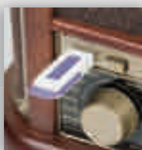
Bluetooth™ DAB+ Digital Audio Broadcasting

DAB+ og FM-radio

CD-spiller

Platespiller

Kassettspiller

USB-lagring/-avspilling

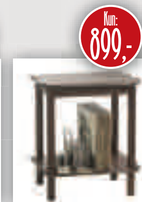
USB minnepinne 8 GB

Reservestift

Platerengjøringssett

Platebord

• Innebygd DAB+ radio med teleskopisk antenne • Bluetooth for avspilling av lydfiler fra smartphone eller nettbrett • FM-radio og 75 Ohm husantenneinngang • Integrerte stereohøytalere 2 x 5W (RMS) som gir god lyd • Equalizer med 5 ulike valgmuligheter for klang • Platespiller for LP'er (33), singleplater (45), "steinkaker" (78) • Kassettspiller med hurtigspoling • Programmerbar CD-spiller for audio-CD og Mp3-CD • USB-inngang for avspilling og lagring av musikk fra radio, plater, CD, kassett, Mp3-disc og Bluetooth • Inngang for eksterne avspillingsenheter • Tilkobling av eksterne høyttalere mulig (forsterker nødvendig) • Fjernstyring av alle funksjoner via godt lesbart LED-vindu • Norsk bruksanvisning • Språkvalg i display: norsk, svensk, engelsk, tysk, nederlandsk • Flott kabinett i massiv eikefinér • Mål (b/d/h) 51x35x22 cm (42/52 cm åpnet)

For ekstra tilbehør, se småbildene med hvit bakgrunn

Informasjon og bestilling:
www.powermaxx.no Tlf: 38 26 45 52

POWERMAXX

VI GRATULERER REDNINGSSELSKAPET MED NYE RS 161 «EINAR STAFF SR»

5. februar

1941

Reddet 45 mennesker etter torpedering

TEKST: Janna M. Aarvik

UTDRAG FRA ÅRSBOKA 1941:
SKØYTA VAR STASJONERT VED HAUGSHOLMEN OG BLE KL 18.30 VARSLET OM EN TORPEDERING VEST AV STADT. DET VAR STIV KULING SOM ØKTE TIL STERK KULING MED EN DEL SJØ. REDNINGSSKØYTA GIKK STRAKS TIL ULYKKESSTEDET.

Det var hurtigruteskipet «Ryfylke» som var torpedert og den sank på få minutter. Ved ankomst manøvrerte skøyta seg opp langs to livbåter fra «Ryfylke» som var full av folk. Det var et vanskelig arbeide i den beksvarte natt og kulingen fra syd økte stadig. Sjøen var tung.

Efter iherdig arbeide fikk man imidlertid reddet alle, det var 45 mennesker, hvorav fire kvinner. RS gikk inn til Haugsholmen med de reddede hvor de fikk forpleining.

Nok en båt med 18 mann om bord var savnet. Straks de skibbrudne var landsatt, gikk skøyta på ny ut for å lete efter denne. Det var imidlertid så mørkt at letingen blev forgjeves og klokka fem neste morgen gikk man inn til Haugsholmen. Da var den savnede båt kommet inn til Ristøsund.

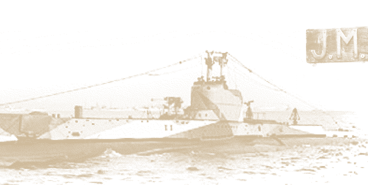
Skipper John Bakken og mannskapet på RS 41 "Christian Bugge".

FAKTA OM RS 41 «CHRISTIAN BUGGE»:

- I Redningsselskapets tjeneste fra 1935 til 1967
- Reddet 68 menneskeliv
- Berget fire båter
- Assisterte 685 fartøy
- 39 syke personer ble hentet av redningsskøyta
- Havn: Oslo
- Byggested/-år: Knut Christensen & Co, Risør 1935
- Anlegg: Bjarne Aas
- Finansiering: Skipsmegler Christian Bugge, Buenos Aires
- Fartøyklasse: Eldre skøyteklasse
- Lengde: 17,2 m
- Dekksbredde: 5,24 m
- Dypgang: 2,53 m
- Hovedmotor: 70/90 HK
- Hjelpemotor: seil 89 m^2

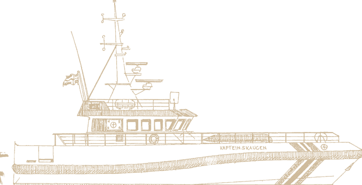

1941 1949 1966 1992 2004

Husk sikkerhet på sjøen for både liten og stor

149,-

Flytevest
For svømmedyktige. Med midjebånd, glidelås, knytesnorer og reflekser på skuldrene.
Farge: sort/gul. EN ISO 12402-5.
30–50 kg **25-5502**
50–70 kg **25-5503**
70–90 kg **25-5504**
>90 kg **25-5505**

Opptil 15 kg

249,-

Redningsvest for barn
Med glidelås. Justerbare midjebånd og forgreningsbånd med hurtiglås. Fløyte. To reflekser. EN ISO 12402-4. CE-merket. Vekt: ≤15 kg.
25-5500

2 str. 15–30 kg

289,-

Redningsvest for barn
Justerbare midjebånd og forgreningsbånd med hurtiglås. Fløyte. To reflekser. EN ISO 12402-4. CE-merket.
15–20 kg **25-5522**
20–30 kg **25-5523**

Automatisk oppblåsing

599,-

Flytevest, oppblåsbar, 150 N
Automatisk oppblåsing. Midjebånd med hurtigspenne.
25-5525

Vi tar forbehold om eventuelle trykkfeil. Utsolgte og forsinkede varer kan forekomme.

DA LARVIKGUTTEN MATS GRIMSÆTH (21) ANNONSERTE AT HAN SKULLE SEILE MED ÅPEN BÅT OPP OG NED NORSKEKYSTEN GIKK DET VARMT I INNBOKSEN. EN AV HENVENDELSENE KOM FRA REDNINGSSELSKAPETS HOVEDKONTOR.

TEKST: *Marianne Bergseth*

FØL DEG SOM HJEMME OG LEGG ALT DU BRUKER TILBAKE DER DU FANT DET MED EN GANG

NÅR LANDKRABBER SETTER SJØBEIN

– E DU SJØSTÆRK?

Under jobbintervjuet for snart et år siden satt jeg som et eneste stort spørsmålstegn da kommunikasjonssjefen stilte dette spørsmålet. Hva mente han? Om jeg kunne kjøre båt? Den dagen visste jeg knapt forskjell på styrbord og babord. Det har nå gått snart et år, og selv om læringskurven har vært bratt er det mye som gjenstår når det kommer til sjø- og båtkunnskaper. Jeg har altså ikke vokst opp med båt, og kunne i en alder av 31 telle på én hånd de gangene jeg hadde sittet på med en. Selv om jeg jobber på land, følte jeg at jeg burde vite betydelig mer om livet til sjøs enn jeg gjorde, så da jeg snublet over Facebook-siden til Mats tok jeg grep. Heldigvis hadde han en ledig plass og vips hadde jeg sikret meg en plass på strekningen Ålesund-Florø. Så, mens den harde kjernen kjempet seg hjem fra 17.-mai-feiringen, satt en overgira matros reiseklar i stua, med bagen pakket, ▶▶

Matros Bergseth. Det ser kanskje ut som om denne matrosen har alt under kontroll på dette bildet, men det var altså ikke tilfellet.

RS

ivrig etter å kaste loss. Ding. SMS fra Mats.

– Vi får perfekt vind til å krysse Stadt, så bare å glede seg. Nå skal du bli seiler!

Kult! Vent litt. Stadt? Shit.

DER DET ER HJERTEROM

– Da ankommer vi straks Ålesund, forteller piloten og jeg gliser fra øre til øre mens jeg kikker ut av vinduet og speider etter båten til Mats, selv om jeg vet at jeg ikke kan se den fra flyet. Vel fremme ved gjestehavna ligger «Courage», en kjent skute for mange. Den 30 fot lange seilbåten har seilt fra Larvik til Tromsø og er nå på vei hjem igjen. Et seilas mange har fulgt siden det startet i august, meg inkludert. På dekk står den stolte eieren og gjør klar plass til neste gjest. Mats har ikke tall på hvor mange som har vært innom båten, men kan konstatere at det har vært minst 30 overnattingsgjester. I likhet med meg har de færreste av matrosene om bord på «Courage» hatt noen særlig erfaring med båt og seiling før de mønstret på. Så hva er det som gjør at denne unge mannen, som drar ut for å finne roen og seg selv på havet, vil invitere vilt fremmede mennesker inn i sitt intime (som er et finere ord for trangt) hjem, for så å bruke tid på å lære dem å bli seilere, helt gratis?

– Velkommen om bord! Du kan bare legge bagen din helt foran i baugen. Føl deg som hjemme og legg alt du bruker tilbake der du fant det med en gang. Om du kan stikke på butikken og handle inn det vi trenger, så gjør jeg alt klart her. Vi tar så en sikkerhetsgjennomgang før vi setter kursen sørover mot Selje.

Jeg skjønner kjapt at Mats er en bestemt type med klare regler og rutiner, og gjør som jeg blir bedt om. Etter å ha bunkret opp og gjort oss klare til å forlate Ålesund, tar vi det viktigste først: Sikkerhet.

– Vi har en brannslukker her og en i skapet der borte. Hvis denne CO-varsleren piper må vi åpne luka og komme oss ut. I fjor sovna flere inn fordi de ikke hadde en slik varsler, som altså er en billig livsforsikring. I venstre lomme har jeg alltid min personlige nødpeilesender. Hvis en brann oppstår så ikke risiker egen helse. Jeg derimot kommer nok til å gjøre det jeg kan for å berge båten. Vi skal ta en mann over bord-øvelse med en gang vi har forlatt kaia, noe alle starter med når de er med meg på tur. Hørtes det greit ut?

SKULLE BARE

Allerede som 17-åring ble Mats kaptein på egen skute, og det er ikke uten grunn at sikkerhet er så viktig for han. Han fikk nemlig tidlig lære om viktigheten av god sikkerhet, på den harde måten. En 22 fots seilbåt, også kalt «Courage», var hans store stolthet. En drøm han hadde ,jobbet hardt for. Men en skjebnesvanger novemberkveld to år senere, etter at det akkurat hadde blitt slutt med hans daværende kjæreste, gikk guttedrømmen bokstavelig talt opp i røyk.

KJØRE MED VINDEN, ELLER VAR DET MOT VINDEN? HVA HVIS JEG HAR VINDEN PÅ SIDA? IKKE STRESS NÅ, FOKUSER. GI BÅNN GASS, SKAPE AVSTAND, SNU. KJØRE RETT MOT HAN OG SETTE I FRI NÅR HAN ER RETT FORAN. HVA OM JEG KJØRER PÅ HAN?

– Båten er et fristed som gir meg ro i sjelen, et sted der jeg kan være meg selv. Så, rett etter at det ble slutt dro jeg ut. Det var litt sjø, så jeg la til kai for å lage mat. Jeg «skulle bare» etterfylle på et gammel rødspritapparat, men klarte å skumpe borti flaska, som jeg hadde satt ved siden av apparatet. Det sier pang og klærne

Foto: Lise Reng.

Da drømmen brant. For to år siden gikk guttedrømmen til Mats opp i flammer. Men istedenfor å gi opp, så begynte han på nytt.

mine brenner. Jeg kaster meg i havet og kveler flammene. Siden det brenner i inngangspartiet, og jeg ikke kommer meg inn i båten, løper jeg opp i bilen og henter et brannslukkingsapparat jeg har liggende der. Da jeg tror at jeg har klart å slukke flammene, så blusser det opp igjen. Jeg hadde også gass og bensin i båten og skjønte at nå måtte jeg komme meg ut. Jeg løp panisk rundt på land for å finne en måte å redde båten på, men det var nytteløst. Brannvesenet kom, men det går fort når det brenner. Så jeg stod hjelpeløs på kaia og så guttedrømmen gå opp i flammer. Samme kveld kom en i seilforeningen bort til meg og sa: «Mats, den beste terapien er å kjøpe ny seilbåt!» Så da jeg så Finn-annonsen «Gammel dame søker sjel» visste jeg hva jeg skulle gjøre. Det har kostet mer å få i stand denne båten enn å kjøpe ny, men jeg har aldri angret. Det har vært en ekstremt lærerik prosess.

MANN OVER BORD

Men det var først da Mats fikk et skrekkeksempel fra en erfaren sjømann i nord i vinter at han også la til mann over bord-øvelser i sikkerhetsrutinene.

– Jeg hørte om et ektepar som hadde vært på tur, der mannen styrte skuta. Seilene var nede og de kjørte på motor. Mannen hadde sikkerhetsline og falt over bord. Han lå på siden av båten mens kona ikke visste hva hun skulle gjøre. Han druknet. Familiebildet der far kan alt og de andre bare er med på tur er ikke uvanlig. Man «skal bare» ut på en hyggelig dagstur i finværet. Men hva om noe går galt? Derfor har jeg det nå som fast regel at alle som er med meg på tur skal kunne hjelpe meg dersom jeg faller uti.

Når Mats forteller at vi skal kjøre denne øvelsen knappe ti minutter etter at vi har forlatt havna, kjenner jeg at jeg blir litt stressa. Det hele virker jo ganske enkelt, men likevel klarer jeg ikke å slappe av. OK, fokuser nå. Mann over bord, sette i fri, gjøre klart tauet som jeg skal kaste til Mats, se på vindpila. Kjøre med vinden, eller var det mot vinden? Hva hvis jeg har vinden på sida? Ikke stress nå, fokuser. Gi bånn gass, skape avstand, snu. Kjøre rett mot han og sette i fri når han er rett foran. Hva om jeg kjører på han?

– Slapp av, vi tar det bare om igjen helt til det sitter. Vi har god tid. Klar for første forsøk?

Ikke i det hele tatt. Mats tar to fendere og kaster i vannet. Fendere! Puh, heldigvis. På tredje forsøk klarer jeg å plukke opp Mats og vi gjør oss klare for å krysse Stadt. Jeg huska sjøsyketabletter, ikke sant?

Foto: matsgrimseth.com

◀ **Mann over bord.** Mens Mats ligger og dupper i vannet står en stressa matros igjen og nærmer seg hjerteinfarkt.

▼ **Redningen.** På seilaset fikk vi besøk av «Halfdan Grieg», som ble med på mann over bord-øvelse.

Foto: matsgrimseth.com

DAG 1

Første leksjon handler om manøvrering og navigering. Jeg blir plassert ved roret. Etter en stund begynner jeg å forstå hvordan det hele henger sammen og holder en mer stødig kurs. Mats setter seil og jeg følger nøye med på hvordan han gjør det. Når vinden begynner å ta seg opp fra NØ, med til tider grov sjø og sterk vind, overtar Mats roret. Når vi runder Stadt kommer kraftige fallvinder ned fra fjellet og det krenger godt i båten, selv uten seil, som Mats nå har tatt ned. Jeg merker at fargen i ansiktet mitt gradvis begynner å forsvinne. En ny og merkelig følelse, ikke likt noe jeg har kjent på tidligere. Svaret på spørsmålet over er altså «nei». Nei, jeg husket ikke sjøsyketabletter. Og nå dør jeg på grunn av det. Selv om Mats tilbyr meg en er det allerede for sent. Jeg tenker at det går over, men skjønner ganske fort at dette ikke kommer til å gå min vei. Jeg kryper sammen i fosterstilling på dekk og innser at dette er slutten. Jeg har kjent Mats i noen få timer og har ikke spesielt lyst til å henge over rekka en meter unna og mate krabber riktig ennå. Men kroppen og hodet samarbeider ikke, og det går som det måtte gå. Minst 20 ganger. Aldri har jeg følt meg så liten, så hjelpeløs og så fortapt. Jeg vil bare lukke øynene og sovne stille inn. Jeg klarer ikke ett minutt til!

– Når vi kommer rundt, så roer det seg. Hold ut!

Der står Mats, stø som en påle, nærmest upåvirket av den lite sjøsterke gjesten sin. Da fikk vi altså svaret på det spørsmålet. Heldigvis har han rett. Så fort bølgene forsvinner blir alt bra. Fascinerende. På et blunk går jeg altså fra ▶▶

å være døende syk i stormen langt ute på havet (og jeg overdriver aldri) til å befinne meg midt i sjølveste Nirvana. Hva var det i den pilla jeg fikk av Mats? Når mannskapet på RS «Halfdan Grieg» forteller at bølgene her kan bli over 20 meter, og vi hadde 2,8 på det verste, forstår jeg at vi egentlig hadde flaks. Jeg fikk plutselig en ny respekt for folka på redningsskøytene. At de ikke blir dårlige når de er ute på havet i mange timer, omringet av dette humørsyke havet, er helt utrolig. Vi putrer inn til Selje, der en utslitt matros snubler inn i «senga» og slukner umiddelbart.

DAG 2

Heldigvis har vi god margin når vi skal nå Florø innen lørdag, og vi kan sove til vi våkner. På tross av bråk fra avfukter og varmevifte, har jeg sovet som en stein og manner meg opp for å sjekke ut «badet» på denne luksusyachten. Å få gjort sitt fornødne er greit nok, det er verre med resten av prosessen. Du blir jaggu godt kjent på en 30 fots seilbåt. Jeg reiser meg opp og skaller i taket før jeg pumper for harde livet. Roper til Mats at det ikke funker.

– Du må dra hardere!

Åtte pump, lettere hodepine og en gåen arm senere er altså toalettet klart for nestemann. At Mats har invitert åtte kompiser til å campe i denne båten under Slottsfjell i sommer, høres for meg ut som et salig kaos. Å bo på en 30 fots seilbåt er nok ikke for alle, men samtidig forstår jeg at det er en tilvenningssak. Det er mye sjarm i det å utnytte den plassen man har og ikke ha mer enn man trenger. Joda. Jeg skjønner det. Men når jeg har muligheten til å gå på en do i gjestehavna, på et bad som er like stort som hele båten til Mats, er valget enkelt for min del.

– Siden vi har så god tid, så tenkte jeg at vi kunne ta en tur til Hoddevik og surfe, etter at vi har utnytta vinden litt så du lærer å sette seil. Hvis du har lyst?

Vakre Norge. – Jeg elsker å reise, men det første jeg vil er ikke å utforske resten av verden, men den spektakulære norskekysten, forteller Mats.

Uten noe kjennskap til seilermiljøet begynner jeg nå å forstå hva det er som driver ekte seilere. Det handler i hvert fall ikke om å ta seg fortest og enklest mulig fra a til b, noe som er ganske åpenbart. Før Mats flyttet inn i båten kunne han sitte inne i finværet og spille Playstation i flere timer. Helt til han bestemte seg for å dra ut, utfordre seg selv, og begynne å leve. Gjøre ting han ikke hadde gjort før, som å overvinne høydeskrekk og dra på toppturer. Oppleve dykking, surfing og kiting. Lære å stå på ski. Alt skulle prøves, frykt skulle overvinnes. Mats ville oppleve Norge før han oppdaget resten av verden. Han ville bli kjent med menneskene langs norskekysten. Man kan jo lure på hvorfor de fleste av oss er så gira på å dra lengst mulig vekk så fort vi kan, når vårt eget land har så mye å by på.

– Vi får låne bil til Hoddevik, butikksjefen på Coop låner oss sin.

Selvfølgelig gjør han det, Mats kjenner jo alle. Men først: Lære å sette og slå seil, eller «jibbe» som det heter.

SEILE I SELJE

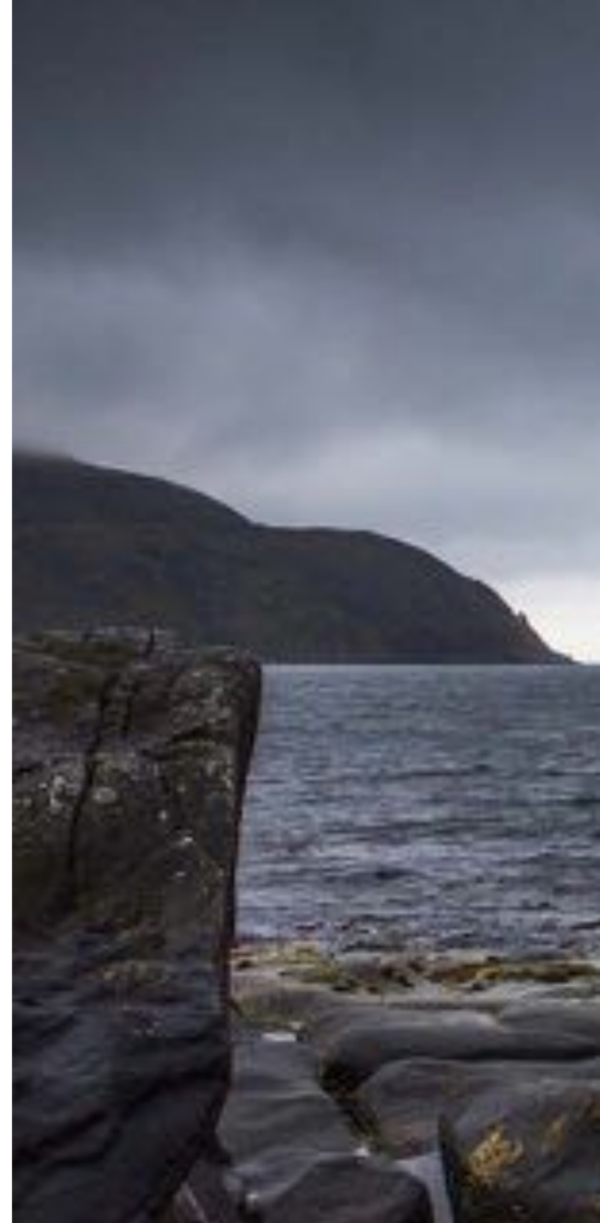
Vi kaster loss og tøffer ut fra gjestehavna for å utnytte vinden. I morgen blir det så å si vindstille, så skal jeg få lært å sette- og justere seil og jibbe, så må det bli nå.

– Nå skal du stramme opp seilet, det gjør vi for å fange vind. Når du slipper ut seilet nå så er det ikke noe spenning, altså ingen fremdrift. Når du strammer, så ser du at båten kommer opp i fart. Nå går vi på tvers av vinden, som er veldig ideell seilevind. Nå skal vi gjøre noe som heter å slå, altså når jeg sier fra så slår du hardt babord. Du slår alltid opp mot vinden. Vi må ha litt fart for å få det til og det har vi nå.

Opp mot vinden, med vinden, på sida av vinden, ikke for slakt og ikke for stramt, ikke for lite og ikke for mye. Jeg begynner å lure på om dette hadde vært enklere om jeg hadde startet med et kitekurs.

– Sett kursen rett mot kirka før du slår om.

Fint. Vi gjør det i hvert fall ryddig ved å seile rett inn på kirkegården. På kartplotteren ser det ut som om noen har smakt på kompass-spriten, men det er altså bare jeg som har kåla rundt i innløpet utenfor Selje mens jeg jibber og jabber for harde livet. Helt edru. For det er tungt å slå seil ass!

– Sånn ja! Nå kan du stoppe. Nå ser du at det ikke tar lang tid før vi får fart igjen.

Innerst inne visste jeg nok at jeg ikke kom til å bli utlært seiler på tre dager, men i løpet av to har jeg lært mye. Jeg skjønte nok ikke helt hvor krevende seiling er før jeg fikk teste selv. Mats er litt som instruktøren i «Karate kid», gjenta til det er perfekt. Og så en gang til etter det. Og så enda en gang. Lenge leve vinsj, for det å stramme tau er tungt!

– Bra! Nå har du skjønt det! Skal vi dra inn og så kjøre ut til Hoddevik?

På grunn av dårlige surfebølger ble det heller litt sightseeing av hva som må være en av Norges flotteste strender, før middag hos en svensk surferfamilie, som Mats møtte sist han var her. Den fyren har venner overalt!

Foto: Marianne Bergseth

Manndomsprøven. Det sies at man ikke er en ekte mann om man ikke hopper på den glatte Kannesteinen, så Mats så ingen annen utvei.

DAG 3

Vi setter kursen mot Måløy, men knappe fem nautiske mil fra Selje kommer Mats med et glimrende forslag.

– Skal vi ringe «Halfdan Grieg» og høre om de har tid til en mann over bord-øvelse med oss?

Ehm. Syntes de det er noe gøy å plukke fendere da?

– Du husker hvordan vi gjorde det, ikke sant?

Joda, sånn cirka. Mats stikker inn og tar på seg redningsdrakta. Skjønner ikke hva han skal med den, fryser han eller?

– Da har jeg snakket med mannskapet om bord på «Halfdan Grieg», de kommer til å kontakte deg på radioen om litt. Snakkes.

Og der forsvinner Mats over rekka. Shit! Hvordan var det igjen. Skal vi se, stoppe opp først? Nei, bånn gass. Så svinge, bremse ned i svingen og styre mot Mats. Hvorfor går båten i motsatt retning? Hva er det som skjer? Samtidig begynner det å knitre i radioen. Jeg setter i fri og tar én ting av gangen, dette blir for mye for meg. Håper virkelig jeg håndterer dette bedre dersom en virkelig ulykke skulle oppstå. Jeg tar radioen og trykker på en knapp. «Hallo?», sier jeg med en merkelig nok litt overrasket stemme. Mens jeg venter på svar kikker jeg opp og ser «Halfdan Grieg» komme i full fart mot meg. Dæven, for en skøyte! Blir litt satt ut og er plutselig litt usikker på hvor Mats er. Nå husker jeg hva som var viktigst: Ta aldri øynene fra personen som har falt over bord. Oi da. Heldigvis er dette bare en øvelse og Mats blir plukket opp i nettet og brakt i sikkerhet. Vi seiler så inn til Måløy der dagen avsluttes med en liten sightseeing av vakre Refvika, Kråkenes fyr og Kannesteinen, der Mats bestod «manndomsprøven» ved å hoppe over på steinen.

DAG 4

Vi våkner til en nærmest vindstille morgen, og tar en kaffe med mannskapet på «Halfdan Grieg» før vi kaster loss og seiler mot Florø, mitt endestopp på dette seilaset. De siste timene skal handle om knuter og fortøyning. Jeg nyter vakre Bremanger og kjenner at jeg har lært mer på disse tre dagene enn jeg først trodde. Jeg er rolig og ser nå hvor stressa jeg var da jeg mønstret på. I knappe fem knop putrer vi inn mot Florø og bare nyter vakre Bremanger. Fy flate for en tur! Jeg kom for å lære å seile og konklusjonen er: Nei, jeg kan nok ikke kalle meg en seiler. Ikke riktig enda. Men Mats har gitt meg det beste grunnlaget jeg kunne fått for å bli det. Han har gitt meg mersmak. Før jeg mønstret på trodde jeg at jeg ville lære å seile. Nå vet jeg at jeg vil lære å seile. Havet – vi ses igjen om ikke så altfor lenge. ■■

BEDRE SJØSIKKERHET FOR ALLE

Hver dag skjer det uhell ett eller annet sted langs kysten. Kanskje er det en motor som stopper, en båt som lekker. Kanskje er det noen som har gått på grunn. Håndterbare uhell uten fare for liv og helse. Det er heldigvis lenge mellom de store ulykkene. Branner, flommer, skred. Vi vet at de kommer, bare ikke når eller hvor det vil skje neste gang. Derfor har vi kriseplaner og derfor trener vi kontinuerlig for å forberede oss på uhell og ulykker.

13 mennesker mistet livet i den tragiske helikopterulykken ved Turøy i Hordaland 29. april. Redningsskøyta RS «Kristian Gerhard Jebsen» var det første redningsfartøyet på stedet, en halv time etter at den første meldingen om ulykken kom. Skipsfører Alfred Aastrøm uttalte til VG samme dagen at «man blir preget av det, men vi må gjøre det beste vi kan ut ifra situasjonen. Det har vært en tøff dag for mannskapet. Men tankene går nå til de pårørende.» Jeg vil benytte anledningen til å takke våre flotte mannskaper for innsatsen de gjorde.

Helikopterulykken var en tragedie for hele nasjonen. Slike store ulykker treffer oss alle midt i hjertet og er en sterk påminnelse om hvor skjørt livet er. Tusenvis av mennesker fraktes på ulike vis langs kysten og ingen transportmidler er uten risiko. Det er derfor det er så viktig at vi har en velfungerende kystberedskap.

Sjøsikkerhetsanalysens prognoser viser at det forventes en trafikkøkning på 37 % frem mot 2040. Om det ikke settes inn ytterligere forebyggende tiltak i kystberedskapen, vil trafikkøkningen føre til flere ulykker. Prognosen tar utgangspunkt i passasjer- og nyttetrafikk men tar ikke hensyn til fritidsbåtflåten på 752 000 fartøyer.

Justisminister Anders Anundsen er godt kjent med redningsskøytenes mange bruksområder.

Dette gjør analysen mangelfull, og når vi samtidig ser av sjøfartsdirektoratets ulykkesstatistikk at antallet omkomne fra fritidsbåt er ca. seks ganger høyere enn fra passasjer- og nyttetrafikk, blir bildet enda mer alvorlig. Sikker ferdsel med fritidsbåter bør få en fremtredende plass i den kommende stortingsmeldingen om sjøsikkerhet, på linje med annen type trafikk. Sjøsikkerhet må gjelde for alle – uten unntak.

I helikopterulykken i april bidro Redningsselskapet med søk etter overlevende, bringe omkomne om bord, samt rydding og katalogisering av vrakrester på skadestedet. Et viktig arbeid for å få oversikt og forklaring på hva som skjedde da helikopteret styrtet.

I tillegg til å redde liv har våre redningsskøyter nyttige kapasiteter samfunnet er avhengig av. Vi er til stede over hele landet. Vi er i beredskap 24 timer i døgnet. Vi gjør alt vi kan for å sikre kysten, redde liv og berge verdier. Den nye rapporten «Samfunnsnytten av Redningsselskapets virksomhet» fra Menon Business Economics sier at den totale verdien på arbeidet vårt er to milliarder kroner i året. Det er 3,5 ganger så mye som omsetningen vår og en økning på 200 millioner kroner fra 2012.

Bedre sjøsikkerhet er et viktig mål for samfunnet. Og det er god samfunnsnytte i å satse på Redningsselskapet som verktøy for å nå dette målet. Uansett hva myndighetene måtte prioritere i tiden som kommer vil vi fortsette å yte 100 prosent og enda litt til i arbeidet vårt for å trygge kysten. Det har vi gjort i 125 år. Og det skal vi gjøre til visjonen vår om at «Ingen skal drukne» er oppfylt.

Rikke Lind

Foto: Ørjan Svendsen.

Ny jobb. Tidligere skihopper og NRK-ekspert, Anders Jacobsen (31), har fått sin første «ordentlige jobb». Nå er han salgssjef i tyverimerkingsselskapet Securmark.

FRA SKIHOPPING TIL TYVERIMERKING

ANDERS JACOBSEN LA HOPPSKIENE PÅ HYLLA OG TAKKET JA TIL JOBBEN SOM SALGSSJEF I REDNINGSSELSKAPETS HELEIDE DATTERSELSKAP, SECURMARK.

TEKST: *Marianne Bergseth* **Foto:** *Securmark*

Gratulerer med ny jobb! Hvordan har det seg at du endte opp her?

– Jobben er vel litt tilfeldig. Det var Jostein, daglig leder, som kontaktet meg, og hadde en ny stilling som var interessant.

Når startet du?

1. mars. Jeg har fått lære litt av hvert om arbeidslivet allerede. Utdanningen min er innen idrett og rørfag, men det er nok livets skole som har vært mest lærerikt for meg.

Betyr det at du har flyttet til Arendal?

– Jeg har hjemmekontor, og starter dagen hjemmefra selv om vi har hovedkontor i Arendal.

Hva var det som gjorde at du bestemte deg for å endre retning?

– Jeg la hoppskiene på hylla for godt i mars 2015 på grunn av familie og dårlige knær. Jeg savner toppidrettslivet litt hver dag, men er veldig tilfreds med hverdagen og har mer tid til familien.

Du er tobarnsfar, hvor gamle er barna?

– De er to og fem år og er veldig fornøyd med å ha pappa litt mer hjemme. Tror det gjelder kona også.

Kan du gi en kort beskrivelse av hva dere gjør i Securmark?

– Vi har jobbet lenge med tyverimerking av båt/båtmotor/vannscooter, og er veldig gode på det. Nå skal vi også inn i sportsbransjen med tyverimerking av sykkel og ski. Her er det et stort marked, og vi kan absolutt være med på å gjøre hverdagen litt tøffere for sykkeltyven.

Hva går jobben din ut på?

– Salg, marked og oppfølging av forhandlere er i min stillingsinstruks i dag.

Hva har du å bidra med i rollen som salgssjef?

– Jeg tror jeg kan bidra til høy arbeidsmoral, godt miljø, gode relasjoner og måloppnåelse. ■■

Kun 5 minutter for maksimal treningseffekt

fitmaxx 5

MAGE- / RYGGTRENER

- Effektiv styrketrening
- Strammer opp mage- og rygg
- Trener ben- og armmuskulatur
- 5 skråstillinger for ulik motstand
- Plassbesparende sammenleggbar
- EN/TÜV/GS/CE-godkjent

Sammenleggbar og digital monitor

Kun: **1299,-**

ACCORD

ROMASKIN I SÆRKLASSE!

- En skikkelig kondisjons- og stryketrener
- Regulerbar 12 trinns motstand i roarmene
- Simulerer roing i båt
- Kan tilpasses kroppsstørrelse
- Plassbesparende sammenleggbar
- EN/TÜV/GS/CE-godkjent

Kun: **3499,-**

Monitor med stort LCD-display

Regulerbar 12-trinns motstand

Skråstilte rulleskinner

Kompakt sammenleggbar

Mer inspirasjon og bestilling:
www.powermaxx.no Tlf: 38 26 45 52

- Vi vet aldri hva dagene våre bringer

Skipsfører i Redningsselskapet, Alfred Finstad Aastrøm (41), var en av de aller første som kom til ulykkesstedet etter helikopterstyrten i april.

TEKST: *Håvard Zeiner*

Det har gått noen uker siden en av Norges mest fatale helikopterulykker. Skipsfører i Redningsselskapet, Alfred Finstad Aastrøm, var bare minutter unna havaristedet da alarmen gikk.

VAR PÅ VERKSTED

Det som startet som en rolig fredag ble alt annet enn det. Redningsskøyta «Kristian Gerhard Jebsen» hadde akkurat lagt til kai ved et verksted for noen småreparasjoner da alarmen gikk.

– Da var det bare for oss å starte opp igjen og kaste fortøyningene, sier Aastrøm.

På redningsskøyta er det i tillegg til Aastrøm, maskinist og styrmann. De holder en fart på rundt 28 knop fram mot stedet der de har fått vite at det har gått ned et helikopter. Hvor alvorlig, og hva som har skjedd, vet de fortsatt ikke.

Aastrøm snakker jevnlig med Hovedredningssentralen på vei til ulykkesstedet. Et kvarter ut i kjøreturen får han vite at det er et Nordsjø-helikopter med 13 personer om bord som har styrtet.

– Men det var uvisst om det var en hard nødlanding eller en styrt, sier skipsføreren.

Først senere fikk han se videoen av rotoren som flyr gjennom luften.

400 OPPDRAG I ÅRET

Hvert år gjennomfører Aastrøm og mannskapet hans et sted mellom 350 og 400 oppdrag med redningsskøyta. De fleste oppdragene foregår mellom mai og september. Oppdrag som oftest går igjen er båtførere som må taues til land. Luftfartsulykker med fatalt utfall hører heldigvis til sjeldenhetene

– Vi har noen tilfeller med høyhastighetsulykker med båt, men da er det stort sett maksimalt fem personer som er involvert, sier Aastrøm.

RØYK OG FLAMMER

På vei ut til havaristedet vet skipsfører Aastrøm fortsatt ikke omfanget av ulykken. Han håper og tror at det fortsatt kan være overlevende i sjøen. Men når de nærmer seg havaristedet like ved Turøy ser de røyk og flammer. Aastrøm tenker at dette ikke kan ha gått bra. Redningsskøytas vannscooter settes på vannet med maskinisten om bord. Han setter fart mot en av de oransje redningsdraktene som ligger i vannet like ved holmen der helikopteret har gått ned. Maskinisten bekrefter kort tid etterpå at dette har gått galt. Skikkelig galt. ►►

Foto: Håvard Zeiner

Sammensveiset mannskap. – Det styrker samholdet når du kommer i slike situasjoner. Du lærer hverandre enda bedre å kjenne, forteller skipsfører Alfred Finntad Aastrøm.

Foto: Kyrre Styve, NTB/Scanpix

Samhandling. Redningsskøyta «K.G. Jebsen» var den første redningsressursen som kom til ulykkesstedet.

TAR KOMMANDOEN

Snart kommer brannvesenet og Forsvaret. Aastrøm har tatt kommandoen og delegerer ansvar til mannskapet på båtene som ankommer havaristedet. Aastrøm er selv dykker, men vet at brannvesenet er rett i nærheten med mange dykkere.

– Siden jeg var alene som dykker om bord hos oss, så konsentrerte vi oss om strandsøket og søket i sjøen, sier han.

På dette tidspunktet har det gått rundt 40 minutter siden ulykken. Sannsynligheten for å finne overlevende er minimal.

Aastrøm sier han i slike situasjoner går inn i det han kaller en profesjonell boble. Han prøver å luke ut det følelsesmessige. Det handler om å tenke profesjonelt og gjøre jobben. Så raskt og effektivt som mulig.

– Når vi står midt oppi det, går vi litt på autopilot alle sammen. Vi er forholdsvis godt trent i utgangspunktet, og de fleste av mannskapet har heldigvis vært ute en vinternatt før, sier han.

EVAKUERING

Nå som mannskapet vet omfanget av havariet, er førsteprioritet å evakuere de omkomne inn til en mottaksbase som politiet har opprettet.

Aastrøm og mannskapet er i havariområdet ved Turøy helt til klokken 22 på ulykkesdagen. I etterkant av ulykken har skipsføreren og mannskapet pratet mye om ulykkesdagen.

– Det blir en form for debriefing oss imellom der vi går gjennom det som har skjedd, sier Aastrøm.

Som redningspersonell sier han det er fort å klandre seg selv etter ulykker.

– Men vi hadde aldri kunnet forandre utfallet på det som skjedde. Jeg sa til gutta mine at ingen av av oss skulle ha noen skyldfølelse for at vi ikke klarte å berge noen liv i denne situasjonen, sier Aastrøm.

Ifølge skipsføreren er det ofte slik at om du mister en person de siste minuttene av en redningsaksjon, så tenker en «hva om jeg hadde kommet fem minutter tidligere?».

– Det var ikke et tema her, så jeg tror kanskje dette er årsaken til at jeg tross alt ikke har tenkt så veldig mange negative tanker i etterkant, sier Aastrøm.

ELIAS TIL KAI

Å jobbe på en redningsskøyte er fylt av kontraster. Den ene dagen bidrar du ved en fatal ulykke, den andre er det barn som vil komme om bord i det de kaller en stor Elias.

– Vi vet aldri hva dagene våre bringer, og det er litt av det som er fascinasjonen i jobben også, sier han.

Dagen etter ulykken, lørdag, kommer en far og hans lille sønn bort til redningsskøyta «Kristian Gerhard Jebsen». Sønnen hadde sett skøyta på TV-en dagen før, og ville gjerne komme om bord.

– Vi ba dem komme tilbake en dag senere siden vi ikke hadde fått ryddet båten skikkelig. Det forstod faren. En skal jo prøve å ivareta de som er nysgjerrige på jobben vår også, men det ble en litt spesiell opplevelse der og da, sier skipsføreren.

Hvordan blir det å møte mannskapet ditt igjen for første gang etter ulykken?

- Det er alltid godt å møte mannskapet sitt etter en friperiode.

Han sier mannskapet blir en sammensveiset gjeng enten de vil eller ikke.

– Vi bor jo på en liten båt, og det er ikke som en vanlig arbeidssituasjon der du er på jobb fra ni til fire og drar hjem. Vi bor oppå hverandre 28 dager i strekk.

Er det viktig å være venner og ha god kjemi?

– Det er alfa og omega. Hvis ikke får du ikke båten til å fungere, sier han.

MANGE SPØRSMÅL

Aastrøm sier redningsarbeidet ved Turøy har gjort mannskapet enda mer sammensveiset.

– Det styrker samholdet når du kommer i slike situasjoner. Du lærer hverandre enda bedre å kjenne, sier han.

Selv om det snart har gått én måned siden ulykken, tenker Aastrøm ofte tilbake på havaridagen.

– Det har vært ekstremt mange spørsmål om dette når jeg har vært hjemme, sier han.

GODT Å KUNNE HJELPE

Skipsføreren sier en aldri kan forberede seg maksimalt på en alvorlig hendelse som helikopterulykken ved Turøy.

– Du vet egentlig aldri hva som møter deg, sier han.

Selv om mannskapet trener på katastrofer, er virkeligheten alltid annerledes.

– Under øvelser trener vi mye på dette med samhandling og det å jobbe i fellesskap. Det blir litt annerledes når du står midt oppi det. Da må du ta prioriteringer på sparket, sier Aastrøm.

Det beste med jobben på redningsskøyta er ifølge skipsføreren å kunne hjelpe til.

– Det å se og føle at du faktisk yter noe tilbake til samfunnet i form av at du hjelper folk er viktig for meg, sier Aastrøm. ■■

Helikopterulykken utenfor Bergen **FAKTA**

13 personer omkom da et helikopter fra selskapet CHC Helikopter Service styrtet utenfor Turøy i Fjell kommune fredag 29. april. Rotoren på helikopteret løsnet uten forvarsel. Rotoren ble senere funnet omtrent 600 meter unna havaristedet. Det var et EC225 Super Puma-helikopter som havarerte. Helikoptertypen har stått på bakken siden ulykken.

Bli medlem i

Få ombordstigningskort
til de ordentlige skøytene
og mye mer!

RS

www.eliasklubben.no / www.redningsselskapet.no

HOBBYFISKERENS DRØM OG TROFASTE VENN!

Foto: Aina Østebøvik Olsen

Ny, videreutviklet versjon av de siste årenes storselger. Bensin- eller eldrevet med hhv 220 eller 150 kg trekkraft - begge med regulerbar hastighet.

Vi sender til adresser i hele landet
– ta kontakt for pristilbud!

Importør og forhandler:

Olsen Fangst og Kraftblokk v/ Harald Olsen. Sundvn 388, 4250 Kopervik
Tlf: 905 64 598 Mail: kraftblokk@gmail.com **www.kraftblokk.no**

TWIN DISC QUICKSHIFT

- Den beste slurefunksjonen på markedet

- To-trinns clutch med eget sluretrinn
- Oljetrykket styres av datastyrte magnetventiler
- Propellturtall reguleres elektronisk.

QUICKSHIFT
You've got to feel it to believe it.

PROGRESS
INGENIØRFIRMA AS

Tlf 2202 7900
post@progressing.no
www.progressing.no

WALKER BAY

NYHET! Nå leveres neste generasjon Walker Bay gummibåter med polypropylen skrog

Perfekt fritidsbåt som:
- Seiljolle
- Robåt
- Motorbåt
- Slepejolle
- Vekt fra kun 32 kg

For tilbud, ta kontakt med importøren:

ARENTZ & AMUNDSEN A/S

WALKER BAY RID

HUN ER LOVENS LANGE OG TRYGGE ARM

HUN HAR VÆRT I KRIGEN I AFGHANISTAN, KJEMPET FOR LOVENDRING I NORGE OG REDDET MENNESKER I NØD I HELLAS. NÅ DELER POLITIBETJENT ANNE MARIE BRUU (47) ERFARINGENE FRA ARBEIDET PÅ REDNINGSSKØYTA I MIDDELHAVET.

TEKST *Sofi Lundin* **FOTO** *Sofi Lundin og Siri Juel Rasmussen*

Hun brenner for likestilling, rettferdighet og elsker superhelter. I et godt tiår jobbet hun som grafiker, men da hverdagen ble for platt og utfordringene for få fulgte hun drømmen og søkte til politiet. Bruu rakk å fylle 37 år før hun sto klar for sin første vakt på Manglerud ordensavdeling i Oslo. Politiyrket gir henne mulighet til å pushe egne grenser, og det gir henne den beste belønningen i livet: Følelsen av mestring når prøvelsene har vært tøffe. Og prøvelser har det vært mange av siden hun var ferdigutdannet for ti år siden. Som da hun bodde månedsvis på et knøttlite rom i Kabul og rakettene smalt i fjellveggen bak huset. Eller som da hun sto på dekk og kjempet for å redde liv på redningsskøyta i Egeerhavet.

Bruu reiste ned som første team i juli 2015 da RS «Peter Henry von Koss» ble satt inn i tjeneste i Hellas. Skøyta ble dermed Norges andre bidrag til flyktningkrisen, etter «Siem Pilot», som patruljerer farvannene mellom Italia og Libya. Sammen med to andre politiansatte, tre fra Redningsselskapet og en gresk koordinator, ble hun en del av Frontex-operasjonen «Poseidon», og skulle møte den verste flyktningkrisen i europeisk historie siden annen verdenskrig. Oppdraget var grensekontroll, søk og redning.

FRISTED FOR ETTERTANKE

Det krøllete, litt bustete håret skimrer gulaktig i solen. Et par slitte jeansshorts sitter som støpt på de veltrente lårene og på genseren har hun Batman. Det er snart tre måneder siden hun kom hjem fra siste tørn på skøyta. Det er ►►

OLITI

De fredelige omgivelsene på hytta gir rom for ettertanke og hun koser seg sammen med hunden Tellus så ofte hun kan.

dagen før nasjonaldagen, og på en terrasse med en fabelaktig utsikt over skog og fjord er det dekket på til vaffelfest. På den andre siden av rekkverket, noen hundre meter ned i dalen, ser Bunnefjorden ut som en dypblå glitrende flekk mellom strøk av tykk skog og en og annen hytte. Hit kommer hun så ofte hun kan. Her finner hun roen, og rom til å møte nære og kjære. Her på hytta på Nesset, utenfor Oslo, kan grafikeren, musikeren og politikvinnen, Anne Marie Bruu få roen tilbake.

– Er det greit at jeg tar en øl, eller? Hun løper raskt inn huset, henter en kald en, legger beina opp på en stol og lener seg godt tilbake.

– En kald øl i solen er det beste jeg vet! Hun retter på solbrillene.

– Bare spør du, jeg snakker som en foss så du får bare stoppe meg. Hun ler høyt og stryker den mørkegrå hjertevennen, huskyen Tellus, over ryggen. Hun snakker om tiden i Hellas, om hvordan det er å føle seg makteslløs, om kampen for å opprettholde de menneskelige rettighetene, og om viktigheten av å ta vare på hyggelige stunder i en tøff hverdag.

VIKTIG DOKUMENTASJON

«... Den yngste babyen vi tok om bord i natt var bare noen dager gammel. Blant dem var en blind dame, en mann med kun ett ben og en gravid kvinne med magesmerter. Mange sårbare individer krever mye av oss og kapasiteten vår blir spist på...», skriver Bruu i et reisebrev fra Hellas.

Å dokumentere i tekst og bilder er en del av jobben hennes i politiet, og den oppgaven tok hun med seg til Hellas. Under månedene om bord dokumenterte hun alt fra hygge med mannskapet til død og fortvilelse.

– Vi står som sannhetsvitner og har en plikt til å fortelle om virkeligheten. Lyder, lukter, høylytt gråt og skrik når aldri frem til sofakroken. Folk kan aldri forstå hvor ille det faktisk er, sier Bruu.

– Hva var det som motiverte deg til å søke? Hvorfor hadde du lyst til å bidra i redningsarbeidet?

– Jeg ønsket å få et litt annet perspektiv på ting. Det å forflytte blikket fra meg og mitt til andre, og fokusere på det som er viktigere enn mange av de «filleproblemene» vi har her hjemme. Dessuten har jeg et behov for å gjøre ting som er utenfor min komfortsone. Å kunne beholde roen i en stresset situasjon, og samtidig gjøre en god jobb, gir en enormt bra følelse.

– Hvordan forberedte du deg på jobben?

– Vi var første team og visste ikke hva som ventet. Jeg måtte helt enkelt forberede meg på å møte uforutsigbarhet. Det gjelder bare å være positiv, ta ting som de kommer og være en lagspiller. Du er også nødt til å legge vekk alle de personlig sære egenskapene du har.

– ...og de har du mange av?

– Hehe, ja. Jeg er kontrollfreak og jeg kan være fryktelig direkte med folk. Skal en møte nye folk og jobbe tett sammen, må en helt enkelt være litt forsiktig. Jeg måtte finne den

rundeste personen i meg.

– Hvordan var jobben? Ble det sånn som du hadde tenkt?

– Det ble mange tøffe valg og avgjørelser. Flere av hendelsene sitter dypt i minnet og de vil jeg alltid bære med meg. Som den dagen da styrkesjef Terje var dødssyk og vi jobbet på spreng for å redde hundrevis av mennesker som lå og fløt i vannet.

Hun snur seg i stolen og retter på genseren. Hun fremstår som steintøff, rak og ærlig. Samtidig jordnær og ydmyk. Plutselig kommer tårene.

KAMPEN OM LIVET

Den 28. oktober 2015 blåser det stiv kuling på Egeerhavet. Mannskapet har allerede hatt fire krevende redningsoppdrag da meldingen om en havarert båt kommer inn. Klokka er rundt

DU FØLER EN SÅNN MAKTESLØSHET, MEN DU MÅ BARE STÅLSETTE DEG OG GJØRE JOBBEN. DE TO BARNA JEG MÅTTE GI SLIPP PÅ GLEMMER JEG ALDRI.

14.30 da RS «Peter Henry von Koss» setter kurs mot en noe usikker posisjon i Mytelinistredet. Det er grov sjø og bølgene slår opp mot sida på den 75 fot lange skøyta. Inne i skøyta ligger styrkesjef Terje Klevengen dødssyk med sterke smerter. Snart må han opp for mannskapet trenger ham på dekk. Et godt stykke fra land møter de marerittet. 300 mennesker over bord som kjemper for å holde seg over vann. Mange har allerede tapt kampen om livet og ligger livløse med ansiktene ned. Politibetjent Bruu og mannskapet inntar posisjon og så går alt automatisk. De får opp to barn i båten. En gutt på ett år og en jente på rundt fem. Bruu tar dem opp i fanget. Hun har på følelsen at det allerede er for sent, men hun begynner livredningen. Terje har sterke smerter men han kjemper på for å redde de som reddes kan. Det er ingen

Foto: Siri Juel Rasmussen

◀ **På 2,5 timer** dro mannskapet opp over 120 mennesker fra sjøen. Mange av dem barn.

▼ **Anne Marie Bruu** er bevisst på hvordan hun bruker tiden mellom aksjonene.

Foto: Siri Juel Rasmussen

andre båter innen rekkevidde. I sånt drittvær holder alle seg ved kai. Samtidig som Bruu prøver å få liv i de to barna, jobber mannskapet på spreng for å redde flere. Hun vet at de trenger hennes hjelp. Hun vet at hun ikke kan bruke ubegrenset med tid på å redde liv som mest sannsynlig er tapt, men når slutter en å prøve? Til slutt må hun gi slipp og fortsetter å dra flere mennesker opp fra det frådende havet. Døde kropper dupper inn mot sida på skøyta. På 2,5 timer drar mannskapet opp over 120 mennesker fra sjøen. Mange av dem barn.

– Du føler en sånn makteslushet, men du må bare stålsette deg og gjøre jobben. De to barna jeg måtte gi slipp på glemmer jeg aldri. Jeg måtte løsrive meg for å redde andre. Det var en tøff avgjørelse, men jeg tror det var riktig. Hun svelger et par ganger og fortsetter.

– Da vi kom til kai den dagen måtte jeg sende søsteren min, Vibeke, en melding for å si at jeg trengte å snakke. Hun er min beste venninne. Familien min betyr alt for meg. Den samme natta våknet jeg av at jeg hulkegråt og skalv fryktelig. Den dagen glemmer jeg aldri.

– Dere hadde mange redningsoppdrag etter hverandre. Hvordan blir en motivert til å fortsette arbeidet etter en sånn hendelse?

– Du bare gjør det. Du lever i en boble og er i jobbmodus hele tiden. Det er viktig å være bevist på hvordan du bruker tiden mellom sjøslaga. Jeg vet at jeg trenger alenetid, lange ▶▶

løpeturer og en kaffekopp på senga iblant. Det hjalp veldig å ha en svær hårete greker som masserte meg innimellom, sier hun og ler høyt.

Tellus legger hodet i fanget hennes. Den gamle kompisen begynner å dra på årene. Daglige skogsturer og gode stunder sammen med familien er høydepunkter i hverdagen. Det er også trening og interessen for musikk. Bruu har spilt fiolin siden hun var fem og opera er det beste hun vet. Hun smiler når hun snakker om familien sin. Så blir hun alvorlig igjen.

– Det var en veldig tøff tid da styrkesjefen vår, Terje var dårlig. Han var syk veldig lenge og tilslutt måtte jeg dra akutt på sykehuset med ham. Hendelser som disse knytter oss sammen. Hverdagen vår om bord handlet om så mye mer enn å redde liv. Det var så uendelig mange utfordringer, men det kommer aldri frem i lyset.

– Hva slags utfordringer tenker du på?

– Jo, en ting er alt det organisatoriske bak hele operasjonen. Da vi kom på plass satt redningsutstyret vårt fast i tollen i Aten og vi kunne ikke begynne arbeidet som planlagt. Da vi endelig kunne begynne opplevde vi noen uenigheter rundt hva det vil si å drive grenseovervåking og hvordan den jobben skal gjøres. Vi kom ned med våre norske arbeidsmetoder og tanker om moral, etikk og fokus på menneskerettigheter og likestilling. Grekerne tenker annerledes.

– Løste det seg til slutt?

– Ja, men det tok tid. Til slutt begynte de å ta etter våre metoder, og vi fikk skryt for måten vi jobbet på. Selv om jeg var uenig i mye, må jeg si at jeg lærte mye av grekerne. De har en enorm toleranse og de finnes ikke rasistiske. I oktober i fjor kom det over 100 000 migranter til Lesvos, som i utgangspunktet har 90 000 innbyggere. Gummibåt på gummibåt, på gummibåt, det sluttet aldri! På en titimersvakt hadde vi over 75 båter rundt oss. Hver båt hadde 40–60 mennesker om bord. Grekernes raushet imponerte meg!

Bruu jobber til daglig ved Trafikkorpset i Oslo og har trafikktjeneste som prioritert oppgave. En annen del av jobben er eskortering og eller ledsagelse av VIP-personell ved statsbesøk eller andre store begivenheter.

– Hva med mannskapet om bord, hvordan fungerte samarbeidet mellom politiet og Redningsselskapet?

– Jeg tenkte mye over dette med roller før jeg dro. Selv om jeg alltid har hatt båt, og er godt vant ved å være på sjøen, var det viktig for meg å vise at den maritime biten var deres bord. Jeg trodde først at guttene fra Redningsselskapet sikkert ville ha et eierforhold til skøyta, men sånn ble det ikke. De var en gjeng rause sjømenn og samarbeidet fungerte veldig fint!

– Du var alene kvinne om bord, hvordan var det?

– Kjønn har lite å si. Det at kjemien stemmer og at du kan jobben din er viktigere. Jeg hadde aldri noen problemer med å være kvinne om bord, men jeg blir derimot forbannet når jeg tenker på at det er så få kvinner som blir prioritert til jobber som denne.

Hun retter seg opp i stolen, tar en slurk av pilsen og begynner å snakke fortere.

– Jeg har et fotografi fra vaktskiftet den 8. mars. Der står jeg med 12 mannfolk. Veldig ironisk at det var akkurat på kvinnedagen forresten. I Norge slår vi oss på brystet og skryter av at vi har så operative damer og at vi er foregangsland for likestilling. Vi har en fordømt plikt til å vise hva Norge står for når vi reiser ut. Men vi kan ikke stå der å predike kvinnesyn og likestilling når det bare er mannfolk om bord. Det samme var situasjonen da jeg var i Afghanistan. Der var jeg alene med 24 menn. At ikke forsvaret har nok flinke damer å ta av er bare tull!

Håret hennes flyr i vinden og nå snakker hun som en foss, Anne Marie Bruu. Stemmen er vass og budskapet tydelig: Kvinner må bli prioritert i søknadsprosessen og kvinner må bli flinkere til å vise at de tør og kan.

Hun er engasjert som få og det er slett ikke bare i jobben hun brenner for sin sak.

I flere år jobbet hun for en lovendring. Det begynte med at en god venninne fortalte at hun ble voldtatt som seksåring. Da venninnen gikk til politiet for å melde hendelsen i desember 2011 hadde 35 år gått og saken var blitt foreldet. Da begynte en lang prosess for å endre straffelovens regler om foreldelse av seksuelle overgrep mot barn. I mellomtiden meldte flere kvinner seg og fortalte at de hadde blitt misbrukt av samme mann. Etter en stor mediesak i 2013 fikk politikerne endelig opp øynene, og 1. juli 2014 fjernet Stortinget foreldelsesfristen.

– Dette er noe av det mest krevende jeg har vært borti. Det var særlig vanskelig å oppdage at min egen etat ikke gjorde noe med saken. Jeg

▶ **Politibetjenten** har lært at det er viktig å ta vare på hyggelige stunder i en tøff hverdag.

Foto: Siri Juel Rasmussen

holdt på å slutte i politiet i den prosessen.

– *Du må være utrolig tøff med tanke på alt du har vært med på?*

– Nei, jeg tror ikke jeg er særlig tøff. Det handler om å bygge opp erfaring og lære seg hvordan en reagerer i forskjellige situasjoner. I jobben handler alt om trening og erfaring. Du lærer å kjenne igjen reaksjoner hos deg selv og finner måter å takle situasjoner på. For bearbeidelsen av opplevelsene i Hellas har jeg hatt god nytte av dokumentasjonen vi samlet.

– Har du lyst å se bilder fra turen forresten?

Hun tar frem macen og blar blant hundrevis av bilder og filmklipp. Så åpner hun ett av klippene. En mann sitter på alle fire og gråter hysterisk. I fanget hans ligger en liten urørlig barnekropp.

– Det er faren til ett av barna som vi ikke klarte å redde den der dagen i oktober. Dokumentasjon som dette er enormt viktig. Det gjør at vi aldri glemmer.

– *Hva er det du husker best?*

– Jeg glemmer aldri ansiktene til de døde, men jeg husker også de gode historiene. Som den femårige gutten vi reddet som kom løpende på dekk og gjorde «high five» til oss. Eller den 19-årige jenta som hadde ligget ti timer i vann og var helt rolig da hun kom opp på dekk. «De menneskene der kommer alltid til å klare seg hvor de enn havner» tenkte jeg ofte. Folk reagerer så forskjellig i nød. Disse møtene var utrolig inspirerende.

– *Ser du annerledes på flyktningkrisen i dag?*

– RS har fått mye pepper for at de bruker ressurser i Middelhavet. Dette er folk på sitt verste tenker jeg. De aner ikke hvordan situasjonen er der nede. Det er kjempeviktig at Norge er tilstede, og spesielt RS med sin ekspertise på redningsarbeid.

– Som person er jeg blitt mye rausere. Jeg vet at flyktningene har det beintøft. Jeg ble så lei av å gå rundt og bære på babyer. De hører ikke hjemme i det miljøet. Jeg som vanligvis er tøff i møtet med mennesker måtte ofte trekke meg tilbake fordi tårene rant. Folk kaller dem «lykkejegere», men hvem er ikke det? Hvem vil ikke det beste for sin familie? Jeg unner alle et bedre liv. Jeg unner dem å komme til Norge. ■■

The new orange

RS Sea Lion er en kvalitetsvest fra Hansen Protection, som også leverer til våre profesjonelle redningsmenn. Den er lett, oppblåsbar og har god bevegelighet og komfort. Leveres i hvit, sort og grå med klikk eller D-ring. Bestill på rs.no/nettbutikk til **MEDLEMSPRIS FOR 1095,-** (Ordinær pris 1395,-)

RS
Redningsselskapet

Fra venstre: Maskinist Jon Frodi Olsen, Marthe Austad, lærling Sondre Omdal, Sofie Gundersen, styrmann Jørgen Nygaard, Solveig Lysfjord Sørensen og skipsfører Asbjørn Inge Thommassen.

LOFOTEN: FIKK DRØMMEN SIN OPPFYLT

Som studenter i marin økologi og havbruk i Bodø har de tre venninnene et nært forhold til sjøen. Men med mye teori og lite praksis, mente Sofie at tiden var inne for å komme seg ut på havet. Hun meldte dem på Norsk Tippings konkurranse «Drømmetanken» og vant tur med redningsskøyta i Lofoten!

TEKST OG FOTO: Oddbjørn Nesje

– Jeg sendte inn søknaden på impuls og trodde aldri vi kom til å vinne.

24 år gamle Sofie Gundersen fra Nøtterøy kjenner Redningsselskapet godt. Hennes far, Anders Gundersen, er nemlig visepresident i Redningsselskapet og frivillig i sjøredningskorpset i Vestfold.

– Hele familien er glad å være på sjøen. Redningsselskapet har en sentral plass i våre liv, og å oppleve Lofoten midt i skreifisket har vært en drøm hele livet.

Det var Redningsselskapet som foreslo for Norsk Tipping at en av premiene i «Drømmetanken» kunne være tur med redningsskøyta under skreifisket i Lofoten i mars. Programmet besto av tur med RS «Sundt Flyer», losji på fyrtårnet i Svolvær, fisketur med fiskeskøyte og middagslaging av fangsten.

Sofie dro sammen med Solveig Sørensen (24) fra Bodø og Marthe Austad (23) fra Inderøy.

– Det beste med programmet var nok turen med redningsskøyta! Vi fikk oppleve storslått natur, lofotfisket i Austnesfjorden på nært hold og det ble også tid til en Trollfjord-tur, sier Solveig Sørensen, og fortsetter:

– Middagslagingen var også en «høydare». Vi trodde vi skulle steike fisk og koke poteter, men så ble det *den* middagen, med bl.a. jordskokksuppe, frityrstekt tørrfisk og bakt fiskefilet med puré av sellerirot.

Men før middagen skulle fisken fanges fra fiskeskøyta «Symra».

– Vi fikk heldigvis nok fisk til middag, men den store fangsten uteble. Det viktigste var uansett turene med redningsskøyta og fiskebåten. Vi har hatt det fantastisk i Svolvær og fått bedre forståelse for Redningsselskapets oppgaver, sier Marthe Austad.

Engasjementet og gjestfriheten til mannskapet om bord på RS «Sundt Flyer» gjorde inntrykk på de tre studentene.

– Det var spennende og interessant å få bo sammen med mannskapet på fyrtårnet i Svolvær og å få være med redningsskøyta på tur. Skipsfører Asbjørn Inge Thommassen og resten av mannskapet var veldig hyggelige, gjestfrie og flinke til å fortelle om livet om bord. Nå vurderer jeg å bli frivillig i Redningsselskapet, avslutter Solveig Sørensen.

Foto: Oddbjørn Nesje

STAVERN: VIL STYRKE SAMFUNNSBEREDSKAPEN MED FLERE REDNINGSDYKKERE

Debatten om landets redningsdykkertjeneste kom på agendaen 8. mai da VG slo opp at kun 16 av landets 280 brannvesen har redningsdykkertilbud. Redningsselskapet har rundt 90 yrkesdykkere fordelt på halvparten av redningsskøytene langs hele kysten. Nå foreslår Redningsselskapet å videreutdanne dem til redningsdykkere for å kunne ta del i enda flere lokale redningsoppdrag.

– Det er denne lille tilleggsutdannelsen som brann- og redningsvesenene krever for å få status som redningsdykker vi nå tar initiativ til, sier generalsekretær i Redningsselskapet, Rikke Lind.

Initiativet ble presentert for justis- og beredskapsminister Anders Anundsen da han i mai besøkte RS «Stormbull» i hjembyen Stavern. Statsråden ser behovet for flere redningsdykkere.

– Vi har veldig god tradisjon for å finne løsninger sammen med Redningsselskapet, sier Anundsen.

Ålesund: Aafk og RS = sant

Aalesund fotballklubb støtter og promoterer Redningsselskapet ved å ha RS-logoen i gullskrift på ryggen av treningsdraktene. I tillegg får Redningsselskapet gratis digital reklame på stadioen under hjemmekampene.

Tusen takk, AaFk! Vi håper flere norske fotballklubber gjør som dere.

Best med vest. John Arne Riise og trener Trond Fredriksen. Foto: Bertil Holen

Foto: Ove Helset

Interrimsstyret i RS Ung. Bak fra venstre: Lasse Tangerås, Steffen Mio Kristiansen, Camilla Ringdal Dukefos, Øystein Nordby. Foran fra venstre: Ane Sighaug Vatshelle, Stine Marlen Hansen, Victoria Reynolds, Pernille Ensrud. Audun Salte og Jørgen Bakke var ikke til stede under fotograferingen.

SATSER PÅ RS UNG

I RS Ung har ungdom mulighet til å drive aktiviteter sammen med likesinnede for å spre sjøvettkompetansen i sitt lokalmiljø. Nå har organisasjonen fått et eget interimstyre, som skal jobbe for at Redningsselskapets ungdomssatsing får et helhetlig løft med utvikling av organisasjon, aktiviteter og kampanjer.

– RS Ung skal bli en vital og fremtidsrettet organisasjon for ungdom mellom 13 og 26 år, sier Camilla Ringdal Dukefos, daglig leder av RS Ung.

Victoria Reynolds er valgt styreleder.

– Jeg ønsker å bidra til å utvikle RS Ung til å nå flere unge og gi ungdom spennende fritidsaktiviteter der de kan utvikle seg og teste grenser. Redningsselskapet er 125 år – nå er det på tide at organisasjonen får en skikkelig ungdomssatsing, sier Reynolds.

Foto: Ane Vatshelle

BERGEN: TIDLIG KRØKES DEN SOM GOD SLEPEKROK SKAL BLI

Samarbeidet mellom Sjøredningskorpset i Bergen og RS Ung Bergen er godt. Ung-laget blir stadig mer selvstendig og medlemmene er på et faglig høyt nivå.

TEKST: Lasse Brunborg, båtfører RSRK Bergen

Et godt eksempel på samarbeidet fikk vi under et oppdrag som gikk ut på å heve en seilbåt som hadde gått ned. Første forsøk var mislykket, men da værforholdene og tidevannsforholdene lå til rette for et nytt forsøk, slo det oss at Ung-laget kunne bidra. Oppgaven deres ble å hente flere pumper, samt å observere hvordan vi jobbet under aksjonen.

Hele seks bensindrevne pumper var i drift i flere timer. Seilbåten var spent opp med stropper i masten i tilfelle den skulle bevege seg av alt vannet som kunne flytte på seg ombord, såkalte «frie væskeoverflater».

Båten hevet seg sakte men sikkert, først kom hekken opp, deretter forskipet med et byks. Ung-laget holdt ut hele tiden, selv om de ikke fikk delta direkte i arbeidet. Vi hadde mange fine diskusjoner med ungdommene underveis, og de stilte mange kloke spørsmål.

Tre av Ung-medlemmene er allerede med i korpset, de har vært med siden oppstarten og er nå frivillig mannskap på RS «Bjarne Kyrkjebø». En fjerde mønstrer på som aspirant på 18-årsdagen!

Ung-laget viser seg å være en god kanal for rekruttering av mannskap til korpset. De er motiverte, har lært mye og kjenner organisasjonen.

Får lostilbringer-oppdrag

Norsk Lostransport (NLT) har inngått en 10-årig lostilbringer-avtale med Redningsselskapet. Kontrakten omfatter stasjonene Bodø, Andenes, Hestvika på Hitra, Farsund og Arendal.

Avtalen med NLT, som er et datterselskap av Buksér og Berging, omfatter også opsjoner for å videreføre lostilbringertjenesten i Rørvik, Svolvær, Ballstad og Myre/Melbu.

– Vi er svært fornøyd med at Norsk Lostransport har valgt Redningsselskapet som underleverandør på lostilbringertjenesten. Kontrakten bidrar til at vi kan sikre og på sikt styrke sjøberedskapen. Dette er bra for kyst-Norge, sier generalsekretær Rikke Lind i Redningsselskapet.

Prosjektdirektør John A. Nielsen sier at RS og Buksér og Berging har trafikkert kysten side ved side i mange tiår.

– Det var naturlig for oss å fortsette med Redningsselskapet som underleverandør. De har egnede fartøy og profesjonelle mannskaper, og god erfaring med tilbringertjeneste på los.

Det er Kystverket som er ansvarlig for den nasjonale lostjenesten. I 2014 bestemte Regjeringen at lostilbringertjenesten skulle konkurranseutsettes, og i fjor høst ble Norsk Lostransport tildelt kontrakten.

Foto: Kristiansand Avis

REDDER FUGLER, FOTBALLER OG SKATEBOARD

Innimellom har mannskapet på redningsskøytene noen uvanlige oppdrag.

I mars var det en skarv som fikk hjelp av skipsfører Karoliussen på RS «Askerbæringen» på Røst. Fuglen satt fast i garnrester, og var sannsynligvis svært takknemlig for å bli befridd fra dem.

En måned senere fisket mannskapet på RS «Bendt R. Rasmussen» opp en fotball fra elva Otra i Kristiansand. Siden ballen var merket med navn og telefonnummer, fikk Daniel Ollmann Tokle og kameraten Victor Osasere (begge 10 år) en hyggelig oppringing fra mannskapet, som inviterte dem om bord.

I Skjærhalden takket to gutter varmt da dykker Nikolai Frisk på RS «Horn Rescue» hentet opp skateboardet som de hadde mistet i sjøen tidlig i mai.

SKJÆRHALDEN: TAKKNEMLIG MEDLEM

RS «Horn Rescue» fikk tilsendt bilder og denne hyggelige hilsenen fra et takknemlig medlem som fikk rask hjelp:

«Takk igjen for hjelpen i dag. Veldig hyggelig å få rask hjelp når man er ute på havet og ting begynner å gå galt. Heldigvis klarte vi å slukke brannen før den hadde fått skikkelig tak. Jeg satt nede i lugaren, luktet røyk. Det verste var at all elektronikk ble slått ut, så vi hadde ikke mulighet til å stoppe motoren eller bruke VHF eller GPS. Strømmen kom tilbake en kort stund, og da stoppet motoren når stoppknappen var trykket inn. Mvh Tim Crome, total- og æresmedlem»

OSLO: REDNINGSSELSKAPET FIKK 10 MILLIONER EKSTRA I REVIDERT

For å opprettholde sjøsikkerheten og beredskapen langs norskekysten foreslo regjeringen 11. mai å øke støtten til Redningsselskapet med ti millioner kroner gjennom en tilleggsbevilgning i revidert nasjonalbudsjett. Økningen kommer som følge av økte kostnader og reduserte inntekter. Bevilgningen blir dermed på 93,5 millioner kroner totalt i 2016.

– Vi er svært glad for regjeringens tilleggsbevilgning – det er en anerkjennelse av vårt viktige arbeid for bedre sjøsikkerhet, sier flåtesjef Webjørn Knudsen i Redningsselskapet.

Stortingsrepresentant og medlem av transport- og kommunikasjonskomiteen, Morten Stordalen (Frp), møtte representanter fra Redningsselskapet for å presentere den gode nyheten.

Foto: Ove Helset

– Redningsselskapet er en uvurderlig ressurs for hele samfunnet, spesielt for båtfolket og kystbefolkningen. Sommeren nærmer seg og det er økt aktivitet til sjøs. Med disse ekstra midlene kan de fortsette sitt viktige arbeid for å sikre tryggheten langs kysten, sier han.

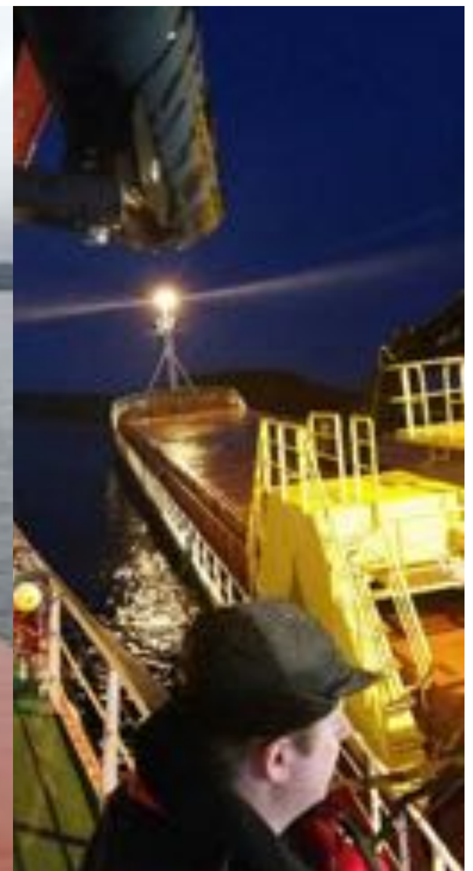
RØRVIK: STOR GAVE FRA TRØNDER-TRYGD

I mai tok mannskapet på RS «Harald V» i mot en sjekk fra forsikringsselskapet Trøndetrygd pålydende 500 000 kroner. Begrunnelsen lød som følger: «Redningsskøytene har gjennom hele sin 125 år lange historie vært en av de viktigste aktørene for kystens befolkning. RS har betydd mye for de som har ferdes på havet og har hvert år reddet mange liv. Vissheten om at en av båtene fra RS er i nærheten har gitt trygghet for de sjøfarende.»

SOLUND: Frakteskip på grunn

Redningsskøyta «Kristian Gerhard Jebsen» og Kystvakta var blant aktørene som bisto da frakteskipet «Selvaagsund» gikk på grunn utenfor Sogn og Fjordane i slutten av mars. Det 82 meter lange skipet fikk et hull i skroget, men gikk for egen maskin inn til Florø etter at det til slutt ble trukket av grunn.

TESTER UT DRONER PÅ FIRE SKØYTER

Som en del av et pilotprosjekt får mannskapet på redningsskøytene i Arendal, Bergen, Ballstad og Oscarsborg nå opplæring i bruk av droner i søk- og redningsoppdrag. Viser det seg at dette er noe å satse på, vil Redningsselskapet etterhvert kunne bruke droner i søksoppdrag.

– Vi tester først for å se om dette er noe mannskapet på redningsskøytene kan, og kommer til å bruke. Du løfter blikket 50 meter over havflata og får dermed et større synsfelt. Disse dronene har et stort bruksområde, sier Bjørn Vidar Evjen, maritim rådgiver i Redningsselskapet.

Foto: Tanja Krangnes

Gelcoat Nanopolish
"All-in-One"

Produktet har blitt mange båteieres førstevalg. Holdbarhet, flott resultat og enkel i bruk er nøkkelen.

3D NanoProtect [All]
for "pen" gelcoat

Ekstrem binding til underlaget. Påføres alle flater i én operasjon og poleres av.

Teakbehandling

Tre produkter som tilsammen danner et komplett system for behandling av teak og andre harde tresorter. **Teakrens 7xM** fjerner gammel olje og annen forurensing. **Antgra** hindrer gråing. **Teakbeskyttelse AB** hindrer vanninntrenging og forurensing fjernes lettere.

3D
for bil og båt!

Hybrid, kjemisk nanoteknologi
Ekstremt motstandsdyktig mot kjemisk påvirkning

Les mer på www.tcnano-norge.no

www.tcnanoshop.no
www.alfatrading.no

TCnano Norge AS

BETA MARINE

Beta Marine strømaggregat

- Effekt 4 - 49 KVA
- Stillegående

Leveres med eller uten kabinett

Hvorfor velge Beta Marine?

- Kvalitetsmotor fra Kubota
- Lun rolig gange
- Leveres fra 10 - 99 HK
- Internasjonal forhandlerstøtte
- Ekstrautstyr tilpasset ditt behov
- Markedets beste pris?

Beta Marine motor med seildrev

- 13,5 HK - 56 HK

Kan leveres med seildrev

Kan også leveres med seildrevkit tilpasset Volvo 110S, 120S og Yanmar SD20

BETA MARINE AS
Tlf: 928 66 501 | www.betamarine.no

NY RESSURS-PLAN BINDER ETATENE SAMMEN

FRA JANUAR 2016 BLE REDNINGSSELSKAPETS NYE RESSURSPLAN TATT I BRUK, FOR Å SYNLIGGJØRES I BEREDSKAPS-NORGE.

TEKST: Marianne Bergseth

Utrykningstid. Redningsselskapets nye ressursplan inneholder blant annet et kartverk med stipulert utrykningstid fra redningsskøytenes baser til vitale mål i distriktet.

Jeg kom inn i Redningsselskapet for et par år siden og la merke til at Redningsselskapet er fraværende som en sjøressurs i beredskapsplanverket hos nødetaten, kommunene og fylkesmannen. Redningsskøytene er en kapasitet som kunne vært mye mer brukt. Det blir de nå, forteller beredskapsrådgiver i RS, Stig Fredriksen.

TIDLIGERE POLITI

Fredriksen gikk over til Redningsselskapet etter 36 år som operasjonsleder i politiet.

– Før dette har det ikke vært noen helhetlig felles ressursplan for redningsskøytene. Disse har manglet i nødetatenes beredskapsplanverk. Vi har nå revidert internt planverk og fjernet overflødig informasjon som ikke er relevant for nødetatene.

– For å utnytte redningsskøytene som en ressurs i nasjonal og lokal SAR-innsats (Search And Rescue), har vi nå utarbeidet et kartverk som viser stipulert utrykningstid fra skøytenes baser til vitale mål i distriktet. Dette har redningsskøytene selv utarbeidet, sier han.

NASJONAL STANDARD

Redningsselskapet er i dag en del av et felles rapporteringssystem utarbeidet av Hovedredningssentralen. Det er beskrevet i den nye ressursplanen at RS er tilsluttet SAR-rapportsystemet som egen ressurs.

– Den nye ressursplanen har ikke eksistert tidligere, men er helt essensiell for å kunne samhandle med nødetatene. Redningsskøytene skal være synlige i beredskapsplanverket. Planen skal vedlikeholdes og oppdateres årlig.

Etter interne høringer ble den nye ressursplanen sendt ut til samarbeidspartnere innenfor redningstjenesten.

– Siden planen ble utsendt beredskapsaktørene har vi fått gode tilbakemeldinger. RS har blitt synlige i beredskapsaktørenes planverk som en primærressurs innenfor sjøredning.

Ressursplanen vil bli oppdatert årlig i forbindelse med revidering av RS sin stasjoneringsplan. ■■

SAMHANDLEREN

FAKTA

I samarbeid med Redningsselskapet har Høgskolen i Buskerud og Vestfold ansatt to nye forskere innen sikkerhet og beredskap. En av dem er professor Eric Calstrøm, professor i helsevitenskap, innrettet mot ledelse og organisasjons-helsevitenskap ved Universitetet i Gøteborg. I tillegg er han aktiv som spesialtrent ambulansesykepleier. Hans forskning har i de senere årene i hovedsak dreid seg om arbeid på nød- og ulykkessteder.

Foto: Privat

TEKST: Marianne Bergseth

Hva er formålet med professoratet?
Å forske på samhandling ved krisehåndtering i maritimt miljø. Samhandling ved kriser på land er relativt godt utforsket, men vi vet ikke mye om hvordan vi samarbeider ved kritiske hendelser på havet. Forutsetningene er ikke de samme på land som på havet. På havet har vi andre aktører, her finnes for eksempel Redningsselskapet, kystvakt og handelssjøfart som skal samhandle for å håndtere kriser på en optimal måte.

Hva er din rolle i dette?
I de siste ti årene har jeg forsket på området «crisis management» med fokus på samhandling. Dette har medført at jeg har koordinert et antall forskningsprosjekt. Min oppgave i dette prosjektet ligner på det jeg har gjort tidligere, men med fokus på havet denne gangen.

Det er under et år igjen av professoratet ser vi noen resultater så langt?
Vi kom i gang i fjor høst. Så langt har vi formulert delprosjekt. Vi har etablert et forskningssenter, Senter for beredskap og integrert krisehåndtering ved Høgskolen i Sørøst-Norge. Vi er nå fire forskere, hvorav tre seniorer, som arbeider aktivt i prosjektet. Dessuten har vi begynt med innsamling av data. Vi har begynt å delta på øvelser og vi har hatt to masterstudenter som har reist kysten rundt for å samle informasjon om prioriteringer ved redningsaksjoner. Nå er vi inne i en fase der vi sammenfatter og fortsetter å samle inn data.

Hva er målet etter treårsperioden?
Å ha oppfylt formålet med prosjektet, det vil si ha bidratt med ny kunnskap om samhandling ved kriser i maritimt miljø der Redningsselskapet er en viktig ressurs. Det inkluderer prioritering, ledelse, organisering og utfallet av krisearbeidet. Vi vil også se hvilken effekt øvelser har på krearbeide, og hvilket potensiale det ligger i å få enda mer ut av øvelser i framtiden.

Hvordan synes du samhandlingen i grensesnitt land og sjø er i dag?
Mye fungerer selfølgelig godt. Vi har gjennomgående god yrkeserfaring og er velutstyrte. Men dette er mer komplisert hvis vi setter det under lupen. Mine erfaringer fra Sverige er at vi prioriterer ulikt når det gjelder hendelser på land respektive hendelser på sjøen. Ved et prioritert oppdrag på land, aktiverer vi nærmeste. Vi nøler ikke med å sende flere ressurser enn det som er nødvendig. Dette er ikke like selvsagt til sjøs. Der har vi en tendens til å prioritere annerledes. Jeg har forstått at vi har en lignende situasjon i Norge. Dessuten er det viktig å belyse at vi har en utfordring når det gjelder ledelse og fordeling av oppgaver i overgangen mellom land/havneområder og åpent hav.

Hva bør gjøres for å få til bedre samhandling?
Svaret på det spørsmålet håper vi å kunne gi i løpet av et par år. Basert på tidligere erfaringer finnes det et potensiale i øvelser, ledelse og fordeling av ressurser. Men vi får se, vi skal ikke konkludere med noe.

Øvelsesplanlegging er noe du er svært opptatt av, hvor viktig er det å ta med seg evaluering fra tidligere øvelser inn i denne prosessen?
Det er ekstremt viktig. Øvelser har en tendens til å leve sitt eget liv. Det finnes et begrep, «transfer of training», som brukes for å beskrive hvordan kunnskap fra øvelser ikke alltid får tilstrekkelig gjennomslag på krisearbeid. Min erfaring er at det sjelden gjelder drill, det vil si profesjonell yrkeskunnskap, der finnes vanligvis kunnskap og praksis. I samhandling gjelder derimot vanligvis evnen til å se helheten og optimalisering av felles ressurser.

Hva tenker du om nivået på kunnskap og kompetanse innenfor sjøredning i Norge? Hvilke land gjør det bedre?
Norge er enestående med lange maritime tradisjoner, en lang kyst og tøffe forhold med lave temperaturer, vind, strøm og sjø. Det finnes også en enorm erfaring av maritim forskning og utvikling, ikke minst på den tekniske siden. Når det gjelder sjøredning, er Redningsselskapets 125 årige historie, og omfattende redningsinnsatser, ikke bare spennende lesning, men også et tydelig belegg for en unik virksomhet som bidrar med en høy grad av samfunnsnytte.

INGRID
BERGMAN *og* KRISTIAN
ARNTZEN

EN FORTELLING *av* JOHN JOHANSEN

SOMMER JOBBEN

PÅ VINTEREN VAR HAN REDNINGSSKØYTESKIPPER LANGS DEN NORSKE KYST. PÅ SOMMEREN HADDE HAN «SOMMERJOBB» SOM SKIPPER FOR AMERIKANSKE AMBASSADØRFRUER OG DEN BERØMTE FILMSTJERNEN INGRID BERGMAN

Fotomontasje: André Van Ingelgem

Kristian Arntzen fra Herføl, ytterst i øykommunen Hvaler, var så populær hos den amerikanske ambassadørfruen i Oslo – Josephine Bay – at hun donerte penger til bygging av redningsskøyta RS «Ambassadør Bay» som var stasjonert i Haugesund på 1950-tallet. Men hun stilte en betingelse for pengegaven; at Kristian Arntzen skulle være skipsfører om bord.

Alt dette ifølge Kristian Arntzens sønn, Johnny.

Kristian Arntzen ble født inn i et maritimt miljø i Østre Hvaler. Han kunne ro og seile omtrent før han begynte på skolen.

Etter noen år som sjømann begynte han å tjenestegjøre på redningsskøytene etter krigen.

– Far var på flere skøyter rundt hele kysten, forteller sønnen Johnny.

– «Ambassadør Bay» er nevnt. I tillegg var han på RS «J.M. Johansen», RS «Larvik» og RS «Kragerø».

Kristian Arntzen fra Herføl ble bare 51 år gammel, men markerte seg som en av de dyktigste seilerne i øyriket.

Etter krigen var han med på det farlige arbeidet med å rydde sjøminer etter tyskerne.

– Det fantes mange dyktige sjøfolk på Hvaler, og folk med midler søkte ofte etter sjøfolk i skjærgårdskommunen når de trengte skipsførere om sommeren, forteller sønnen Johnny Arntzen.

Det gjorde også den amerikanske ambassadøren i Norge – Charles Ulrick Bay – i 1948 da han trengte skipsfører til sin praktfulle seilbåt «Norsaga». Et smykke i 12 meters klassen, eller 12 MR som klassen het.

MED ANER I DRØBAK

Charles U. Bay hadde aner i Drøbak og hans mor var fra Hammerfest. Han var mangemillionær og deleier i American Export Lines, i tillegg til å være USAs ambassadør i Oslo fra 1946 til 1953.

Ambassadøren og hans kone, Josephine, likte å seile med «Norsaga» om somrene.

– De leide et sommersted på Solhøy ved Mærrapanna og seilte mye i Ytre Oslofjord og Skagerrak. Den praktfulle båten krevde sin mann, og ekteparet Bay henvendte seg altså til min far da de søkte etter skipper, forklarer Arntzen.

– Far var skipper på redningsskøyta av yrke. Men på somrene lå skøytene lenge i opplag, og da var det ikke uvanlig at skipperne tok seg «sommerjobb».

Praktseilbåten «Norsaga» var ingen «jolle». Den hadde en totallengde på cirka 21 meter, mastens lengde var på 28,3 meter og båten kunne gjøre 12–15 knop med vinden inn 10 grader aktenfor tvers, ifølge fagfolk.

Kristian Arntzen hadde den fordel at han hadde erfaring også fra seilskuter.

Båtene i 12 meters klassen kunne være staselig innredet med store lugarer.

– Jeg husker far som en dyktig skipper. Som far var han streng, men med et godt hjerte bak den strenge fasaden, husker Johnny.

FAR VAR NESTEN ALDRI HJEMME

– Og slik det var vanlig med sjøfolkene på den tiden, var han mye borte. Når han i tillegg jobbet på sommeren, var det ikke mye vi i familien så til ham, husker Johnny som selv ble sjømann.

Den ganske glamorøse, og sikkert også innbringende ekstrajobben for ambassadør Bay, nådde sin topp fra midten av 1950-tallet.

Den åpnet dører for Kristian Arntzen, og han fikk gode kontakter.

Ambassadørfru Josephine donerte blant annet penger til redningsskøyta RS 62 «Ambassadør Bay».

– «Norsaga» seilte også mye nedover svenskekysten, og far ble god kompis med havnekapteinen i Marstrand. Og båten fikk alltid den beste kaiplassen.

Den praktfulle 12-meteren var også innom Fjällbacka på sommeren.

Der ferierte ingen ringere enn en av datidens virkelige superstjerner, Ingrid Bergman. Hun var på høyden av sin karriere og hadde nettopp avsluttet et skandaleomspunnet forhold til den italienske filmregissøren Roberto Rossellini.

I 1956 spilte hun inn en av sine store filmer, «Anastasia».

SEILTE UT INGRID BERGMAN

Da Kristian Arntzen var i Fjällbacka på slutten av 1950-tallet var Ingrid Bergman gift for tredje gang. Denne gang med den svenske teaterregissøren og kulturpersonligheten Lars Schmidt, opprinnelig fra Uddevalla.

Han hadde en «sommarstuga» på Danholmen utenfor Fjällbacka.

– Og far fikk gleden av å bringe Ingrid Bergman ut dit med «Norsaga». De to ble avbildet sammen, minnes sønnen Johnny.

På bryggen i Fjällbacka står det en byste av Ingrid Bergman. Det har fått mange til å tro at hun kommer fra fiskerbygden i Nordre Bohuslen. Ingrid Bergman er derimot født i Stockholm, men falt til de grader pladask for skjærgårdsmiljøet i Fjällbacka at hun besøkte stedet nesten hver sommer frem til sin død i 1982. Lars Schmidt gikk bort i 2009. ▶▶

«**Norsaga»,** et smykke i 12 meters -klassen , eller 12 MR som klassen het.

– Og en av dem som fikk æren av å møte filmstjernen på kysten han kjente så godt, var altså far, humrer sønnen Johnny.

Ingrid Bergman var stor stjerne på den tiden, hun dekket seg til og var litt sky.

AMBASSADØREN DØDE

Da ambassadør Charles Ulrick Bay døde i 1955 kunne denne farten ha tatt slutt for Kristian Arntzens del. Men han hadde så stor tillit hos fru Bay at han fikk fortsette.

Hun var så glad i «Norsaga» at hun beholdt den noen år etter mannens død. Men etter hvert antar man at seilbåten «Norsaga» ble erstattet av «Norsaga II» – en motoryacht på 50 fot.

– Jeg fikk være med på en av turene med «Norsaga II», minnes Johnny Arntzen.

– Jeg var vel omkring 12 år da og glemmer aldri luksusen og atmosfæren om bord. Jeg fikk være med som gast da seilbåten «Norsaga» skulle selges til lord Craigmyle som skulle ha en testtur før kjøpet. Da var jeg ansvarlig for lensetakkelet, husker Johnny Arntzen.

Det at familiemedlemmer fikk komme om bord, ga dem kjærkommen kontakt med farens verden.

Fru Bay hadde så stor tillit til Kristian Arntzen at han fikk låne «Norsaga» med hjem til Herføl på sin 50-års dag. Med fullt mannskap lå den for anker ved Herføl.

En sommerdag i 1962 var det også planlagt at deler av familien Arntzen skulle komme om bord på «Norsaga II» i Skagen.

FALT OVER BORD

Den hadde vært lånt ut til fru Bays venner og skulle til Hankøsundet. På vei nordover langs den danske østkyst skjedde det. Det blåste friskt, men ikke farlig. Kristian Arntzen var bekymret for lettbåten og gikk akterut for å sjekke.

– Han var alene på dekk. Det var ingen øyenvitner til ulykken, forteller sønnen Johnny.

– Det fatale skjedde at han falt over bord. Han kunne ha sklidd for det sprøytet sjø på dekk i kulingen. Men som en dreven sjømann var han oppmerksom på slike ting. Mer sannsynlig var det far fikk et illebefinnende, mener sønnen Johnny. Båten slo kontra for å lete etter Kristian Arntzen. Men far ble ikke funnet før flere uker senere av noen russiske fiskere i sjøen utenfor Egersund.

Det tragiske oppe i det hele var at min mor sto og ventet i Skagen. Hun skulle gå om bord der for å være med hjem til Norge. Det ble et forferdelig sjokk for henne, og en opprivende hjemtur om bord i båten der minnene om far var mange.

Johnny Arntzen selv sto om bord på «Florvåg», som gikk mellom Fredrikstad og Strømstad, da han fikk meldingen om farens død.

Faren etterlot seg mor Solveig og brødrene Thorbjørn (eldstemann), Karl Olav, Johnny og minstebarnet Solbjørg på ti.

– Vi tre brødrene var alle i jobb og mor var flink til å stå på og hadde flere jobber. Så vi klarte oss godt videre i livet. Vi hadde fått en trygg plattform i oppveksten. ■■

THE END

LEGG TUREN INNOM DEVOLDFABRIKKEN I SOMMER!

ALLTID 30-70% RABATT
PÅ KJENTE MERKEVARER!

ÅPNINGSTIDER: MAN-FRE: **10-18** / TORS: **10-20** / LØR: **10-18** / SØN: **12-17** (5.JULI - 2.AUGUST)

På vei til Devoldfabrikken rett utenfor Ålesund passerer du idylliske små holmer og skjær, før du legger til rett på kaien ved Devoldfabrikken. Devoldfabrikken er stedet for deg som vil oppleve shopping på en ny og annerledes måte. Om du aldri har vært her så vil du garantert føle deg beriket – både på opplevelser, mat- og drikke og ikke minst av de gode tilbudene du finner i alle outletbutikkene.

Og de som har vært her kommer alltid tilbake – nettopp fordi dette er en av de mest unike handelsstedene i Norge. Tross sin originale fasade er det ingenting som står tilbake for det moderne og minimalistiske på innsiden av bygget.

Outletbutikkene du finner på Devoldfabrikken er Devold, Bergans, Moods of Norway, SKOMAX, Norrøna, Helly Hansen, Le Creuset, Prinsessa og Frosken, HØYER og 4him mens fashion. I tillegg til dette finner du en interiør og blomsterbutikk; Binderiet, vinmonopolet og en fantastiske kafe KANTINA.

Outletbutikkene på Devoldfabrikken har alltid rabatter på 30-70% på kjente merkevarer! Devoldfabrikken i Langevåg ligger kun 8 min med båt fra Ålesund sentrum. Velkommen innom oss i sommer!

DEV OLD FABRIKKEN

DEVOLDFABRIKKEN AS
6030 Langevåg
Tlf: 70 30 11 11
devoldfabrikken.no

Følg oss på Instagram, facebook eller devoldfabrikken.no/blogg - for oppdatering om utviklingen, aktiviteter og gode tilbud!

Sikkerhetsnivået blant fiskerne i Tanger er en utfordring for redningsmennene om bord i redningsskøyta «Tarik». Blant annet mangler det egnede kommunikasjonsmidler, og stoler stort sett på mobiltelefonen. Det gjør redningsarbeidet krevende, og redningsskøyta bruker ofte lang tid for å finne fiskere som har problemer på havet.

Redningsselskapet trener marokkanske redningsmenn

MAROKKO: I EN TRAVEL HAVN I TANGER LIGGER REDNINGSSKØYTA «TARIK» TIL KAI. TETT I TETT, SOM SARDINER, ER DEN NÆRMEST PAKKET INN I SMÅ, ÅPNE FISKEBÅTER. FISKERNE SITTER I VÅRSOLA OG BØTER GARN, ROPER TIL NABOEN OG LER. OM BARE FÅ TIMER GÅR DE UT IGJEN FOR DAGENS FANGST. **TEKST OG FOTO:** Ove Helset

Tarik» er en tyskbygget aluminiumsbåt fra åttitallet på 23 meter og et mannskap på åtte. Utstyret er gammelt og slitt, men fungerer. De fleste av mannskapet er vante sjømenn, men kompetansen på sjøredning er lav.

Nå ønsker Mohammed Drissi i Sjø- og fiskeridepartementet i Marokko å øke kompetansen til mannskapet. Han er ansvarlig for sjøberedskapen i landet, og inviterte Redningsselskapet til Tanger i april for å se på mulighetene for et samarbeid.

– Vi vet at Redningsselskapet har lang og god erfaring, og dette samarbeidet vil forbedre og øke kompetansen på mannskapet vårt. Jeg håper vi kan utvide dette samarbeidet til hele den marokkanske kysten, sier Drissi.

BRUKER FRITIDEN PÅ Å HJELPE

Tommy Gjerland og Christian Strøm er henholdsvis skipsfører på RS «Inge Steensland» og frivillig i sjøredningskorpset i Oslo. Begge har lang erfaring som kursholdere her hjemme, og har brukt fritiden sin til dette spesielle oppdraget.

– Det var ikke veldig lett å planlegge et opplegg på forhånd. Vi visste lite om nivået på mannskapet, hvilket utstyr de bruker og hvordan de jobber sammen. For

Engasjert. Tommy Gjerland er til daglig skipsfører om bord i RS «Inge Steensland». Her er han i engasjert dialog med mannskapet på redningsskøyta «Tarik».

oss var den viktigste oppgaven å sette oss inn i problemstillingene deres og fokusere på å lære dem noen få ting som de kan anvende og mestre, i stedet for å lære dem mye, som de ikke skjønner noe av, forteller Christian Strøm.

Tommy Gjerland var spent på møtet med både mannskapet og redningsskøyta.

– Vi ble først og fremst fantastisk godt mottatt og fikk raskt en god kjemi med mannskapet. Vi tok utgangspunkt i det utstyret de har og hvordan de skal bruke det på best mulig måte, forteller han.

FLERE UTFORDRINGER

Det er trangt i havna, men allerede til sommeren får de større plass. Kong Mohammed VI har bedt om store endringer av bystranda, og hele havneanlegget skal legges om. Høye hus i strandkanten er revet – kongen ønsker havutsikt. Til sommeren skal det stå klart: En egen havn for fiskebåter, én for næringstrafikk, og naturligvis en skikkelig ankomsthavn for turist-trafikken.

Driss Tazi er Fiskeridepartementets representant i Tanger, og koordinerer SAR-operasjonene i havnebyen.Han peker på flere utfordringer for mannskapet på «Tarik». Blant annet gjør mangel på kommunikasjonsmidler og navigasjonsinstrumenter blant fiskerne redningsarbeidet krevende. De minste båtene har ingen radiokommunikasjon, og belager seg på mobiltelefoner.

– Om vi skal være effektive og komme raskt til unnsetning er vi avhengige av å vite posisjonen deres og hvilken type hjelp de trenger, forteller Tazi.

Også tilgang til redningsutstyr blant fiskerne er problematisk.

– Dette er utstyr som ikke er særlig godt egnet å jobbe i, og når noe plutselig skjer, så har de ikke tid til å ta på seg utstyret. Om vi kan sørge for at de har godt sikkerhetsutstyr, vil dette bli bedre. Det har en høy kostnad for oss – men kostnaden for et liv er høyere.

STOLTE REDNINGSARBEIDERE

Tommy Gjerland og Christian Strøm er fornøyd med det noe uvanlige oppdraget. De mener at de har bidratt til at mannskapet om bord på «Tarik» har økt kunnskapen sin og fått seg noen aha-opplevelser som de vil ta med seg videre i arbeidet.

– Det er vanskelig å sammenligne redningsmennene i Marokko med dem vi har hjemme i Norge. Både utstyr, utdanning og forutsetninger her er helt annerledes. Men vi har kommet gjennom det vi mente var nødvendig, sier Gjerland.

– Mannskapet har vært veldig takknemlig for samarbeidet. De jobber godt sammen og er veldig stolte av arbeidet de gjør. Men de har liten eller ingen plan for arbeidet sitt eller hva de skal gjøre om noe går galt. Det har vi forsøkt å hjelpe til med, men det er fortsatt et stykke å gå.

NY KUNNSKAP GAV NYE HOLDNINGER

– Det første vi måtte ta tak i var at de hadde lite kunnskap og rutiner for egen og andres sikkerhet om bord. Vi har fokusert på sikkerhet, planer og instrukser for arbeidet. Dessuten har vi passet på å tilpasse opplæringen slik at de kan utnytte utstyret de har i dag maksimalt, forteller kursholderne.

Siste kursdag fikk Tommy og Christian beviset for at innsatsen deres hadde bidratt til endringer hos mannskapet på «Tarik».

– Redningsskøyta ble kalt ut på et oppdrag, og vi møtte dem på kaia da de kom tilbake. Da var det fantastisk å se at alle om bord brukte redningsvest. Det har de aldri gjort før. Det betyr at vi har satt noen små, men viktige spor. ■ ■

◀ **Redningsskøyta «Tarik»** er en gammel aluminiumsbåt fra 1991 og preges av å ha mye gammelt utstyr.

▼ Mannskapet på redningsskøyta «Tarik» sammen med Tommy Gjerland, Christian Strøm og Vivi Lundgren Schumann.

STORT BEHOV FOR HJELP I MAROKKO

Vivi Lundgren Schumann leder internasjonalt arbeid i Redningsselskapet. Hun forteller at samarbeidet med den marokkanske sjøredningstjenesten på sikt vil formaliseres, med fokus på kursing og opplæring.

– Det er et stort behov for å styrke sjøsikkerheten i Marokko. De har en stor flåte med fiskere og mye passasjertrafikk. Kunnskapsnivået på mannskapet og utstyret de bruker kan forbedres, og det kan vi bidra til å øke.

NY REDNINGSBÅT STYRKER GRESK SJØREDNING

Fakta: Redningsbåten «Norway 2»
Lengde: 9 meter
Fart: 45 knop
Motor: Yamaha 200 hk x 2
Mannskap: 3 - 4 personer
Kostnad: 125 000 Euro inkludert utstyr som VHF, varmesøkende kamera, GPS-navigasjon, radar, AIS og førstehjelpsutstyr
Bygget av Mostro, i Athen
Stasjonering: Etter behov, skal være på Lesvos den første måneden.

STORTINGETS VISEPRESIDENT MARIT NYBAKK VAR GUDMOR DA REDNINGSBÅTEN «NORWAY 2» BLE DØPT PÅ LESVOS 28. MAI. – VI ER STOLTE AV ARBEIDET SOM REDNINGSSELSKAPET OG DE GRESKE FRIVILLIGE I HELLENIC RESCUE TEAM GJØR FOR Å REDDE LIV. DENNE BÅTEN ER ET BIDRAG TIL RS SIN VISJON: INGEN SKAL DRUKNE, SA HUN I SIN TALE.

Stortingets visepresident Marit Nybakk var gudmor da redningsbåten «Norway 2» ble døpt. Her klipper hun snoren sammen med HRT-president George Kalogeropoulos.

Den spesialdesignede redningsbåten skal brukes av frivillige i Redningsselskapets greske søsterorganisasjonen Hellenic Rescue Team (HRT). Båten er en del av et større samarbeid mellom HRT og Redningsselskapet, som Utenriksdepartementet har støttet med 13 millioner kroner.

VANSKELIG SITUASJON

HRT har hatt svært lite ressurser og midler for å drive sjøredning, og sto i en fortvilet situasjon da 850 000 flyktninger kom sjøveien til de greske øyene i 2015.

– Vi hadde 15 sjøredningsbaser, men bare ▸▸

▶ **Tradisjonell gresk båtdåp.** En gresk-ortodoks erkebiskop og tre prester velsignet redningsbåten med en basilikumkvist med hellig vann.

▼ **Frivillige.** Greske frivillige i Hellenic Rescue Team var godt fornøyd med sin nye redningsbåt «Norway 2».

Stortingets visepresident Marit Nybakk og Norges ambassadør i Hellas, Jørn Eugene Gjelstad representerte norske myndigheter under dåpen.

fem redningsbåter. Støtten fra Redningsselskapet betyr enormt mye for oss. Flere båter, mer utstyr og fortsatt trening og opplæring gjør oss i stand til å mangedoble innsatsen, sier HRTs president George Kalogeropoulos.

– Redningsselskapet responderte umiddelbart da vi appellerte om hjelp på verdenskongressen til International Maritime Rescue Federation (IMRF) i juni i fjor, legger han til.

GRESKE OG NORSKE DÅPSTRADISJONER

På tradisjonelt vis ble redningsbåten velsignet med hellig vann av en gresk-ortodoks erkebiskop og tre prester, før Marit Nybakk og Kalogeropoulos klippet en snor i blått, hvitt og rødt.

– Jeg døper deg «Norway 2». Måtte hell og lykke følge deg og ditt mannskap i din ansvarsfulle gjerning, sa gudmor Marit Nybakk og avsluttet dåpen med å kaste en flaske champagne mot båtsiden.

VERDIFULLT SAMARBEID

Gresk kystvakt, redningsmannskap fra flere europeiske sjøredningsorganisasjoner samt lokale og nasjonale greske myndigheter var invitert til dåpen sammen med mannskapet på den norske redningsskøyta «Peter Henry von Koss», som er stasjonert på Lesvos.

Norges ambassadør i Hellas, Jørn Eugene Gjelstad, representerte Utenriksdepartementet under dåpen.

– Det humanitære samarbeidet mellom Norge og Hellas er verdifullt både nå og for fremtiden. Det er viktig at vi fortsetter å støtte og bygge opp den lokale sjøredningstjenesten i Hellas, og viser at offentlig-privat samarbeid skaper resultater, sa Gjelstad, som også roste befolkningen på Lesvos for empati og støtte til menneskene som har flyktet fra krig og konflikt.

Også maritim direktør Webjørn Knudsen i Redningsselskapet anerkjente innsatsen til HRT da han holdt tale under dåpen.

– Vi kan ikke forestille oss hvordan dere frivillige har stått på for å hjelpe både deres egne og alle flyktningene som har kommet til de greske øyene. Vi er stolte av samarbeidet vårt og det vi har fått til på kort tid, sier han.

Mannskapet på RS «Peter Henry von Koss» består av tre redningsmenn fra Redningsselskapet og tre fra norsk politi.

5 000 LIV

Etter dåpen fikk gjestene komme om bord på RS «Peter Henry von Koss». Redningsskøyta, som er Norges bidrag til Frontex-operasjonen, har reddet over 5 000 mennesker i farvannet mellom Tyrkia og Hellas siden juli 2015. Redningsskøyta skal være på Lesvos til desember. ■■

FAKTA

Redningsselskapet (RS) og Hellenic Rescue Team (HRT)

- Har samarbeidet siden juni 2015.
- Utenriksdepartementet har gitt 13 millioner kroner til Redningsselskapet. Støtten skal brukes til innkjøp av rednings-RIBer, rednings- og navigasjonsutstyr, førstehjelpsutstyr, driftsutgifter, vedlikehold og kompetanseoverføring til HRT.
- Første båt («Norway 1») sjøsatt i august 2015 på Kos.
- Opplæringen foregår både på RS Sjøredningsskolen i Horten og på de greske øyene. Opplæringen i Hellas foretas av sjøansatte og frivillige fra RS, som bruker av fritiden sin på dette.
- HRT har 2 000 frivillige, 700 jobber med sjøredning

JUNIOR MED PÅ KJØPET

REDNINGSSELSKAPETS GENERALSEKRETÆR RIKKE LIND TENKER NYTT NÅR DET GJELDER BRUK AV KONSULENTER. HUN SPØR ALLTID OM EN «JUNIOR» PÅ KJØPET.

TEKST OG FOTO: Frode Pedersen

– Konsulenter kan ikke erstatte faste ansatte og den verdien det ligger i å ha fagfolk i huset. Av og til må vi likevel ut å hente inn kompetanse vi ikke har. Dette gjelder for alle organisasjoner og bedrifter som i dag har vært gjennom moderniseringer som innebærer blant annet nedbemanning, sier Rikke Lind.

Ett eksempel hun bruker på dette er da hun satte i gang prosessen med Redningsselskapets nye strategi frem mot 2025.

– For at vi skulle få til en prosess hvor alle ble involvert og fikk sagt sitt, måtte vi ut å hente inn noen som kunne samordne og foredle alle tankene og meningene om veien videre. Det var tross alt et par tusen mennesker som skulle få sagt sitt om hvordan kursen videre skulle settes, sier Lind.

Junior: Generalsekretær Rikke Lind er fornøyd med avtalen hun har fått til med Capgemini. Det betyr at hun får to for en, en ordning juniorkonsulent Kim Oppedal også er tilfreds med.

Dette satte også i gang prosesser hos generalsekretæren hvor spørsmålet om kostnader ble viktig. Hvordan kunne selskapet få mer igjen for de pengene de investerte i å bruke anerkjente konsulentselskaper. Svaret kom gjennom et samarbeid, og stor forståelse for at det å jobbe for en humanitær organisasjon som lever av innsamlede midler, også betyr sterkt fokus på kostnadskontroll.

– For oss er dette en vinn-vinn situasjon. Da Redningsselskapet kom til oss med ønske om at vi skulle hjelpe dem med å se på hvordan selskapet på best mulig måte skulle få til en inkluderende og godt forankret strategi for fremtiden, valgte vi kanskje en noe annerledes «strategi» enn vanlig. Redningsselskapet baserer driften på innsamlede midler, de driver humanitært arbeid som også gjelder deg og meg. Redningsselskapet har en viktig rolle, og vi ønsket å bidra med noe ekstra til deres virksomhet og utvikling. Vi valgte derfor å tilby deler av vår bistand gratis gjennom å la flere av våre yngre medarbeidere jobbe i prosjektstillinger i lengre og kortere perioder. Dette har vist seg nyttig for oss, og nyttig for Redningsselskapet, sier Karl Thomas Reinertsen, som leder Capgemini Consulting i Norge.

På den måten får Redningsselskapet hentet inn spisskompetanse som løser oppdrag innenfor gitte tidsrammer og ut fra spesifikke behov.

– De bidrar med riktig kompetanse til riktig tid, og man kan enkelt stenge døra hvis de ikke leverer slik vi ønsker, sier Rikke Lind.

Kim Oppedal har vært juniorkonsulent hos Redningsselskapet siden februar. Der løser han større og mindre oppdrag knyttet til blant annet integrering av ny strategi, og hvordan redningsskøytene i større grad skal bli mer selvdrevne enheter. Oppedal avløste Benedicte Grytte Dahl som avsluttet et halvt år hvor hun utredet mulighetene for å bruke nye mediekanaler til å samle inn penger.

– Jeg ser på dette som en unik mulighet til å skaffe meg erfaring fra en organisasjon med høyt tempo og strenge krav til at alle leverer når de skal og må. Integreringsprosesser er det jeg kan mest om, men det er stor forskjell fra å kunne ting på papiret til å omsette kunnskap på mennesker og ikke minst se at logistikken fungerer rundt de valg man gjør, sier Kim Oppedal.

Kim har også jobbet sammen med kommunikasjonsavdelingen om en ny brosjyre som på en enkel og forståelig måte forklarer selskapets visjon, verdi og mål frem mot 2025. Denne brosjyren distribueres til alle i organisasjonen, både faste og frivillige. Den skal også brukes som informasjon mot selskapets kunder og samfunnsaktører Redningsselskapet samarbeider med.

Bli sett på sjøen

RS Northsafe Pink er redningsvesten for deg som tenker sikkerhet i alle sammenhenger. Og som ikke er redd for å vise det. Den har en kort passform og nakkeparti i neopren som gir optimal komfort. Redningsvesten er utstyrt med lomme med glidelås for oppbevaring av nøkler ol., skrittstropp og lys som gir ekstra synlighet i det mørke vannet.

Bestill på rs.no/nettbutikk til **MEDLEMSPRIS FOR 1695,-** (Ordinær pris 1895,-)

RS

Redningsselskapet

LEI EN BÅT FRA NÆRMESTE BRYGGE

Foto: Adobe Stock

DELINGSØKONOMIEN BEGYNNER FOR ALVOR Å FÅ FOTFESTE I NORGE. VI LEIER GJERNE UT BÅDE LEILIGHETEN OG BILEN VÅR. NÅ VIL EVEN HEGGERNES AT DU OGSÅ SKAL DELE BÅTEN DIN MED ANDRE NÅR DU IKKE BRUKER DEN SELV.

TEKST OG FOTO: Ove Helset

Heggernes leder firmaet Nabobil, som er en bildelingstjeneste der privatpersoner leier ut bilen sin når den ikke er i bruk. I mai lanserte de underbruket Nabobåt.

– Hvorfor er det en god idé å dele båten sin med andre, Even Heggernes?

– Dette er jo kjernen i hele delingsøkonomien. Det er en ekstremt dårlig utnyttelse av all kapasiteten som står rundt om kring. Vi begynte med med Nabobil basert på at bilene våre blir brukt kun fem prosent av tiden. Om vi ser i de store havnene i Norge, så er jo båtene enda mindre brukt. Går du i Frognerkilen en fin sommerdag, så skulle du tro at alle var ute med båten sin. Men så ligger jo stor sett alle båtene der.

– Mange har et veldig personlig forhold til båten sin. Tror du folk er så rause at de ønsker å dele båten sin med andre?

– Vi er spente på mottakelsen i markedet og hvor populært det kommer til å bli.

AIRBNB OG UBER HAR BANET VEI OG BEVISER AT DET FUNGERER.

Jeg tror det finnes mennesker der ute som er interessert i å leie ut båten sin. Om noen har et veldig personlig forhold til boligen, bilen eller båten sin, så er det ingen som tvinger noen til å gjøre dette. Men jeg tror det er et stort nok marked.

– Men vil det være penger å tjene på dette?

– Vi som er opptatt av delingsøkonomi mener at om det skal fungere, så må det også være en viss verdi per transaksjon. Den som leier ut skal oppleve at det har en liten innvirkning på lommeboka. Vi ser at det fungerer for bolig gjennom AirBnB og biler gjennom Nabobil, og hva er da igjen? Jo, båtene våre. Man gjør en stor investering, som stort sett bare ligger der. Hvorfor ikke tjene noen kroner og la noen andre få muligheten til å oppleve sjølivet. Hovedtankegangen er å benytte seg av den kapasiteten som er. Tenk på alle de pengene som ligger som stille, død kapital.

– Men det er jo mer krevende å føre en båt enn å bo i en bolig eller kjøre en bil. Hvordan kan vi være sikre på at dette er trygt?

– Hele delingsøkonomien er bygd opp rundt tillit. Jeg ser på å bygge en delingsplattform som en pyramide, og i bunn må det ligge en tillit til ideen. AirBnB og Uber har banet vei og beviser at de fungerer, det samme har Nabobil. Deretter må en ha tillit til plattformen og et system som tar hånd om det praktiske, som for eksempel betaling. Til sist er det viktig med tillit til systemet når noe går galt.

– Ja, hva gjør man om noe skulle gå galt?

– Selv om Nabobåt er bygd på tillit og karakterer på både utleiere og leiere, så må vi også ha en forsikring om noe skulle gå galt. Vi har gått sammen med If som vår forsikringspartner, og mener vi har et godt fundament i det. Men på toppen av dette, har vi tilliten mellom mennesker. I tillegg har vi en supportkanal som er tilgjengelig 24 timer i døgnet. Om det skulle skje en skade kobler vi på If. Vi tar alle henvendelser rundt det praktiske.

– Jo, men tillit mellom mennesker hjelper jo lite når det først har gått galt?

– Vi kommer til å oppfordre alle, og spesielt utleierne av båt til å kommunisere med den som skal leie. Og det er jo ikke sånn at du må si ja til en forespørsel. Det er jo det som er fint med delingsøkonomien – om det ikke passer eller du føler deg usikker på den personen som ønsker å leie, så sier du nei. Vi oppfordrer alle til å stille spørsmål og få klarhet i hvorfor de ønsker å leie din båt, hva slags erfaring de har med båt og så videre.

– Det er færre som har erfaring med å føre båt enn å kjøre bil. Hvilke sikkerhetsrutiner har dere?

– Først og fremst handler det om kommunikasjonen mellom utleier og leier og hvordan man presenterer seg i profilen sin på nettsiden. For å registrere seg har vi som eneste krav at en må bevise at man har båtførerprøven om man er født etter 1980.

– Hva med konkurransen med tradisjonelle båtutleiere – vil det fortsatt være et marked for dem i fremtiden?

– Jeg vet ikke om vi har noen konkurrenter, for vi er opptatt av å utnytte de båtene som allerede finnes. Hvis jeg skal si at vi har en konkurrent, så vil jeg heller si at det er båtprodusentene: Hvorfor skal man produsere flere båter når det ligger hundretusener av båter rundt om kring som ikke blir brukt? Vi har ikke mål om å ta prosenter av et marked som allerede er der – vi ønsker å endre vanene til nordmenn og få et annen forhold til eierskap.

Foto: Ove Helset

Bygger på tillit. Daglig leder i Nabobåt, Even Heggernes, har tro på at nordmenn ønsker å leie ut båten sin når den ikke er i bruk.

– Gitt at leseren av RS-Magasinet synes dette er en spennende idé. Hva er viktig å tenke på?

– Jeg mener at på begge sider av leieforholdet, må du stille alle de spørsmålene du trenger svar på du er komfortabel med svarene du får. Er det noe du føler er uklart, ta kontakt med utleieren eller leieren din, eller Nabobåt-teamet. ■■

DELINGSØKONOMI **FAKTA**

- Forretningsmodeller og initiativer basert på horisontale nettverk og deltagelse i et samfunn.
- Utnytter at nettsider og mobilapper gjør det lettere å koble tilbydere og å finne hverandre, og reduserer transaksjonskostnader.
- Delingsøkonomiforetak stiller nettsted og mobilapplikasjon til rådighet (oftest gratis) for tilbydere og kjøpere, ofte integrert med betalingsløsning. Selskaper er ofte finansiert ved å ta betalt en viss prosent av transaksjonene.
- Delingsøkonomiselskapene legger til rette for at brukerne kan publisere vurderinger av tilbydere. Vurderingene bygger tillit til tjenestens sikkerhet og kvalitet.

DELINGSØKONOM I NORGE:

- FINN.no
- Bilkollektiver
- Nabobil.no (bildeling)
- GoMore (samkjøring)
- Plendit.no

Kilde: Wikipedia

RISSKOV BILFERIE

- alltid et godt reisetilbud!

MER ENN 700 HOTELLER PÅ WWW.RISSKOV.NO

Nordjylland | Dronninglund

Tilbud til Nordjylland

Dronninglund Hotel ★★★

Bo nær naturen og flotte slott på et hyggelig hotell på Jylland

- 3 x overnattinger
- 3 x frokostbuffé
- 3 x 3-retters meny/buffé
- 3 x kaffe og småkaker
- 3 x aperitif

SPAR OPP TIL 968,-

Fra kun **729,-**

Miljøtillegg 59 DKK pr døgn

Ank. 14/06 - 20/12-16 | Sesongtillegg fra 100 NOK | Andre pakker + ankomster se hjemmeside

Nordjylland | Aars

Spesialtilbud

St. Binderup Kro ★★★

- 2 x overnattinger
- 2 x frokostbuffé
- 2 x 2-retters meny/buffé
- Gratis parkering
- Nær Rold Skov

SPAR OPP TIL 333,-

Fra bare **779,-**

Miljøtillegg 10 DKK pr døgn

Ank. 13/06 - 21/12-16

København | Kastrup

Miniferie i København

Copenhagen Go Hotel ★★

- 2 x overnattinger
- 2 x frokostbuffé
- Gratis internett
- Gratis parkering
- I nærheten av offentlig transport

SPAR OPP TIL 193,-

Fra bare **949,-**

Ank. 13/06 - 28/09-16

Vestnorge | Norheimsund

Superpris

Thon hotel Sandven ★★★

Sightseeing langs Hardangerfjorden

- 2 x overnattinger
- 2 x frokostbuffé
- 1 x 3-retters meny
- Robåt gratis utlån (begrenset antall)
- Gratis internett

SPAR OPP TIL 651,-

Fra bare **1.199,-**

Ank. 13/06 - 30/08-16 | Andre pakker + ankomster se hjemmeside

RISSKOV BILFERIE

Gode **rabatter for barn** i foreldrenes rom - for eksempel 0-5 år gratis - 6-14 år halv pris

 Rimelig pris i hele Europa

Gjelder for alle Risskov Bilferies opphold: • Prisen er pr. person i dbl. vær. • Gode barnerabatter • Mulighet for flere dager • Ekspedisjonsgebyr fra kr. 79,-

EUROPA TIL LAV PRIS

***Så billig*, at du ikke har råd til å bli hjemme**

4★★★★ luksus på Norefjell

Halvpensjon & SPA

Hallingdal | Noresund

Special offer

Norefjell Ski & Spa ★★★★

Kåret til Norges beste SPA hotell 2 år i rad! Kun 1,5 timer fra Oslo.

- 2 x overnattinger
- 2 x frokostbuffet
- 2 x middagsbuffet
- Inngang til Bøeseter Bad &Trening
- Gratis internett

SPAR OPP TIL 850,-

Fra bare **1.449,-**

Ank. 13/06 - 29/08-16 | Andre pakker + ankomster se hjemmeside

Opplev Sveriges vestkyst

Inngang til Spa

Bohuslän | Uddevalla

SPA-luksus

Bohusgården ★★★★

Opplev vestkysten av Sverige, skalldyrsmat, skjærgård, natur og rolige utfluktsmål.

- 2 x overnattinger
- 2 x frokostbuffé
- 2 x SPA-entré
- Gratis internett
- Gratis parkering

SPAR OPP TIL 370,-

Fra bare **1.029,-**

Ank. 13/06 - 30/08-16 | Bestill innen 31/05-16 | Andre pakker + ankomster se hjemmeside

Opplev vakre Stockholm

1 x 2-retters meny inkludert

Stockholm | Skärholmen

Ferie i Stockholm

BW PLUS Hotel Prince Philip ★★★

- 2 x overnattinger
- 2 x frokostbuffé
- 1 x 2-retters meny
- Gratis internett
- Gratis parkering

SPAR OPP TIL 356,-

Fra bare **889,-**

Ank. 13/06 - 29/08-16 | Bestill innen 31/05-16 | Andre pakker + ankomster se hjemmeside

4-stjerners opphold!!

Opplev vakre Lübeck

Østersjøkysten | Lübeck

Besøk Lübeck

BW Nordic Hotel Lübecker Hof ★★★★

- 2 x overnattinger
- 2 x frokostbuffé
- 1 x velkomstdrink
- Adgang til sauna
- Kun 5 km. til Lübeck

SPAR OPP TIL 243,-

Fra bare **729,-**

Ank. 13/06 - 21/12-16 | Andre pakker + ankomster se hjemmeside

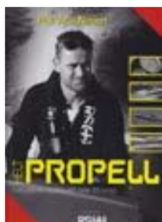
Ring & hør nærmere • Åpent hverdager 9-17.

Oppgi kode: RSM

www.risskov.no ➔ 32 82 90 00 ➔

RISSKOV BILFERIE

Spar ift. hotellets egen pris • Forbehold om utsolgte datoer • Evt. miljøtillegg betales på hotellet • Reisearrangør: Risskov Autoferien AG

PÅL PROPELL

HAN VET HVA SOM KREVES AV DEN SOM VIL KJØRE FORT PÅ SJØEN. PÅL VIRIK NILSEN HAR KJØRT BÅTLØP FRA HAN VAR GUTTUNGE. NÅ ØNSKER HAN Å BRUKE SINE ERFARINGER PÅ GODT OG VONDT TIL Å GJØRE ANDRE TIL BEDRE OG TRYGGERE BÅTFØRERE.

TEKST: Marianne Bergseth

Foto: Privat

Sikkerhet først. – Når jeg deltar i konkurranser vet jeg at hjelpen kommer fort. Den kommer ikke like fort når du er ute med fritidsbåt, sier Pål.

Nå skal han arrangere høyhastighetskurs, og med over 260 båtrace og en VM-tittel bak seg, burde han være en meget godt kvalifisert instruktør. Da Redningsselskapet spurte om han hadde lyst til å ta en prat og vise oss den nye båten sin, en norsk Goldfish 28 Tender med to ganger 300 hester og en toppfart på 70 knop, var han ikke vond å be.

BÅNN GASS

Det er en temmelig sprek båt du har her!

– Ja, det er gøy å kjøre fort, men jeg synes det morsomste er akselerasjonen og det å kjøre fort på en sikker og mer komfortabel måte. Det henger sammen. Gjør du ting riktig, så gagner det sikkerheten og opplevelsen av det å kjøre fort. Denne båten er veldig sportslig fordi den har et steppet skrog som tilfører luft under båten. Det gjør at båten løfter seg og nærmest flyr over vannet. Når du har steppet skrog, så krever det litt mer av føreren. Det er noe vi bruker litt tid på under kurset.

Er det vanskelig å mestre det å kjøre i høy fart?

– Både og. På flatt vann kan de fleste greie å kjøre rett frem, men så fort det blir litt bølger kommer utfordringene. Det er lett å bli fartsblind, akkurat som med bil. Du beveger deg ganske mange meter i sekundet, så ting skjer veldig fort. Staker, holmer og skjær, og ikke minst andre båter, kommer fortere enn du aner. Det kan være lurt å planlegge kjøringa.

Kurset og boken er først og fremst et verktøy for båteiere som vil ha mer glede og trygghet i det å kjøre båten sin fort. Sikkerhet må alltid være i høysetet. Sikkerhet kommer blant annet med kunnskap.

Hva med det kjøretekniske ved hastighetskjøring?

– Der er det mye å tenke på i høyere hastigheter. Jeg kan blant annet trekke frem powertrimmen (motorens tilting), som på mange måter tilsvarer giret på en bil. Om du ikke bruker den riktig får du ikke utnyttet båten og motorens effekt optimalt. Alt henger sammen. Både powertrimsbruk, ratting og gassbruk. Slurver du med en av tingene, ▶▶

Foto: Marianne Bergseth

så går det utover det andre. Mye handler om riktig timing på det du gjør om bord.

LITE KRAV

Bør alle som vil kjøre båt i over 35 knop ta et hastighetskurs?

– Det kan absolutt være lurt. Man bør i hvert fall rådføre seg før man starter, eller lese min bok. Det å kjøre fort har mye med følelser å gjøre, du må føle deg frem og bli kjent med båten. Du må tilpasse deg båten og ikke omvendt. Det kan være greit å få litt input ettersom det også handler mye om bevisstgjøring. Hvis du for eksempel trimmer båten feil, kan det gå utover sikkerheten når du kjører fortere. Særlig i sving med kombinasjon av steppet skrog, som tidligere nevnt, er riktig trimbruk viktig. Du kan lett få en tverr om dette gjøres feil.

Hva gjør de fleste feil når det går galt?

– Det er mange flinke båtførere på fjorden, men det er når man tror man er flinkere enn det man er, eller tror man kan mer enn man kan, at det ofte går galt. Det finnes ikke noe krav i dag til verken kunnskap eller opplæring utover båtførerprøven. Det er jo en kjensgjerning at båtparken i Norge har blitt mye raskere, uten at opplæringskravet følger trenden. Da skjer det ulykker, ikke minst veldig mange nestenulykker.

Et annet problem er fyllekjøring. Alkohol hører absolutt ikke sammen med hastighetskjøring eller båtkjøring generelt. Her er det dessverre mange som har liten respekt og trosser de farene det medbringer. Mange ulykker skyldes nok alkoholbruk.

Hva synes du om båtførerprøven slik den er i dag, er det nok?

– Den er veldig overfladisk og enkel, med mer eller mindre beståttgaranti. For unge nybegynnere kan båtførerprøven være nok, tror jeg. Det bør være strengere krav, i hvert fall når det gjelder hastighetskjøring. Jeg tipper at det i løpet av to-tre år kommer til å bli strengere krav og kanskje et hastighet sertifikat for førere som skal kjøre over 35-40 knop.

HENSYN TIL PASSASJERER

Man bør altså ha en del praktisk erfaring og teknisk kunnskap for å kjøre fort, noe annet som er viktig å passe på?

– Ja, som sagt så er det mye følelser i det å kjøre fort riktig. Ingen båter er like, så man må være litt ydmyk og lærevillig med båten på de første turene. Ta ting steg for steg er et enkelt, men viktig tips. I kurset er det også stor fokus på passasjerer. Mange glemmer ofte de som sitter på. Det er veldig viktig at alle er komfortable om bord. Noen er kanskje redde for å si ifra om de synes det går litt fort, kanskje de ikke kan svømme, er redd for vann osv. Om det da går galt, kan det skje at de får sjokk og blir handlingslammet. Det sier seg selv at det er ekstra krise om det skjer i vann.

Du har jo vært med på en del ulykker i konkurranser, hvordan kan man forberede seg på det verste?

– Jeg har flippet rundt over 12 ganger i min racing karriere og blir egentlig aldri vant til det selv om vi må trene/simulere dette hvert år for å få superlisensen. Vi har redningsteam på banen til å bistå oss på sekunder. Slik er det ikke i den norske skjærgården. Selv om vi har Redningsselskapet her, kan det være ganske så katastrofalt når det går galt med fritidsbåt. Si for eksempel at du går rundt, da «slukkes lyset» umiddelbart under vann og du blir desorientert. Derfor kan det være greit å ha forestilt seg dette på forhånd, altså vite hvor og hvilken vei du skal svømme, hvordan du kommer deg ut. På kurset beskriver jeg en slik simulering som får deg til å tenke litt mer på ulike scenarioer i akkurat din båt.

Foto: Privat

◀ **På bestefars fang.** Allerede som 5-åring var Pål en ivrig båtfører.

▼ **Jolly.** Da Pål var ni år gammel fikk han sin første båt, en 8 fots Draco med 3,5 hk.

Foto: Privat

Pål ønsker alle RS-Magasinets lesere en fin sommer. Nyt hastighetskjøring der det er lov på en sikker måte for deg selv, dine passasjerer og ikke minst andre båtelskere på sjøen. Husk vest og dødmanns snor... God tur! ■■

PÅL VIRIK NILSEN **FAKTA**

- 41 år, bor i Sandefjord med to barn, Hannah (9) og Matteo (10).
- Aktiv i 25 år i de fleste offshore- og rundbanekategoriene, og med 260 båtrace bak seg. Profesjonell offshorefører for Team Australia Powerboat racing team.
- Forfatter av boka «Helt propell, fartsglede og båtvett over 35 knop»
- VM tittel, to norske mesterskap og tre australske i Class-1 offshore. Til sammen seks UIM EM- og VM-medaljer.
- I 2009 ble han kåret til årets motorsportutøver uansett gren i Norge.

helt-propell.no.
palviriknilsen.com

FYRFERIE

OM DU VIL VEKK FRA ALT OG ALLE, OG PUSTE I ÅPENT LANDSKAP, BØR DU PRØVE EN FYRFERIE. VI HAR SAMLET NOEN AV LANDETS FYR MED FLOTTEST BELIGGENHET OG MED OVERNATTINGSMULIGHETER.

TEKST: *Marianne Bergseth*

Marstein fyr Iso WR 4s 10.6m

Marstein fyr i Austevoll kommune i Hordaland befinner seg på en holme ved inngangen til Korsfjorden, og dermed ved innseilingen til Bergen og Hardangerfjorden. Fyret er nå et konferansehotell med elleve rom og selskapslokale. Den unike plasseringen ut mot Nordsjøen er like fryktinngytende som den er praktfull. Når vinden herjer som verst, er det ikke helt feil å sitte inne ved vinduet med kakao og ullpledd og nyte den spektakulære utsikten.

Foto: panoramahotell.no

Foto: Synnøve Kalvå

Kjeungskjær fyr

Oc WRG 6s 8.0 - 5.0m

Å bo på Kjeungskjær fyr er virkelig noe for deg som trenger å «komme deg bort». Her kan hvem som helst, når som helst, legge til med båt, uavhengig av om andre leier fyret, men leietaker bestemmer om han/hun vil ha gjester inne i selve fyret. Her er det totalt 14 soveplasser, inkludert en brudesuite på toppen, men ekstra madrasser, samt sprinkelseng finnes i fyret. Ta med sove-pose. Her er det ingen bar eller restaurant, så tenk at du drar på campingtur og ta med det du trenger.

Foto: panoramahotell.no

FYRFERIE

Svenner fyr

Oc WR 10s 12.8 - 10.1m

Ytterst i Larviksfjorden, sørøst for Stavern finner du denne naturperlen i havgapet. Her er det mulig å tilbringe en eller to fine sommernetter, men i dag må du ordne med transporten selv. På nordsiden finner du en fin sandstrand med gode fortøyningsmuligheter. Skrint jordsmonn og et særdeles hardt kystklima gir Svenner et særegent botanisk mangfold og øygruppen har stor betydning for trekkende småfugl.

Slettnes fyr

Fl W 20s 17.6m

Vi befinner oss i Finnmark, 23 kilometer fra flyplassen i Mehamn og 3 kilometer fra den eksotiske fiskerlandsbyen Gamvik, på samme breddegrad som den nordligste spissen i Alaska. Ved det nordligste fyret på Europas fastland, i et naturreservat som er hjemsted for over 100 fuglearter. I dag blir fyret drevet automatisk for internasjonal båttrafikk i Barentshavet. Det er fullt mulig å få en omvisning, dog på bestemte tider. Nyt panoramautsikten fra toppen av fyret.

Foto: Roy Erling Wrånes

Foto: Cecilie Nilsen

Lista fyr

Fl W 4s 17.5m

Lista fyr bestod tidligere av tre fyrtårn, men i dag står kun ett igjen. To av fyra ble fjernet da fyrteknologien gjorde det overflødig med trippellys. Det 34 meter høye fyret ligger på Ytre Listalandet og er fortsatt et landemerke til hjelp for skipstrafikken. Her kan du overnatte i en av to leiligheter i den tidligere assistentboligen på lista. Hver leilighet inneholder tre soverom med sengeplass til syv personer, to bad og fullt utstyrt kjøkken. Leietakere har fri adgang til fyrtårnet.

Tranøy fyr

Iso WRG 4s 6.6 - 3.5m

Pust inn, pust ut, og nyt! Opplev grindhval og spekkhoggere i midnattssol, se på havørn og ærfugler danse i vinden over hodet på deg, dukk når terna stuper og snus inn den friske sjølufta. Opplev det utilgjengelige i Hamsuns rike. Ta turen til Hamarøy og Vestfjorden, der et rød- og hvitmalt fyr rager opp over en klynge av hvite hus ute på en liten holme. Fra balkongen rundt fyret kan du se de skulpturelle toppene på Hamarøy, imponerende Steigtinden i sør og hele Lofotveggen ut mot vest. På klare dager ser du Mosken og Værøy helt ytterst.

Foto: Karoline O. A. Pettersen

Foto: Dag Hallvard Ystgaard

Kråkenes fyr

Oc WRG 6s 12.8 - 9.7m

Kråkenes fyr ble opprettet av Kystverket i 1906 og er et led- og innseilingsfyr som ligger i Vågsøy kommune i Sogn og Fjordane fylke. Fyret ble automatisert i 1986 og driftes i dag som et privat overnattingsted med fem dobbeltrom og en brudesuite. Omkranset av åpent hav, er det ett av landets mest værutsatte plasser og innehar flere vindrekorder. Den uberørte naturen rundt fyret inviterer til oppdagelsesturer både nede ved fjæra og oppe omkring Kråkeneset.

Grinna fyr

Oc WRG 6s 14 -10.8m

Å overnatte i et fyr er en eksotisk opplevelse, så enkelt, så stille. Hva med en natt i Grinna, som ligger åtte nautiske mil sørvest for Rørvik? Folla Kystlag har satt i stand boligdelen for utleie, og dersom du er ute etter en avstressende ferie så har du kommet til rett plass. Innvendig består fyret av fire etasjer i tårndelen, samt lykterom på toppen.

Foto: Dag Hallvard Ystgaard

Foto: Rolf Dybvik

Lindesnes fyr

FFl W 20s 50.0 - 18.0m

Fyrstasjonen er et fredet kulturminne, der sjø og vind kan komme i kraftige kast rundt neset. Du kan leie ett eller flere døgn under «sveipen» av fyret på Norges sydspiss og oppholdet kan gi deg smaken av hvordan det er å bo som en fyrvokter, midt i havgapet. Fyrets egen leilighet er utstyrt for seks personer, med bad, TV, internett og kjøkken med frys. Er du glad i å dykke, bør du ta en tur under vann til Lindesnes «fyrhage».

Foto: Laffen Jensen

Vestpynten fyr

Fl W 5s 11.0 - 10.0m

Fem kilometer nordvest for Longyearbyen finner du Vestpynten fyr. Du kan ikke sove i verdens nordligste fyr, men du kan for eksempel campe i nærheten? Men pass deg for isbjørner. Svalbard er et must om du ikke har vært der før. Fly til Longyearbyen, lei deg en RIB og dra på eventyr. Dersom telt blir for primitivt og skummelt, finnes det mange utleiehytter i området.

F YR FE RIE

KJETIL ØSTLI
HALVT LOFOTVÆRING,
HALVT HALLINGDØL,
BOSATT I OSLO

Har de siste 15 årene skrevet for Aftenposten/A-magasinet. Har mottatt Arne Hestenes-prisen, NTBs språkpris og Schibsted Journalism Award. Har skrevet boken Politi & Røver (2009), for denne mottok han Brageprisen. Fisker (ørret, sjø-ørret). Har aldri styrt båt. Men liker å sitte i en. Hvis det ikke er bølger. Sier ja til alle som spør om han vil være med på båttur/seiltur. Gründer nå Norges første friluftsmagasin på nett: Harvest – Mennesket & Naturen. Det handler om menneskets lengsel etter natur og å komme seg ut på eventyr. Nettstedet er gratis.

SPISER SUSHI OG SALMA, MENS VI SER EN ANNEN VEI

Naturnasjonen Norge. Det rene og uberørte landet helt nord. Med fjell, fosser – og fjorder. Slik selges Norge utad. Det er da også naturen nordmenn er mest stolt av. Da Aftenposten i en serie om «norsk identitet» spurte leserne, svarte det store flertallet: Forholdet til naturen er det som er mest «typisk norsk».

Hvor lenge kan vi påstå dette når vi ikke samtidig kjemper for den naturen vi setter så høyt? Vår troverdighet som anstendig naturnasjon slår sprekker. For det er også typisk norsk å drive rovdrift på naturen, hvis det gir inntekter eller arbeidsplasser.

Nylig skrev ærverdige The Financial Times om Norge: Hvordan kan Norge selge et image som miljøvennlig naturnasjon når landet samtidig åpner for enda mer olje- og gassutvinning, også i sårbare Arktis, og bruker fjordene som søppeldynge for gruveslam? Man kunne lagt til: Og ønsker at oppdrettsnæringen skal femdobles innen 2050 – selv om næringen ennå ikke har kontroll på lakselus, rømminger og fiskeskitt som dumpes i havet.

Det pågår nå intense kamper langs kysten vår. Ofte handler dette om oppdrettsnæringen og myndighetene mot blant annet kystfiskere, forskere og naturinteresserte. Ikke alle merker kampen, i hvert fall ikke alle vi som spiser vår sushi eller salma og ser en annen vei. De store mediene vier kampen om naturressursene for lite oppmerksomhet, den nevnes sjeldnere enn Martin Ødegaards form eller hvilke av deltagerne i Farmen som sist ble kalt «drittsekk».

Men i sosiale medier koker debatten om kysten og oppdrettsnæringen. Næringen selv mener at den representerer det vi skal leve av etter oljen. Og den har myndighetene på lag, minister etter minister, også statsråder med aksjeposter i oppdrettsanlegg, har sagt at næringen skal vokse, og at næringen selv er best til å løse «miljøutfordringene». Men flere eksperter tviler:

– Denne viktige næringen styres nesten utelukkende etter prinsippet om mest mulig kortsiktig gevinst og ønske om stadig vekst, skriver Kjersti Sandvik i den nye boken «Under overflaten – en skitten historie om det norske lakseeventyret».

Hva er så disse miljøutfordringene? Tonnevis med lusemidler, vegetabilske pellets og fiskeskitt som havner i fjordene. Kystfiskerne snakker om «døde» fjorder og om fiskeplasser som gis til oppdrettsnæringen. De snakker om kysttorsken som forsvant. Om rekefisket som smuldrer. Og om villaksen som nå er i ekstremt mindretall. Mange bestander er så lave at elvene er stengt. Og oppdrettslaksen tar over plassene deres i elvene.

De tre siste årene rømte 642 000 fisk, ifølge tall næringen selv har rapportert inn.

«Lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en bærekraftig utvikling og å bidra til verdiskaping på kysten», var målsettingen i den første fiskeoppdrettsloven fra 1985. Kontroll av sykdomsspredning og minst mulig forurensing var en klar forutsetning.

Men det fantes ingen begrensninger for hvor mye fisk det var tillatt å produsere på hver konsesjon. I 1990, da antall konsesjoner var det samme som i 1985, hadde lakse- og ørretproduksjonen vokst seg nesten fem ganger så stor, til 158 147 tonn. I dag produserer næringen 1,3 millioner tonn laks i året. Det er over tre ganger vekten av hele Norges befolkning (med snittvekt på 70 kilo per person).

Mens staten har som mål at storsamfunnet skal få igjen noe av overskuddet fra naturbaserte næringer som vannkraft, olje og gass, finnes ikke tilsvarende politikk for oppdrettsnæringen, selv om den får bruke av felleskapets naturressurser.

Når du har kost deg med sushi eller laks til middag, kan desserten være at du blir med i debatten. Les bøker, gå på foredrag. To store spørsmål trenger svar snarest: Hvordan kan næringen vokse uten at naturen ødelegges for mye? Og bør laksen inn i lukkede anlegg?

Naturnasjonen Norge trenger engasjerte medlemmer for at kyst-Norge skal forvaltes sunt og bærekraftig i årene som kommer.

Din lokale forhandler

Østfold

RHJ AS
Kalesjer og REX markiser
Tlf : 412 11 111
www.rhj.no

Akershus

www.motorservice.no
Telefon: 4000 1009
Butikk: Leangbukta 31, 1392 Vettre
Volvo Penta originaldeler
Verksted: Grundvikvn 1, 3478 Nærsnes
Service og reparasjoner av Volvo Penta
Opplag og båtplasser

Vollen Marina i Asker, en komplett marina med båtplasser, gjestehavn, drivstoff og service på båt.
Tlf. 40141040 – www.vollen-marina.no

Slemmestadveien 424, 1390 Vollen
Telefon: 66 90 44 66
www.vollenslipp.no
Yanmar og Cummins
Slipp: 30 tonn

Vest-Agder

www.ybm.no – tlf 488 67 006

KRISTIANSAND
Båt og Motor AS
AUTHORIZED VOLVO PENTA CENTER
MERCURY
www.kbm.no - Tlf. 38 05 81 00
Du finner oss på Andøya

Rogaland

Telefon 51 74 54 99 - post@baatbyggeri.no
www.baatbyggeri.no

Åkra Bilimport AS

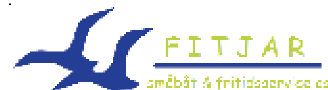
Rådhusvn 1, 4270 Åkrehamn
Tlf: 52 84 55 00
Servicetlf: 909 39 500
www.aakrabaat.no
Båter: Finnmaster, Grandezza
Motorer: Yamaha

Hordaland

www.bsse.no
Telefon 53 00 15 00
Hovlandshagen, 5443 Bømlo
Motorer: Yanmar og Volvo Penta
Vi utfører motorarbeid og maskinering, rørarbeid og hydraulikk, sveising av stål og aluminium, sprøyting av maling og bunnstoff, samt plastreparasjoner.

Håkonar Næringspark, 5419 Fitjar
Tlf: 944 30 500
www.fitjarbaat.no
post@fitjarbaat.no
Båter: Steady, AQ, Pioner
Motor: Yamaha

Sogn og Fjordane

Verlo AS
YANMAR YAMAHA
Gate 1 nr 88, 6700 Måløy
Tlf 57 85 11 77 / Vakttlf: 90 91 91 96
Service og reparasjon av de fleste motormerker, Yanmar og Yamaha forhandler/serviceverksted. Båtslipp, inntil 100 t /30 mtr. I industrivarehuset vårt finner du det du trenger til reparasjon og vedlikehold av båt. **www.verlo.no**

Møre og Romsdal

Westplast AS
Leinevegen 61, 6094 Leinøy
Telefon 70 08 04 00
www.westplast.no
Yanmar forhandler

Kjøpmannsgata 15, Ålesund
Tlf.: 94 13 96 10 – 99 39 65 65
www.aalbs.no E-post: post@aalbs.no
Facebook: Aalesund Båtservice AS
Salg og service på Mercury produkter, diagnose verktøy for de fleste påhengsmotorer. Store arealer ute og inne med løftekapasitet inntil 5 tonn.

Sør-Trøndelag

Skarsvåg Boats AS
Sørfrøyveien 225, 7263 Hamarvik
Tlf 915 94 307
www.skarsvagboats.no

Nordland

JH Motor AS
Stakkevollveien 23, 9010 Tromsø
Telefon: 77 61 05 10 – www.jh-motor.no
Nettbutikk: www.yanmardelernord.no
Motorer: Perkins og Yanmar
Utstyr: Propeller og utstyr, pumper, styringer, sink, batterier.

Troms

Båtlunne
Bestill på
77 85 05 36
www.mitras.no
Smart båtutslipp som gjør det enklere å sette ut og dra opp båten.
• Båtlunne m/10 trinn
• Båtlunne m/10 trinn + 3 ekstra løse trinn

En sportsfiskebåt i særklasse!

Anita Kristiansen fryktet det verste da sønnen ikke kom tilbake fra båttur på sjøen. – Jeg slo personlig grinerekord den dagen. Har aldri vært så glad for å se ham, sier hun.

MED ÉN ÅRE MOT VINDEN

HAN BLE REDDET AV REDNINGSSKØYTA OG MELDTE SEG INN I REDNINGSSELSKAPETS UNG-LAG. NÅ HÅPER 13-ÅRIGE JARLE SØNDENÅ NYGÅRD AT HAN SELV KAN HJELPE ANDRE PÅ SJØEN. **TEKST OG FOTO:** Sofi Lundin

Det er en beskjeden gutt med et stort smil som håndhilser på mannskapet på RS-basen på Stord. En etasje opp i huset er det varm kaffe i koppene og utenfor pisker regnet mot vinduene. Nede ved kai ligger RS «Simrad Færder», det er seks grader i luften og norsk sommer på sitt verste. Det er drøyt en måned siden Jarle og en kamerat satte i gang tidenes leteaksjon og måtte få hjelp fra redningsskøyta.

– Det er samme temperatur i dag som da vi hjalp guttene hjem den der dagen, sier skipsfører Leif-Rune Gravdal. Han ser på Jarle som ser på moren sin, som aldri vil glemme marerittsdagen da hun fryktet at hun hadde mistet sin sønn.

– Det er det verste jeg har opplevd. Jeg slo personlig grinerekord den dagen. Jeg vil ikke ha en «repeat» på den der, Jarle, sier Anita Kristiansen. Hun ser på sønnen som smiler lurt.

FÅR INGEN KONTAKT

Den 20. april er det vår i luften. Jarle er blitt med en kamerat hjem fra skolen, og de bestemmer seg for å dra ut på sjøen for å hente en annen båt. De har avtalt at mamma Anita skal hente ham klokken halv sju, og når klokken blir seks ringer hun Jarle for å si at hun er på vei. Han tar ikke telefonen. Da ringer hun kameraten, men heller ikke han svarer. Hun bestemmer seg for å dra til Ølen, der både kameraten og faren til Jarle bor. Da heller ikke faren vet hvor gutten er, begynner Anita å ringe til venner og kjente i området. «Kanskje han har dratt ut på sjøen...eller nei, den båten har jo bare én åre og ingen bensin». Folk samles for å gå på leterunde i området. Ingen har sett guttene.

MOTORSTOPP

Omtrent samtidig sitter Jarle og kameraten i en ti-fots jolle midt ute på fjorden. Motoren har stoppet og de er tomme for bensin. De finner en åre i den skrøpelige båten, som nok har sett sine beste dager, og begynner å ro, bort til land der de skal hente den andre båten. Da de dro ut var det vårvarme i luften. Nå er det kveld, temperaturen har sunket til seks grader og det er langt fra T-skjortevær på sjøen. De ror mot vinden.

LETEAKSJON
På land har Jarles besteforeldre ankommet og båtforeningen har fått båter ut for å lete på sjøen. Faren til kameraten, venner og familie er samlet for å søke etter guttene. De leter på alle tenkbare steder. Minutter blir til timer og Anita mistenker at de har dratt ut på sjøen. Hun prøver så godt hun kan å holde håpet oppe. «De har sikkert bare gått tomme for bensin», tenker hun. Like før åtte drar hun ut på neset der hun har full oversikt over sjøen. Hun kikker ut over det åpne havet, men ikke en båt er å se. Nå går det rundt i hodet på Anita. Hun slår nummeret til politiet som er på plass ganske umiddelbart. Tankene er mørke. Nå er håpet borte og tårene triller nedover kinnene hennes.

TANKENE ER MØRKE. NÅ ER HÅPET BORTE OG TÅRENE TRILLER NEDOVER KINNENE HENNES

KALDE OG BEKYMRET
Tidligere på dagen har RS «Simrad Færder» vært med på å starte områdets første Ung-lag. Skøyta med frivillig mannskap er på øvelse ved Romsaøyene da beskjeden fra politiet kommer kl 20.20. «To savnede gutter i en jolle på sjøen». Mannskapet durer av gårde innover i Ølenfjorden. Heldigvis er de bare minutter unna plassen som politiet har angitt. Skipsfører Leif-Rune Gravdal er bekymret.

«Tenk hvis det er en skikkelig alvorlig ulykke?» «Hva om de er omkommet?» Han øker farten. Etter drøyt et kvarter får de øye på en liten jolle og to gutter. Mannskapet puster lettet ut. Med hjelp av den ene åren har de klart å ta seg til land. Etter mange timer på sjøen i tynne klær, er de gjennomfrosne og livredde for å få kjeft.

– Er dere politiet på sjøen? Var det mamma som ringte dere?, spør de.

De kommer seg om bord i skøyta, får varme pledd og gruer seg til å ringe hjem. Da de nærmer seg land står halve Ølen på kaia og venter.

– Se nå i det varmesøkende kamerat. Jo rødere personene ser ut på skjermen, jo sintere er de, sier matros Kjetil Eldøy og ler høyt.

BLIR MED I UNG-LAGET
Nå som en måned har gått, kan de le litt av hendelsen som heldigvis endte godt. Anita ser på Jarle som ser fra en side til en annen på mannskapet som er samlet rundt bordet.

– Den dagen glemmer jeg aldri. Jeg var helt kokt i hodet. Gråten bare kom og jeg klarte verken å tenke eller snakke. Når du først har mistet det logiske, da kommer det ikke tilbake. Jeg har aldri vært så glad for å se ham, sier Anita. Nå har hun meldt sønnen inn i Ung-laget.

– Da Jarle kom hjem den dagen snakket han uavbrutt om de kjekke karene på redningsskøyta, og om at han ville bli med i Ung-laget. «Tenk om jeg også kan hjelpe noen en dag», var det første han sa, sier Anita.

– Jeg har alltid likt å kjøre båt og være på sjøen. Etter den dagen hadde jeg ekstra lyst å bli med i Redningsselskapet, sier Jarle.

Med en bestefar som er sjømann, en sjøvant far, en søster som er med i Elias-klubben og en annen som er med i Ung-laget, er ikke Jarle den eneste i familien som er engasjert i Redningsselskapet. Nå kjører Anita flere timer i uka for at barna skal komme seg til de ulike arrangementene.

– Det er en og en halv time fra der vi bor i Nedre Vats hit til Stord, så det blir en del kjøring. Men det er helt ok. Jeg er bare glad for at barna mine ønsker å lære så viktige ting som sjøvett, sier hun.

FRYKTET DET VERSTE
RS «Simrad Færder» har mange hundre oppdrag i løpet av et år. Denne gangen gikk det bra. Men selv en solskinnsdag på fjorden kan slutte i katastrofe hvis en ikke tar forholdsregler på sjøen.

– Jeg må si at jeg tenkte det verste den dagen, og prøvde å forberede meg selv på at ting kan ha gått galt. Marerittet som redningsmann er å finne et omkommet barn. Vi var alle svært lettet da vi fant dem i god behold, og de var flinke som hadde husket å ta på seg redningsvest, sier Gravdal. Han tar siste slurken av kaffen og ser på Jarle som fortsatt smiler lurt.

– Jeg tror guttene har fått seg en ordentlig lærepenge og sjekker bensintanken ordentlig før de drar ut neste gang. Vi på skøyta har også lært at det virkelig nytter å være i båten når alarmen går. Med litt lenger responstid kan situasjonen fort bli verre. Hadde vi ikke vært i området den dagen ville det rukket å bli mørkt og enda kaldere, sier skipsføreren.

Mannskap den dagen:
Kjetil Eldøy: Matros
Arvid Steinsland: Bestmann
Leif-Rune Gravdal: Båtfører

◀ **Matros** Kjetil Eldøy får hjelp av Jarle til å sjekke motorene før avgang fra kai i Stord.

▼ **God stemning** da Jarle møtte mannskapet igjen. Fr.v. Skipsfører Leif-Rune Gravdal, matros Kjetil Eldøy og bestmann Arvid Steinsland.

Vær forberedt på det verste

OM UHELLET ER UTE

TEKST OG FOTO: Trond J. Hansen

BÅTLIV ER FOR DET MESTE HYGGE. LIKEVEL MÅ VI TA HØYDE FOR AT UFORUTSETTE TING KAN HENDE; BÅTEN KAN GÅ LEKK, DET KAN BEGYNNE Å BRENNE, ELLER NOEN KAN FALLE OVER BORD. DET VIKTIGSTE ER Å FOREBYGGE. OM UHELLET LIKEVEL SKULLE VÆRE UTE, ER DET AVGJØRENDE Å HANDLE RASKT. FØR DET FÅR UTVIKLE SEG TIL Å BLI ET STORT PROBLEM.

BRANN

Brann er alle båtfolks store mareritt. Det aller verste scenarioet er brann i båten når man er om bord, kanskje til og med når man sover. Men de fleste branner kan slukkes om de bekjempes umiddelbart. Da er det om å gjøre å bli varslet raskt.

1

2

3

4

NOEN ENKLE RÅD FOR Å UNNGÅ BRANN I BÅT:

- Søl ikke med bensin eller olje. Hold motorrommet rent. 1
- Gassanlegg og koke- og varmeapparater skal monteres, repareres og kontrolleres. Bruk fagfolk. 2
- Sjekk det elektriske anlegget (både landstrøm og 12 volt). Pass særlig på at ledninger ikke er skadet og at tilkoblinger til apparater og batteri er gode. Alle strømkurser skal være sikret. 3
- Ildsfarlige væsker må oppbevares i godkjente kanner og sikres mot slingring.
- Stopp motoren før påfylling av bensin eller olje.
- Ha godkjente slukkingsmidler lett tilgjengelig om bord.
- Monter røyk/brann-varsler. 4
- Instruer alle gjester om bord hvor slukkeapparater er, og hvordan de virker.
- Ha en plan for hva som skal gjøres ved brann.
- Det kan være svært nyttig å gjennomføre et kurs i brannsikkerhet. Ta gjerne hele familien med. Mange arbeidsplasser avholder slike kurs.

TIL BRANNSLUKKING

Ha slukkingsmidler om bord, tilpasset båttype, størrelse på båt og type motor. Vær oppmerksom på regelverk (ISO 9094-1) som gjelder for dieselmotorer i båter opp til 15 meter. Det sier at båter med motor opp til 120 kW (163 hk) skal ha løst eller fast brannslukkingsanlegg. Båter med større motor enn 120 kW skal ha fast brannslukkingsanlegg. Godkjent anlegg er påbudt i alle nye båter som bygges med bensinmotor. Selv om du har en eldre båt, hvor det ikke er påbud om automatisk brannslukkingssystem, vil vi på det sterkeste anbefale det.

- Det finnes flere systemer med fastmonterte, automatiske brannslukkere på markedet, gjerne med gassen FE-227 Heptafluorpropane som slukkingsmiddel. Kan kombineres med akustisk varsel og automatisk motorstopp for å hindre at motoren suger ut slukkegassen. Foto: Produsent

- Bonpet har et system med slukkeampuller som monteres i motorrom. Det er et vannbasert system (vanndamp) som ikke gir sekundærskader om det blir utløst. En relativt rimelig løsning som er svært enkel å installere. Én ampulle dekker et motorrom på åtte kubikkmeter.

- Blazecut har et lignende system som Bonpet, men i form av slanger i ulike lengder. Disse stripses fast i motorrom, under deksel på påhengsmotor eller i tekniske rom. Utløses automatisk og gir ingen sekundærskader.
- Det mest vanlige er å bruke to kg pulverapparater. Større apparater kan være vanskelig å håndtere i båt. Vi anbefaler å ha flere apparater, plassert ved byssen og i nærheten av motor osv. Ulempen er at de tømmes helt om de blir utløst, noe som kan gi store sekundærskader. Husk å sjekke datostempling.

- Et godt alternativ for mindre branntilløp, for eksempel ved byssa, er slukkespray. Middelet kommer i hendige spraybokser og gir ingen sekundærskader. Kjøpes i båtutstyrsbutikker eller hos jernvarehandlere.

- Bonpet har også en slukkegranat, fylt med samme væske som ampullen for montering i motorrom. Kastes inn i flammen, i egen eller andres båt.

- Varrotec har et brannforebyggende middel. Kan brukes til alt fra å spraye motorrom til tekstiler (én type for myke overflater, en annen for harde). Meget effektivt, Varrotec har også brannslukkingsmiddel.
- I tillegg til brannslukkere bør du ha et brannteppe lett tilgjengelig ved byssa. Effektivt for å slukke mindre branner, for eksempel ved bysse.

LEKK BÅT

En lekkasje vil alltid være lettere å håndtere om den oppdages tidlig. Da vil det gjerne være mulig å utbedre skaden før følgene blir altfor alvorlige. En lekkasjealarm kan gi deg et tidlig varsel om vanninntrenging. Ser vi bort fra grunnstøting er den største faren ødelagte bunnventiler/skroggjennomføringer. Du bør ha liggende hjelpemidler for å tette lekkasjer midlertidig, for å holde båten flytende til du får assistanse.

FOREBYGGING

- **Sjekk alle bunnventiler og skroggjennomføringer når du har båten på land. Bytt gjennomføringer som kan være dårlige. Sjekk også slangeklemmer.**
- **Sjekk hylser og annet i tilknytning til aksling eller drev.**
- **Monter lekkasjealarm og koble den gjerne mot automatisk lensepumpe.**

TIL TETTING

- De tradisjonelle, kone trepluggene hører hjemme i de fleste båter, og er et ypperlig og rimelig alternativ for nødreparasjoner av hull i skrog eller ved ødelagte skroggjennomføringer. Tre utvider seg til en viss grad når det blir vått og gir derfor god tetting. Fest gjerne en plugg med riktig størrelse ved alle skroggjennomføringer. Selges ofte i sett med assortert utvalg.

- Forspar TruPlug er en myk, skumfylt, konisk plugg utviklet for å tette også uregelmessige/usymmetriske hull og skader i skroget. Enten hullet er rundt eller avlangt kan TruPlug tilpasses for å stoppe eller redusere lekkasjen. I motsetning til trepluggene kan denne pluggen formes og komprimeres for hånd.

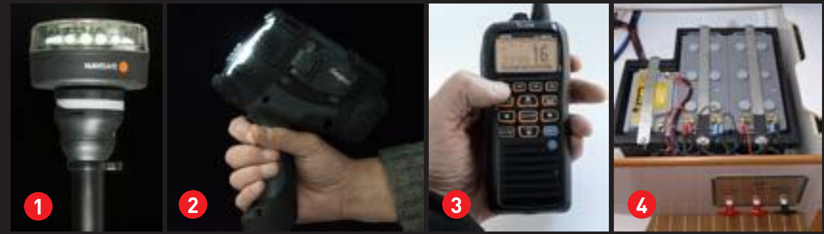
- Smør eller margarin er faktisk et rimelig og godt tetningsmiddel. Smør har den egenskapen at det kleber seg godt fast, og at det er lett å forme til slik at det passer for å fylle ut skadestedet. Når det kommer i kontakt med vann stivner smøret, og gir god tetting.

- Stay Afloat har samme funksjon som smør, men er enda bedre siden det er spesielt utviklet for å stoppe vannlekkasjer – ikke for å ha mellom pålegget og brødskiven. Brukes for å stoppe alle former for lekkasje om bord i båten. For eksempel til å tette ødelagte skroggjennomføringer eller sprekker og hull over og under vannlinjen. Massen er lett å forme og lett å jobbe med.

SVART SKIP

Vi har selv opplevd å miste strømmen når vi har vært på båttur. Det er ikke hyggelig å oppleve «svart skip», særlig om det skjer på natten. Grunnen til at strømmen blir borte vil normalt være feil på batteri eller elektrisk anlegg. Vi skal ikke gå inn på det nå, men bringer noen tips for hva du skal gjøre.

- Ha alltid en rundtlysende nødlanterne basert på batteridrift liggende, og rigg til denne. Moderne batterilanterner har LED-lys og vil gi lys lenge. 1
- Ha alltid en lykt liggende lett tilgjengelig og med oppladete batterier. 2
- Ha helst en håndholdt VHF liggende om bord. De går på batteri og er uavhengig av 12 volt anlegget om bord. 3
- Ha gjerne en oppladet nødlader i båten. Da kan du lade mobiltelefon, håndholdt GPS osv. om det skulle være nødvendig.
- Sjekk åpenbare feil, som løse koblinger til batteriet eller batterivender. Prøv å slå hovedbryter av og på noen ganger. Har du kunnskaper kan du feilsøke ytterligere. 4
- En moderne startbooster basert på litium-teknologi er liten og hendig, men kraftig nok til å få i gang også en dieselmotor. Kan også brukes til lading av mobiltelefon og annen elektronikk.

MANN OVER BORD

Det heter seg at man ikke skal falle over bord når man er på sjøen. Men det skjer. Spesielt kritisk er det om man er alene i båten. Men selv om det er flere i båten, kan det være vanskelig å finne den som har falt over bord, og det kan være vanskelig å få vedkommende om bord igjen. Det er lurt å trene på mann over bord (MOB) situasjoner.

- Bruk flytevest eller flyteplagg, også i båter hvor det ikke er påbudt.
- Kast straks ut redningsbøye eller tilsvarende – både for å hjelpe den forulykkede, men også for å markere stedet. Det bør være markeringslys på bøyen. 6
- De fleste kartplottere og GPSer har en MOB-funksjon. Ved å aktivere denne markeres ulykkesstedet på kartet og søket blir enklere og raskere.
- Det er ikke alltid så lett å manøvrere tilbake til ulykkesstedet, spesielt om det er vind og sjø. En grei manøver er Williamsons turn. Dette går ut på å bruke roret hardt over (svinge maks) til en av sidene til man er omtrent 60 grader ute av opprinnelig kurs. Så tar man roret hardt over til den andre siden helt til man er tilbake på motsatt kurs av den man startet. Med seilbåt kreves en del øvelse for å beherske manøveren.
- Ha gjerne en kasteline tilgjengelig. La den henge etter båten og gå i en bue slik at den forulykkede får tak i tauet.
- Om båten ikke har badestige eller tilsvarende, ha en leider tilgjengelig.
- Om situasjonen er uavklart melder du MAYDAY på VHF. Ikke vent for lenge.
- Det finnes MOB-systemer, særlig tiltenkt havseiling, hvor det går en alarm dersom noen faller over bord. Kan også brukes på hund. 7
- Det finnes personlige AIS-sendere som kan festes til vesten. Om noen faller i sjøen utløses denne og det kommer opp varsel på alle AIS-mottakere i området. Ocean Signal MOB1 kan integreres i oppblåsbar flytevest. 8

Perkins

Marinemotorer

Perkins marinemotorer er stillegående og slitesterke. Rimelige reservedeler betyr god annenhåndsverdi over tid. Motorene kommer i mange versjoner både for strømproduksjon og fremdrift.

10 og 16 kW aggregat med kabinett

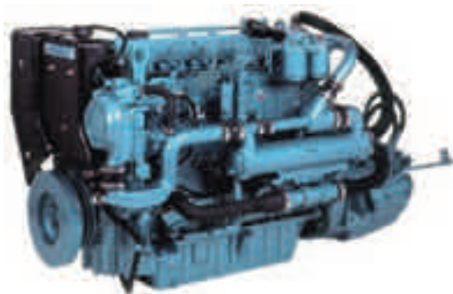
Aggregater for strømproduksjon om bord:

- 415GM	10,5 kWe v/1500 o/min
- 422GM	16,0 kWe v/1500 o/min
- 422TGM	22,0 kWe v/1500 o/min
- 44GM	38,0 kWe v/1500 o/min
- 44TGM	51,0 kWe v/1500 o/min
- 44TWGM	83,0 kWe v/1500 o/min
- 6TG2AM	104,0 kWe v/1500 o/min

Perkins marine fremdriftsmotorer har kompakte byggemål, lavt turtall og behagelig gange. I tillegg har motorene stort sylindervolum, noe som gir usedvanlig lang levetid. Selvsagt har de 2-polet elektrisk anlegg.

Fremdriftsmotorer for yrkes- og fritidsbruk:

- M130C	127 ahk	- 6,0 liter	- 2600 o/min
- M185C	182 ahk	- 6,0 liter	- 2100 o/min
- M215C	202 ahk	- 6,0 liter	- 2500 o/min

Et godt utbygd forhandlernett gir salg og service lokalt.

Universal Diesel AS

Industriveien 9 - 1473 Lørenskog
Tel. 67 91 2 8 00 - Faks 67 91 28 01
www.universal-diesel.no

Crew Endurance 140N
Redningsdrakt

Crewsaver

Vi har et bredt sortiment innen redningsdrakter. Ifølge gjeldende regelverk må alle lasteskip og bulkskip i fart utenfor visse havområder ha en godkjent redningsdrakt om bord for hvert besetningsmedlem.
Med vårt redningsdraktsortiment overholder du disse kravene.

I vårt sortiment finner du drakter med følgende funksjoner:

- Krage med oppdriftselement
- Kameratline
- Utførelse i neopren eller tekstil
- Latekshansker
- Neoprenvotter
- Barnestørrelser

MED/SOLAS Module B & D IMO Resolution MSC81 (70) Part 2 as Amended.

Crewsaver Immersion Suit Range

Survitec Norway AS
Stolt leverandør

Survitec Norway A/S
Gangstøvikvn 66. N-6009 Ålesund, Norway.

Tel: + 47 70 15 87 00
Fax: + 47 70 15 87 01
Email: aalesund@survitecgroup.com
Web: www.survitec.no

RS

www.survitec.no

LEDER FOR SAMFUNNSKONTAKT
I REDNINGSSELSKAPET
Oddbjørn Nesje

Regjeringens trygghets-trio skal styrke kystberedskapen

Historien om de tre statsrådene som skulle til sjøs for å lage bedre kystberedskap er ikke et eventyr. Kulturminister Linda Helland har ansvaret for Norsk Tippings spilleoverskudd, og dermed også det største ansvaret for Redningsselskapets rammevilkår. Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen har ansvaret for sjøsikkerheten, mens justis- og beredskapsminister Anders Anundsen har ansvaret for totalberedskapen. Denne trygghets-trioen går en travel tid i møte nå som alle tre har igangsatt politiske prosesser med konsekvenser for Redningsselskapet og beredskapen langs kysten.

Samfunnet vårt er en stor dugnad, og beredskapen er sammensatt av mange aktører med ulike roller. Organiseringen av beredskapen er et puslespill, og det er først når politikerne setter sammen brikkene på riktig måte at det riktige bildet kommer frem: Min og din trygghet.

Samhandlingstradisjonen i beredskapen er noe av det beste vi har i Norge. Fordelene ved at nødetater og organisasjoner deler på beredskapsoppgavene er mange, og den aller viktigste er kanskje den lokale tilstedeværelsen. Redningsselskapet har 50 redningsskøyter spredt langs hele kysten, og i fjor sto vi for 78 prosent av alle sjøredningsoppdragene til hovedredningssentralene. Vi berget 50 fartøyer og reddet 30 liv!

Mange tror redningsinnsatsen vår muliggjøres av at vi får brorparten av inntektene våre fra staten. Dette er ikke riktig. 64 prosent av inntektene våre kommer fra egne innsamlede midler. 14 prosent av inntektene våre kommer i form av tilskudd over statsbudsjettet og de siste 22 prosentene som spillemidler. De nevnte statsrådene har derfor et stort ansvar for rammevilkårene våre, og det er faktisk kulturministeren som har det største ansvaret, siden hun forvalter spilleoverskuddet til Norsk Tipping.

Redningsselskapet ble formål i Norsk Tippings spilleoverskudd i 2008, og har siden samarbeidet tett med spilleselskapet på Hamar. Vi er glad for den gode dialogen med Kulturdepartementet rundt utviklingen av den norske enerettsmodellen som vi støtter. Vi samarbeider med Norsk Tipping om flere konkrete prosjekter, blant annet det nye spillet Nabolaget og konkurransen Drømmetanken – omtalt i egen artikkel i dette RS-Magasinet. Norsk Tipping og spilleoverskuddet er hjørnesteinen i Redningsselskapets økonomi og betyr derfor svært mye for kystberedskapen i Norge.

Vi er der det skjer, når det skjer. Men nytter det? Er det relevant – i et samfunnsperspektiv – for trygghets-trioen å styrke rammevilkårene til Redningsselskapet? Svaret er et rungende ja. En ny rapport fra Menon Business Economics viser at den totale samfunnsnytten av Redningsselskapets arbeid beløper seg til to milliarder kroner hvert år. Det er en økning på 200 millioner kroner siden 2012 og ca. 3,5 ganger så mye som omsetningen vår. Vår lokale tilstedeværelse og vår samfunnsnytte gjør Redningsselskapet ytterst relevant og må tas med i betraktningen nå som:

- Kulturminister Linda Helland skal lage en ny modell for fordelingen av Norsk Tippings spilleoverskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner
- Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen skal komme med en ny stortingsmelding om sjøsikkerhet og
- Justis- og beredskapsminister Anders Anundsen skal styrke samhandlingen, brannberedskapen og dykkerkapasiteten

Regjeringen har den siste tiden hatt stø kurs i ulike sjøsikkerhetsspørsmål, så nå gjelder det bare å holde oppe dampen! I mai kom Solvik-Olsen med tilleggsbevilgning på ti millioner til Redningsselskapet i revidert nasjonalbudsjett for å kompensere for en økning i arbeidsgiveravgiften. Samme måned fikk redningsskøyta RS «Stormbull» besøk av Anundsen i hans hjemkommune Stavern. Der lovet han å fortsette den gode samhandlingen og å se nærmere på hvordan det offentlige kan styrke dykkerutdanningen vår.

Nå er det kulturministeren sin tur til å legge sine brikker i puslespillet for bedre kystberedskap. Vi håper Helleland viderefører Redningsselskapets prosentandel i det kommende forslaget til ny fordelingsmodell av spilleoverskuddet for samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner!

Alle gode ting er tre, og vi i Redningsselskapet har troen på at trygghets-trioen skal styrke kystberedskapen ytterligere de kommende månedene.
Vi ønsker dem lykke til! ■■

SLIK ER DEN TYPISKE BÅTEIEREN

Etter at over 11 000 båtfolk har svart på Transportøkonomisk Institutts undersøkelse, kan man si mye om båtfolk og folk i båt. Det er gjennomført 173 feltintervjuer på Østlandet. I tillegg ble det sendt ut et spørreskjema til 30 000 tilfeldig utvalgte fra Redningsselskapets småbåtregister. Her er noen av funnene.

AV: Ove Helset

BÅTTYPE

40 prosent oppga at de har åpen motorbåt, de fleste en skjærgårdsjeep. 50 prosent har en helt eller delvis lukket motorbåt, de fleste en daycruiser. Kun åtte prosent av de spurte har seilbåt.

STØRRELSE

Snittlengden på båtene er 23 fot. Halvparten hadde en båt mellom 18 og 26 fot.

HAVN

De som bruker båtene sine mest har bryggeplass i hjemstedskommunen (61 prosent), mens 25 prosent av båteierne i utvalget bruker båten hovedsakelig på hytta.

STRØM

Over 70 prosent av båtene har tilgang til strøm om bord, slik at det er mulig å lade opp en mobil.

NAVIGASJON

I underkant av 70 prosent oppgir at de bruker en eller annen form for navigasjonsutstyr eller loggføring når de er ute med båten. Dette er vanligst for seilbåtene, der nesten 90 prosent oppgir at de bruker navigasjonsutstyr. I underkant av 50 prosent av de med åpen motorbåt har tilgang til navigasjonsutstyr i båten.

TYPE BÅTTUR

De fleste turene med båten er dagsturer av ulik varighet. De som oppgir at de har seilbåt har flere turer med varighet over to døgn enn de med annen type båt.

FLYTEPLAGG

I mai 2015 ble det innført påbud om at alle om bord i båter under åtte meter (26 fot) skal ha på seg redningsvest

eller flyteutstyr når båten er i fart. Den faktiske bruken av redningsvest er avhengig av båtens størrelse ifølge undersøkelsen. Det er klart flere av de med båter under åtte meter som bruker redningsvest enn hva som er tilfelle for de med større båter. Blant eiere av åpen motorbåt oppga over 80 prosent at de alltid bruker vest eller flytevest. 60 prosent av de med seilbåt oppga at de alltid eller svært ofte bruker redningsvest. 96 prosent av de spurte har alltid med redningsvest eller flyteutstyr til alle som er om bord.

Undersøkelsen spør også hva de synes om det nye påbudet. 66 prosent er positivt innstilt til påbudet. Det er særlig de som har båter rett i underkant av åtte meter (42 prosent uenige) som oppgir at de ikke synes dette er et godt tiltak. De med båter under 17 fot er mest enig i påbudet (77 prosent).

ALKOHOL

Flere oppgir at det hender at de drikker alkohol før de drar ut i båten, men dette betyr ikke at de nødvendigvis kjører med promille over tillatt grense. Omtrent 70 prosent av de over 65 år oppgir at de aldri drikker alkohol før eller under en båttur. For aldersgruppen 18–44 er tilsvarende andel rundt 40 prosent.

UHELL

21,7 prosent av båteierne oppga at de hadde vært utsatt for ett eller flere uhell i perioden 2010–2015. Grunnstøting, motorhavari og tau i propellen er oppgitt som hovedårsaker for uhellene. I feltintervjuet som ble gjennomført ble det oppgitt at 23 prosent av uhellene medførte personskade. 60 prosent av disse måtte til lege.

EN REGISTRERT BÅT ER EN IDENTIFISER-BAR BÅT

ETTER ELLEVE ÅRS DRIFT TELLER NÅ REDNINGSSELSKAPETS SMÅBÅTREGISTER 154 750 FRITIDS-BÅTER OPP TIL 15 METER. DETTE ER DET STØRSTE REGISTERET I SITT SLAG HER TIL LANDS.

AV: Ove Helset

Blir en båt funnet drivende, igangsettes i mange tilfeller større leteaksjoner. Skulle noen ha falt over bord, vil registreringsnummeret hjelpe redningsenheter med raskt å komme i kontakt med pårørende, for å varsle og å få viktig informasjon til selve søket. Hvis båten har slitt seg, kan båteier selv forhindre en storstilt og ressurskrevende redningsaksjon.

– En registrert båt er en identifiserbar båt, forteller leder for småbåtregisteret, Atle Cato Strøm.

– En registrering i småbåtregisteret gir også trygghet ved kjøp og salg, og ikke minst med tanke på omsetning av stjålne båter.

Hvert år stjeles rundt 1 000 båter. Av disse kommer kun fem til rette. Jo flere som registreres, dess vanskeligere blir de å omsette.

– Vi oppdaterer faktisk registeret vårt ukentlig med oversikt fra Kripos over stjålne båter, forteller Atle og legger til at det er flere aktører som faktisk krever at båteiere registrerer båten sin.

– I dag er det slik at de fleste forsikringsselskaper krever registrering for å kunne tegne båtforsikring. Vi ser også at stadig flere båtforeninger og havner krever at båten er registrert for å forenkle sin egen administrasjon og oppfølging av leietakere, forteller Atle Cato Strøm.

BÅTNYTT
av Lars Kristian Mosby Enger

Drømmer er gratis

Denne båten er høyst uoppnåelig for de aller fleste av oss, men drømmer er som kjent gratis. Italienske Pershing har planer om å lage sin til nå største yacht – Pershing 140. Fra for til akter måler skuta 42,5 meter. Om bord er det laget en egen «beach club» på akterdekket. På denne båten kan fribordet akter felles ut for å gi stor plass til festligheter i «beach club-en». Til tross for størrelsen er dette ingen sinke på havet. Den har fire MTU-motorer, hver på 4613 hk, som gir farkosten en toppfart på snaue 40 knop.

Tre-etasjers hytte på sjøen

Kragstad AS på Lysaker utvider agenturet når de nå blir importør av franske Beneteau.

–Vi har lenge vurdert å utvide vår virksomhet med større båter som egner seg til å bo ombord i. Da vi fikk forespørsel fra Beneteau passet det perfekt inn i vår portefølje, sier Marius Kragstad til RS-Magasinet.

I første omgang er det 30-foteren Swift Trawler 30 (bildet) som tas inn til landet. Trawler 30 leveres med to romslige lugarer med dobbeltkøye. I tillegg byr båten på en stor flybridge med plass til alle gjestene. Dette er ingen fartsbåt med sin toppfart på 20 knop. Men trawleren har til gjengjeld virkelig lang rekkevidde takket være lavt forbruk under marsjfart kombinert med en dieseltank på 720 liter.

– ST 30 passer svært godt inn i det norske markedet. Den har trygge sjøegenskaper, er oversiktlig å kjøre, samtidig som den har høy bokomfort, sier Kragstad.

Lengde:	9,99 meter
Bredde:	3,53 meter
Vekt:	5 500 kilo
Motor:	300 – 370 hk
Pris:	1990 000 kroner
www.kragstad.no	

Oppgradert Marex

Marex har bygget hele 630 eksemplarer av sin Sun Cruiser mellom 1988 og 2015. Nå er denne fiffet opp for relansering til høsten under navnet 310 Sun. Det er gjort plass til en meget stor sittegruppe ute, med plass til 10 personer rundt bordet, som raskt kan bygges om til en stor solseng på flotte soldager. Her har Marex utnyttet hele salongens bredde for å gjøre plass til flest mulig personer i den sosiale sittegruppa. Ellers har båten to lugarer; en forut og en midtskips. Toalett og bysse har også fått plass under dekk. Marex 310 SC har et helplanende skrog bygget for singelinstallasjon og drev. Farten er beregnet til et sted mellom 25 og 30 knop, avhengig av motor.

Lengde:	9,46 meter
Bredde:	3,24 meter
Vekt:	4 500 kilo
Motor:	220 – 370 hk
Pris:	Ikke fastsatt
www.marex.no	

Polsk eleganse

Galeon 510 Skydeck bygger på samme løsning som 500 Fly, men med mindre flybridge i og med hardtopp som kan åpnes i styrhussalongen. 510 Skydeck leveres som standard med strak aksling og to D11-motorer på 670 hk, men kan oppgraderes til Volvos IPS-system. Av innovative nyskapninger kan vi nevne at fribordet akter kan legges ned for å skape en åpnere løsning og bedre plass til flere gjester. Båten har tre lugarer og mulighet for egen mannskapslugar eller jollegarasje akter.

Lengde:	16 meter
Bredde:	4,45 meter
Vekt:	19 000 kg
Motor:	fra 1150 hk
Pris:	5 395 000
www.stavangermarinesenter.no	

Dykkerbåten

Faster 635 CC er en svært allsidig båt som skal være godt egnet for bruk både som arbeids- og fritidsbåt. I likhet med Pioner Multi og enkelte Arronet-modeller har den en stor rampe forut som gjør det enkelt å laste om bord utstyr. Den kan også brukes til å transportere en firhjuling eller rullestol på grunn av den praktiske luka. En slik løsning er populært blant dykkere for å kunne komme om bord på en enkel måte. Rælingene på båtens fribord og styrekonsoll har feste for ekstra benker og oppbevaringsbokser. Om bord er det mulig å få sitteplass til hele ti personer. Båten kan utrustes med Honda-motorer fra 115 til 150 hester. Faster er en finsk båtprodusent som har laget aluminiumsbåter siden 1978.

Lengde:	6,35 meter
Bredde:	2 meter
Vekt:	835 kilo
Motor:	115-150 hk
Pris:	fra 362 000 kroner
www.faster.fi	

Bygget for lange distanser

Tyrkiske Numarine bygger ganske så spektakulære båter i størrelsen fra 55 til 110 fot. Deres siste tilskudd er 32XP, en yacht på 32,5 meter. Båten er bygget for lang rekkevidde i rolig fart. Den har toppfart på 14 knop, og marsjfart på 12, mens rekkevidden er på hele 3000 nautiske mil. Grovt regnet kan man da reise hele norskekysten tur/retur fra Østfold til Finnmark ved hjelp av to Cat C18 715 hesters motorer og 26 000 liter diesel på tanken. Båten er utstyrt med syv romslige lugarer med dobbeltkøye og totalt åtte toalettrom. Såpass må det være.

Lengde:	32,5 meter
Bredde:	8 meter
Vekt:	200 000 kilo
Motor:	2 x 714 hk
Pris:	På forespørsel

www.numarine.com

Nyhet for øyfolk

Yamarin har hatt suksess med sine aluminiumsbåter i Cross-serien. Siste modell ut er Yamarin 54 BR Cross – en bowrider med heldekkende vindskjerm og ekstra sitteplasser forut. 18-foteren får du for i underkant av 300 000 kroner inkludert 50-hesters Yamaha. Bowrider-konseptet har blitt spesielt populært blant folk som har hytter på øyer i skjærgården da mange personer kan sitte i le av vinden, samtidig som det er plass til mye bagasje forut. Men en 50-hester på hekken vil nok være noe snaut om seks voksne personer er om bord. Yamahas relativt nyutviklede 70-hester vil nok være et bra alternativ for å sikre overkommelig planingsterskel med mange hyttefolk om bord.

Lengde:	5,4 meter
Bredde:	2,09 meter
Vekt:	580 kilo
Motor:	50-70 hk
Pris:	278 000 kroner

www.yamarin.com

Folkelig fra Fredrikstad

Hydrolift i Fredrikstad kan mer enn å lage redningsskøyter (side 10). Nå er verftet snart klar med sin «folkebåt» X-22. Hydrolifts øvrige modeller er stort sett ganske kostbare og avanserte fartsmaskiner. Nå ønsker eier og gründer Bård Eker å lage en mer folkelig båt med prislapp under en halv million. Innenbordsmotoren er erstattet med påhenger for å gjøre båten rimeligere og samtidig gi mer innvendig plass. På akterspeilet er det gjort klart for en 150-hesters Mercury.

Lengde:	6,68 meter
Bredde:	2,30 meter
Vekt:	1 100 kilo
Motor:	150 hk
Pris:	Ca 500 000 kr

www.hydrolift.com

Hytte på sjøen

Bavaria leverer nye modeller praktisk talt på samlebånd. Sist ut fra tegnebrett til produksjonshallen er R40, som skal leveres i to ulike versjoner; coupé og flybridge. Motormessig blir det to Volvo Penta D6-370-maskiner med mulighet for å velge to D6-400 med totalt 800 hk. Med minste motoralternativ er toppfarten beregnet til 35 knop for den snaut 13 meter lange tyskeren. Under dekk finnes to svært romslige lugarer med egne toalettrom. Bavaria har de senere årene hatt stor storsuksess i Norge. Det er få grunner til å tro at R40 ikke vil bli populær.

Lengde:	12,78 meter
Bredde:	3,99 meter
Vekt:	8 700 kilo
Motor:	Fra 740 hk
Pris:	Ikke klar

www.motorboat.no

Nyttige & smarte *dingser*

TEKST: Lars Kristian Mosby Enger

Varmt eller kaldt

Varm drikke er ingen suksess om bord. I små båter er det sjelden installert kjøleskap, men det finnes gjerne et 12-voltsuttak. Da kan dette lille kjøleskapet være løsningen. Plugg inn kontakten og hold boksene kalde. Med et knappetrykk endres skapet fra kjøleskap til varmeskap dersom du har med deg varm lunsj på turen. Mini Fridge kommer i fire farger.
PRIS: 619 kroner. www.coolstuff.no

Strøm i regnet

Denne USB-kontakten fra Scanstrut egner seg til montering i dashbordet på åpne båter der sprut og regn kan forekomme. Perfekt til å lade mobil eller lignede om bord. Kontakten lader to enheter samtidig. Den øvre utgangen gir 5v/1A, mens den nedre gir 5v/2.1A. **PRIS: 359 kroner. www.seatronic.no**

Grill for båtfolk

BarbIQ er en sammenleggbar grill på størrelse enn en iPad, men tykkere og tyngre (1,1 kg). Grillen er laget i rustfritt stål og har en grillflate på 26x24 cm. Den er lett å ta med seg om bord, og mer miljøvennlig enn engangsgrill. BarbIQ gjør det mulig å fyre med kvister, grillkull, briketter, gass eller sprit. De to siste alternativene krever ekstrautstyr. Avfallet tømmes på egnet sted og grillen kjøles ned av luft eller i vann. Vi har ikke testet grillen, men den har fått gode skussmål i magasinet Jakt og Fiske.
PRIS: 585 kroner. www.barbiq.no

Vanntett pakke-sekk

RS Ryggsekk 45 L er en vanntett ryggsekk med kompresjonsventil for «vakuumpakking», polstrede figursydde skulderreimer og ryggpanel som gjør at den oppleves behagelig selv med relativt tungt innhold. Magebelte og justerbar brystreim gir god bærekomfort. Sekken har åpen utvendig lomme i siden, og større lomme i front med vannavstøtende glidelås. **Medlemspris: 799 kroner. Ikke-medlem: 975 kroner. www.rs.no/nettbutikk**

Sikkerhet for de minste

SeaBa Bambino 313 er et norskutviklet flyteelement som kan festes på MaxiCosi-modellene CabrioFix og Acta Graco, modell Logico. Det gjør at spedbarn kan være med på båttur og samtidig sitte komfortabelt i bilstolen. Havner bilstolen i sjøen, vil flyteelementene sørge for at den snus riktig vei.
PRIS: 799 kroner. www.seaba.no

Kult termometer

I en tid der det meste skal være digitalt kan vi like dette termometeret fra Coolstuff.no. Termometeret lar deg følge med på vanntemperaturen i en app som kommuniserer med smarttelefonen via blåtann. Har du ikke vanntemperatursensor i ekkoloddet om bord, kan denne være et moderne og morsomt alternativ til det tradisjonelle badetermometeret. Denne dingsen bruker to AA-batterier.
PRIS: 399 kroner. www.coolstuff.no

To i en – kartplotter og ekkolodd

Amerikanske Humminbird er først og fremst kjent for sine ekkolodd. I den senere tid har de også laget flere kombiplottere. Sist ut er HELIX 9-serien som kombinerer kartplotter og ekkolodd. Ifølge Humminbird har den markedets mest lyssterke skjerm. HELIX 9 GPS har ni-tommers fargeskjerm med 480x800 billedpunkters oppløsning.
PRIS: 12 899 kroner. www.flak.no

Med alt av funksjoner

Høcom RO6800AIS er en ny norsk VHF med det meste av funksjoner inkludert.
Den har NMEA2000, som gjør at den snakker sammen med annen nyere båtelektronikk.
Den har innebygget AIS-mottaker som gjør at annen skipstrafikk vises i displayet.
Er VHF-en tilkoblet en plotter vises AIS-trafikken direkte på kartmaskinen, noe som gjør det langt enklere å forholde seg til avstander til nyttetrafikken. Med denne VHF-en trenger du kun en VHF-antenne både til radioen og AIS-mottakeren. Vanligvis må man ha to antenner, eller et splittet signal fra VHF-antennen.

Introduksjonspris: 2 990 kroner.
Mer teknisk info på www.hocom.no

Komfortable flyteplagg

Rumpetaskevest

For dem som synes en vanlig redningsvest er ubehagelig å ha på seg, kan Regatta Compact Safe være et alternativ i snekker og robåter? Det er viktig å påpeke at denne vesten er manuell og krever handling om man faller i sjøen. Den gir derfor ingen beskyttelse dersom man slår hodet i fallet. Med et enkelt grep åpnes lommen foran på rumpetaska og vesten trekkes over hodet. Deretter må man dra i snora på vesten for å få den til å blåse seg opp. Regatta Compact Safe har en liten lomme som kan brukes til oppbevaring av mobiltelefon i vanntett mobiletui. Ved fall over bord har man dermed både oppdrift og mulighet til å kontakte hjelp. **PRIS: CA 1 500 kroner. www.sup.no**

Slim-fit

Spinlock Deckvest SOLAS 275N er en automatisk oppblåsbare redningsvest for proff- og yrkesbruk. Den har doble kammer og integrert sprayhood. Kraftig pylon-lys kan ettermonteres. Redningsvesten leveres med fem års garanti.
PRIS: 3 299 kroner. www.flak.no

Vest-vest

Et annet alternativ til den tradisjonelle redningsvesten er den nye Regatta Marina Vest. Dette er en flytejakke med 50 N oppdrift som ser ut som en helt vanlig jakke. Den er komfortabel å ha på seg og gir lufting i større grad enn flytejakker. Dermed skulle den egne seg bra sommerstid.
PRIS: CA 1 300 kroner
www.rs.no/nettbutikk

VI STØTTER REDNINGSSELSKAPETS ARBEID

ed MASKIN
482 40 315

SELVAAG

Willis Towers Watson

BÅTER

www.aluminiumsbåt.no

HUSVIKEN
Båt- og Fritidssenteret i Follo

BÅTUTLEIE

Seven Seas Yachts
Utleie av seil- og motorbåter i hele verden!
Seven Seas Yachts
www.7-seas.biz
Tlf. 957 46 656

BÅTUTSTYR

Carl Stahl
Din totalleverandør av:
Ståltau * Løfteutstyr * Fibertau
TLF:55 92 63 60
Faks: 55 92 63 70
www.carlstahl.no

DOYLE
Doyle Lyngør Seilmakerverksted
www.lyngørseil.no
www.doylesails.com

SULZER

ELEKTRONIKK

teknor
A KARSTEN MOHOLT Company
Vi forlenger levetiden på elektriske maskiner
www.teknor.as

FERGER

Fjord1

FISKE OG OPPDRETT

Alsaker Fjordbruk
5694 Onarheim - Telefon 53 43 01 00
www.alsaker. no

BØMLO BRØNNBÅTSERVICE AS

K STRØMMEN LAKSEOPPDRETT AS

LERØY
leroy.no

LINEBAS AS
6627 Bremanger
Tlf 478 25 240

LOFOTEN NORTHERN LIGHT AS
8064 Røst | Telefon: 905 51 042
Produksjon og bearbeiding av fiskeprodukter

MarinHelse

Molinergutt AS
ÅKREHAMN

AS Myre Redskapssentral
8430 MYRE

NFT
NORSK FISKETRANSPORTgruppen

nutrimar

Selsøyvik Havbruk AS

SKRETTING
Pb. 93, 8452 Stokmarknes
Tlf. 815 21 300 Fax 76 11 76 01

STEINFJORDFISK og MS SKOLMEN
Steinfjordfisk A/S
Gymnasveien 21, 8370 Leknes
Telefon 76 08 55 48
sten@skolmen.com

Torsvågbruket AS
Ole Henrik Telebond
Tlf: 77 74 98 78. Faks: 77 74 97 07
Mobil: 982 11 780

FORSIKRING

Tromstrygd
Ditt eget sjøforsikringsselskap

GASS / VARME

RPT GASS
www.rpt.no

HAVNER

HØGSET TERMINALEN A·S
www.hogsetterminalen.no

LEVERANDØRER HAVBRUKSNÆRINGEN

MARINUS AQUA SERVICE MAS

BREIVIK
FISH PROCESSING MACHINERY

HAVNER/HAVNEANLEGG

Sortland Havn KF
Port of Vesterålen
www.sortland.havn.no

Sunnhordland Marin AS
KAIBYGGING | SJØARBEID | DYKKEROPPDRAG

KOMMUNIKASJON

COMROD
Reaching Further
4120 Tau

MOTORER / UTSTYR

Høyelastiske og fleksible koplinger/akselsystem
CENTA
Tlf. 33 48 31 00 - www.centa.no

ENGELSVIKEN SLIPP AS
1628 Engalsvik
Tlf. verksted: 69 33 31 65
Flåteservice: 69 35 33 15

SERVOGEAR

REGNSKAP/REVISJON

Kystregnskap DA
TROMSØ

RS VI STØTTER REDNINGSSELSKAPETS ARBEID

REPARASJON / RESTAURERING

båt teknikk
VOLVO PENTA

DÅFJORDEN SLIPP

Lofoten Sveiseindustri
sveiseindustrien.no – KYSTENS SERVICEPARTNER –

NOFITEK AS

SKARVIK
Skarvik AS
SVOLVÆR

SKIPSTØMRAREN
stmb.no

STORESUND
MARINE SERVICES AS

SEILMAKER

SEILMAKER EKLUND

SHIPPING, SJØTRANSPORT, OFFSHORE

AMG AUSTEVOLL MARINE GROUP
WWW.AMGROUP.NO
POST@AMGROUP.NO
+47 57 98 80 00

BACHKE & CO AS
TRONDHEIM
www.bachke.no

BIOSTAR

DEEPOCEAN
www.deepoceangroup.com

EIDSHAUG REDERI AS
EIDSHAUG - 7940 OTTERSØY
www.eidshaug.no

INGE STEENSLAND AS
SHIPBROKERS

Munkedamsveien 45
P.O.Box 1254 Vika, 0111 OSLO
Telephone: 23 13 55 00
E-mail Gas: isgas@steensland.com
E-mail Chem: ischems@steensland.com
E-mail Prod: isprod@steensland.com

ISLAND OFFSHORE

IVAN ULSUND REDERI AS
støtter Redningsselskapet

Kvernhusvik Skipsverft AS
MELANDSJØ

Misje Rederi AS

PARTREDERIET JOHREMA DA
STOLMEN

polarkonsult
naval architects & marine engineers

RINGASUND AS

subsea 7

TTS
www.ttsgroup.com

SIKKERHETSUTSTYR

HARDING™

STRØM

AUSTEVOLL KRAFTLAG

rødøy-lurøy kraftverk

Rasmussen Elektro a.s
Solakrossvegen 8, 4050 Sola
www.rasmussen-elektro.no

TRANSPORT

SCANIA
Norsk Scania AS
www.scania.no

UTDANNING, FORSKNING

MO
Maritimt Opplæringssenter
SØR/VEST NORGE

Norsk Oljelaboratorium AS
Strandgt. 3, 7900 Rørvik
Tlf. 74 39 37 90
www.nolab.no

SMSC

REDERIET STENERSEN AS
www.stenersen.com / mail@stenersen.com

Stenersen operates a fleet of 17 modern chemical/product tankers.
From 13 - 19000 Mdwt.

Krohn Johansen Forlag AS, Larvik-09

Sigurd Dahl ANS

Kontakt telefon: 75 05 80 86
Antall gjesteplasser: 2
Kart nr: 56/57
Fortøyning: Flytekai
Beliggenhet/sted: Nord-Herøyvågen, Herøy kommune
Posisjon: N66 00.05 E12 18.34
Andre opplysninger:
Handelsforretning med olje, bensin, propangass, vann, fiskeredskaper, båtutstyr, salg av sjøkart. 2,5 km til kommunesenteret med bank, post, lege.

REDNINGSSELSKAPET FYLLER 125 ÅR BLI MED OSS PÅ *FEIRINGEN* OVER HELE LANDET

125 ÅR RS(+)

1891
2016

I 125 år har Redningsselskapet vært en landsomfattende dugnad der enkeltpersoner, foreninger, næringslivet og myndighetene bidrar. – Vi vil gjerne takke alle som står på for å trygge kysten vår, enten det er gjennom frivillig arbeid, medlemskap eller gaver, sier generalsekretær Rikke Lind. – I år intensiverer vi arbeidet med å gjøre sjøvett til allemannseie gjennom å møte barn, ungdom og voksne på enda flere arenaer. Vi er med på arrangementer landet rundt for å treffe de som allerede kjenner Redningsselskapet godt og de som møter oss for første gang, forteller Lind.

Se hvor du kan møte oss i sommer på **rs.no/jubileum** og **rs.no/eliasklubben** (Elias-kjøring).

Redningsselskapet mellom to permer

«Full fart forover» heter boka som Redningsselskapet gir ut i forbindelse med årets 125-årsjubileum. Redaktør og forfatter Lars Ludvig Røed tar leseren med på de viktigste historiske øyeblikkene, møter ansatte og frivillige på sjø og land, beskriver dramatiske redninger og ser framover mot 2025 sammen med dagens ansatte. Redningsskøyteklassene som er operative i dag, inkludert splitter nye «Idar Ulstein» og «Einar Staff SR», har fått et eget kapittel – fotografert av Glenn Røkeberg.

Boka koster 500 kroner. Overskuddet fra salget går til drift av redningsskøytene. Kjøp den på rs.no/nettbutikk

Aktiv utstilling på Norsk Maritimt Museum

På jubileumsutstillingen «Ingen skal drukne» møter publikum Redningsselskapet i fortid, nåtid og fremtid i tekst, bilder, film og aktiviteter. Utstillingen starter med nåtiden idet de besøkende møter en åtte meter lang gummibåt fylt med hundre flytevester. Båten og vestene kommer fra strendene på den greske øya Lesvos, og er brukt av flyktninger som har tatt seg over fra Tyrkia til Hellas. Redningsskøyta «Peter Henry von Koss» har vært stasjonert på denne øya siden juli 2015, og Redningsselskapet er i gang med et UD-støttet prosjekt som skal bygge opp gresk, frivillig sjøredning med utstyr og kompetanse. Mange blir nok litt småsvimle når de får på seg VR-brillene (virtual reality) og «går om bord» i redningsskøyta «Idar Ulstein». 360-film tar de med rundt i styrhuset, på dekk og i maskinrommet. Det blir også mulighet til å kle seg opp som en redningsmann, lære de viktigste knutene, prøve et varmesøkende kamera utover Oslofjorden, vinne fine premier i en quiz og mye mer.

07.06.2016
-des.2016
NORSK MARITIMT MUSEUM PÅ BYGDØY I OSLO

Oslofjorden, Sørlandet og svenskekysten: Seilas med MS «Svanen»

Alle medlemmer kan melde seg på en unik seilopplevelse om bord i skonnerten «Svanen». Seilasen er delt opp i fire legg, og du kan melde deg på maksimalt to. Du mønstrer på som mannskap sammen med 23 andre personer. Det er enkle bekvemmeligheter om bord. Du sover i hengekøye eller smal, fast køye – og dusjmulighetene er begrenset. Ved oppankring byr vi på aktiviteter som kajakkpadling, seilbrett og selvfølgelig bading!

21.juli -2. august

Pris: 800 kr pr døgn
Meld deg på: rs.no/seilas

Sankthansfeiring på TV med NRK og redningsskøyta!

NRK skal i samarbeid med Redningsselskapet sette Stavern på kartet for årets sankthansfeiring. NRK nett-TV skal sende 12 timer direkte på NRK.no fra Stavern og områdene rundt. En time skal sendes som høydepunkter på NRK 1 fra klokka 21:30 til 22:30 på sankthanskvelden. Det blir god sommerstemning fra Stavern med mange flotte bilder både fra sjøen og fra land. NRK rigger to sendestudioer, det ene blir om bord på redningsskøyta «Stormbull». Blant gjestene som kommer på besøk i løpet av sendinga kan vi nevne Arve Tellefsen, Anita Hegerland, Ingar Helge Gimle, Marit Strømøy, Dag Erik Pedersen, Louis Jacoby, Linda Kvam og Rikke Lind.

Se sendingen: Live på nrk.no og høydepunkter på NRK 1 fra kl 21:30 til 22:00

23. juni 12:00–24:00

Troms: Familiedag med UKM-artister som tolker Erik Bye

I Troms samarbeider Redningsselskapet med Ungdommens Kulturmønstring, der artister derfra tolker Erik Bye-sanger. Det blir også Elias-kjøring, stand, åpen redningsskøyte og tur på sjøen med RS-båten på alle steder!

Tromsø 11. juni
Harstad 22. juni
Lysnes (Senja): 25. juni
Målsnes 23.–24. juli
Lundenes 30.–31. juli
Gratangen 18. august
Husøy 20. august

Ålesund: Verdens høyeste sankthansbål

I år skal blir det verdensrekordforsøk i bålhøyde ved Slinningen i Ålesund. Byggingen skjer ved håndmakt og uten hjelp av kran. Når bålet tennes lørdag 25. juni er RS «Idar Ulstein», RS «Det Norske Veritas II» og RS-båten ute på sjøen. Mellom 19.30 og 22.00 en gang opptrer et shantykor fra redningsskøyta «Idar Ulstein».

25. juni 2016 19:30–22:00

SLINNINGEN VED INNSEILINGEN TIL ÅLESUND

Rogaland: Den store sjøjakten

– Målet med Sjøjakten er å få båtfolk til å bruke båten mer, bli bedre kjent i eget farvann og lære mer om sjøvett. Dette blir sommerens morsomste sjøaktivitet for familien, tror prosjektleder John Alfred Hustvedt. Hustvedt, som også er båtfører i sjøredningskorpset i Stavanger, har utviklet konseptet sammen med andre frivillige i Redningsselskapet i Rogaland. Når startskuddet går 18. juni har de frivillige gjemt hele 50 poster i Ryfylkeskjærgården. Jakten varer fram til 31. august. – Vi håper at dette blir så vellykket at Sjøjakten etter hvert kan utvides til hele kysten, sier Hustvedt. Sjøjakten har allerede fått positive ringvirkninger i distriktet. Frivillige i Rogaland har vist et stort engasjement og fått god trening under planleggingen. Prosjektet har også gitt samarbeidspartnere mulighet til å bli assosiert med å gjøre sjøvett til allemannseie.

Du kan utfordre båtvenner til konkurranse om hvem som er den beste sjømannen eller sjøkvinnen. Hver uke trekkes flotte RS redningsvester til vinnere. Hovedpremien trekkes 3. september.

18. juni til
31.august RYFYLKESKJÆRGÅRDEN I ROGALAND

STAVANGER: FOLKEFEST *PÅ KAIA*

18. juni inviterer Redningsselskapet i Rogaland til stor feiring ved Norsk Oljemuseum i Stavanger. Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen åpner dagen, før det blir dåp av en ny Elias-skøyte. Mannskapet på RS «Bergen Kreds» og RS «Sjømann» har åpen skøyte, og Elias ønsker de minste om bord til kjøretur. På scenen står Hilde Selvikvåg, Kriminell Kunst, Hannes Lekestue, Big Band Bonanza og brødrene Espen og Alf Terje Hana. Og ikke minst går startskuddet for Sjøjakten.

18. juni 2016
13:00 - 16:00

Foto: Ole Laget

Sjøjakten på 1 - 2 - 3

Registrer deg på **sjojakten.no**
Her blir du guidet videre.

Finn skjulte poster og løs oppgavene for å få koden til å åpne skattkistene.

Gi haik til en gull- eller sølvskøyte. I noen av skattkistene ligger det små modeller av redningsskøyta. Tar du dem med videre på seilasen, og plasserer dem i en annen skattkiste innen 24 timer, får du bonuspoeng. Hver uke gis det egne premier til førstemann som finner de forskjellige skøytene.

Stig i gradene, ta sjømerker: Oppsøk redningsskøyta eller møt Redningsselskapet på en stand i løpet av sommeren og gå opp til en praktisk prøve. Dokumenter godt sjømannskap og tjen opp «sjømerker».

TJUVHOLMEN

HAMAR BÅTFORENING
www.hamarbåtforening.no
Kontakt: post@hamarbatforening.no
Gangavstand til Hamar sentrum.
Tjuvholmen kro: Servering med alle rettigheter, sommershow, allsang og underholdning.
Serviceanlegg med dusj, toalett.
Marinaanlegg med bensin og diesel

sandmarina.no
Kontakt: Telefon 69 30 00 00
firmapost@apf.no
Sand Marina ligger på Spjærøy, på vestsiden av Asmalsundet. Et moderne anlegg med alt av fasiliteter. Restaurant med inne- og uteservering, drivstoff 24/7. I marinaen finnes toaletter, dusjer og vaskemaskin. Mineralvann, iskrem, aviser, det du trenger til båten og mye mer.

HANKØ GJESTEHAVN
hankohotell.no - epost@hfe.no
Facebook: Hankø Seilerkro
Kontakt: Tlf 69 33 25 35 (kun sesong) / 69 38 28 50 (Hankø Fjordhotell)
Havnepris: Fra kr 225. Hankø Seilerkro med a la carte restaurant, pub og ute-bar. Service hus med kioskvarer, utleie av kano og kajakk Hankø Fjordhotell & Spa med mange fasiliteter.

FAGERSTRAND BÅTFORENING
www.fabat.no
Kontakt: Erik Jakobsen (havnesjef)
Tlf 482 23 392 havnesjef@fabat.no

Gjesteplasser organiseres ved røde/grønne skilt. Grønt betyr ledig og rødt opptatt. Gjester må kontakte vakten ved ankomst. Gjesteplasser fra 3 m og opp til 5 m bredde.

OSCARSBORG GJESTEHAVN
www.oscarsborggjestehavn.no
facebook.com/oscarsborggjestehavn
Per Otto Hansen, 97434779 / 95441258
post@oscarsborggjestehavn.no
Havnekro og kiosk i havna, restaurant på hotellet. Badestrender, festningsmuseum. Guidede turer i høysesongen. Dusjer og vaskemaskin i havna. Ferge til Drøbak. NB! Grilling forbudt.

TOFTE BÅTFORENING
www.toftebatforening.no
Kontakt: Jan Ermesjø, tlf 918 06 604
post@toftebaatforening.no

9 gjesteplasser. Gjestebrygga ligger til venstre.
Alt det du trenger ligger maks fem minutter fra havna. Post i butikk. Maks 3000 kg på kran.

HONNØRBRYGGA/SKUTEBRYGGA
www.drammen.kommune.no
Kontakt: Drammen kommune, telefon 03008

Det er ikke tilgang til strøm eller vann. Bryggereglement som er skiltet på stedet må følges.
For arrangementer, se www.drammen.no

HOLMESTRAND
Kontakt: Telefon 951 71 408
holmestrand.smabathavn@h-nett.no

Gjestehavna ble totalrenovert i 2012 og tilbyr god bryggeplass for dagsbesøk og overnatting. Hyggelig gjestehavn med mange serveringstilbud i umiddelbar nærhet.

ØSTRE BOLÆRNE

www.notteroy.kommune.no/bolarne
Tlf: 409 10 509
Alle fasiliteter som forventes i en moderne havn. Utsikt til Færder fyr. Store friluftsområder. Fotballbane, volleyballbane, idrettshall, kano/kajakkutleie, frisbeegolf-bane. Faste grillplasser, benker og bord til disposisjon.

KJERRINGVIK VEL OG BÅTHAVN

www.kjerringvik.com
Kontakt: Per Olaf Larsen
Telefon 33 19 38 47 / 900 17 022
E-post: polarsen@broadpark.no
Godt beskyttet havn.
Havnedybde: 4 meter
Havepris pr døgn: Kr 200

NOTODDEN BÅTFORENING

www.nmbf.no
Ved Telemarks-kanalen, ca 30 Nm fra Skien. Innseiling: Åpent dypt farvann uten grunner.Gjesteplass, landstrøm og dusj er gratis for gjester i inntil 5 døgn. All fortøyning meldes til havnesjef Roar Kalbekkdalen, tlf 92497630. Foreningen tilbyr også salg av diesel. Kort avstand på fin gangsti til bysentrum.

SJØBUA MARINA

Kontakt: Per Henrik Andersen
Tlf: 955 53 535 / 922 91 608. Stor gjestehavn med ca 300 plasser i rolig indre havn. Enkel innseiling fra skibsleia. Dagligvarebutikk med stor ferskvare avd. Marina med bensin, diesel, båt-/fiskeutstyr og vannsport. Restaurant med 140 sitteplasser på bryggekanten. For mer info se visitvalle.no

RISØR HAVN

Kontakt: Havnevert, tlf. 952 06 083
post@risor.kommune.no
Bemannet med havneverter som gjør det de kan for å gjøre oppholdet i Risør best mulig. Ferske rundstykker og ny avis hver morgen. Serviceanlegg ved akvariet med vaskerom, dusj og toaletter. I tillegg til miljøboden i sentrum som også har toaletter og dusj.

GRIMSTAD GJESTEHAVN

www.grimstadgjestehavn.no
Kontakt: Telefon 480 39 828 (havnevert)
37 25 01 69 (havnekontor)
havnekontoret@grimstad.kommune.no

Gode fasiliteter og bryggekafé. Hyggelige havneverter på bryggekanten. Ta gjerne kontakt på tlf eller VHF kanal 12 før ankomst. Åpen fra 1/6-31/8.

SANDNES GJESTEHAVN

www.lura-bf.no
Kontakt: Torbjørn Sveinsvoll
tlf: 995 61 850. bil@bilbutikken.as

Gjesteplasser: 80
Alle fasiliteter. Gangavstand til flere kjøpesenter og gode restauranter. Gjestehavna ligger midt i Sandnes sentrum.

STAVANGER - BØREVIGÅ

www.stavanger.havn.no
Kontakt: Mads Steffensen, 932 23 123
post@stavanger.havn.no
Gjestehavnen ligger lunt til i sentrum, like ved Norsk Oljemuseum. Alle båtplassene er lagt til rette med gangbare utriggere på begge sider. Strøm- og vannuttak fra flere poster. Servicefasiliteter i bygget på piren.

Årets Gjestehavn 2014
kontakt Anita Ørnes, tlf 51 71 07 12 / 952 57 908. joker.skartveit@joker.no
Velkommen til en lun vik med flott badestrand og koselig atmosfære
Joker Skartveit like ved og sanitærbygg med Cafe , trimrom,konferanse,dusjer, toaletter, vask/tørk. Kortautomat drivstoff.kunstgressbane,turstier.
http://www.skartveitgjestehavn.no

SAND BÅTFORENING

4230 Sand
Kontakt: Oddvin Marvik
Telefon: 902 35 948
batforening.sand@haugnett.no
Havnepris: Kr 75. 25 gjesteplasser
Skjermet båthavn med havnedybde 1,9 meter. Fortøyning i utriggere og langs kai/brygge.
Alle fasiliteter i nærheten.

NEDSTRAND BÅTFORENING

www.nedstrand.org
Kontakt: Tlf 467 67 200
Enkel innseiling fra sør eller vest. God dybde langs brygga, men lengst øst på betongbrygga er det ankertau for brygga på vel 2 meters dybde.
Havna ligger i sentrum på Stranda i Nedstrand. Nytt servicebygg med dusj og vaskemaskin. Flotte turmuligheter.

HERVIK KAI

Kontakt: Joker Hervik,
telefon: 52 77 45 90
joker.hervik@joker.no
Butikk, bensin og diesel ved brygge.
40 gjesteplasser
Kr 100 pr døgn + kr 50 for strøm

SKUDENESHAVN GJESTEHAVN

www.skudeneshavnbatforening.no
Kontakt: 416 26 082 / 992 50 481
post@skudeneshavnbatforening.no
Spesielt godt skjermet havn med gode fasiliteter. Den vernede gamle bydelen er alene verdt et besøk, men her finnes også ett av Norges beste kystkulturmuseer, en internasjonalt kjent lekepark for barn og mye mer...

STORESUND BÅTFORENING

www.storesundbf.no
Kontakt: Tlf 971 60 601
styret@storesundbf.no
Badeplass, buss, dagligvare, ferskvann, kran/løft, postkontor, sjøsettingsrampe, strøm

VELKOMMEN TIL RØVÆR!

Her finner du blant annet:
- Røvær Sjøhus m/kafé og matservering
- Flott gjestehavn ved Nedrebø båtplass
- Røvær landhandel med dagligvarer, bensin og diesel
- Rutebåt med 10 daglige avganger til fra Haugesund
- Røvær kulturhotell med overnatting og arrangementer

MER INFORMASJON OM HAVNENE OG FLERE HAVNER FINNER DU PÅ - **www.velihavn.no**

LANGEVÅG OG BØMLO BÅTLAG

www.b-bl.no
Kontakt: Kristen Thorsen, 957 00 373
kasserer@b-bl.no
Gjesteplasser i Bømlo Båtlag er merket med grønt skilt for ledig, rødt for opptatt. Meget godt med strømuttak og flere plasser for bunkring av vann. Utlån av sykler, dusj og vaskemaskin i Langevåg Bygdatun. Gratis Wi-Fi.

VEDVIKA FRILUFTSOMRÅDE

Innerst i Vorlandsvågen, rett nord for Langevåg, ca 2 km fra sentrum. Fin badeplass med grill, bord og benker. Uthavna har også toalett. Over 100 m3 fin sjelsand. Flere merkede turløyper i området. Besøk også det gamle kvernhuset fra 1600-tallet på Vorland. Romslig og god havn vest for Måsholmane. Fin svaiplass.

ULVERSØY FRILUFTSOMRÅDE

Ulversøy ligger sørøst for Kulleseidkanalen. Stor og innholdsrik øy med flere turstier.
Friluftsrådet har lagt flytebrygger og satt bolter i fjellet i viken sørvest på øya.
Dybden ved flytebryggene er meget god. Nydelig friluftsområde med grillhus.

KULLESEIDKANALEN

Kontakt: Vidar, tlf 469 20 337

Velkommen til ei koseleg og personleg havn. Tove og Vidar ynskjer velkommen til ei havn i stadig utvikling. Her får du kjøpt dagens middag, her er pub med alle rettighetar, nytt servicebygg, kort veg til daglegvarehandel og bunkers. Gratis Wi-Fi. Badestrand.

KRAMBUA GJESTEHAMN SKÅNEVIK

Kontakt: Havnevakt (se oppslag)
Antall gjesteplasser: 20
Fortøyning: Flytebrygge
Havnepris: Kr 200 med strøm

Gjestehavnen ligger midt i sentrum.

Foto: Anita M. Magnussen

SAGVÅG GJESTEHAMN

Kontakt: Claus Arvid Almås
Telefon: 481 06 461 / 53 49 67 66
sh@stord.kommune.no

Sagvåg Gjestehamn ligg lunt og fint til sørvest på Stord. Hamna i Sagvåg blir av båtfolk rekna for å vera ei av dei finaste på vestlandet. Drivstoff ved Åsheim Slipp, ca 300 m frå hamna.

LEIRVIK GJESTEHAMN

Kontakt: Stord Hamnestell
Telefon: 53 49 67 66
sh@stord.kommune.no
Gjestebrygga ligg inst i hamna - i sentrum av byen.

BEKKJARVIK

Kontakt: Havnevakt, tlf 952 23 230
Tlf 917 62 534 - Facebook: Bekkjarvik Gjestehavn. Lun havn med Bekkjarvik Gjestgiveri og handlesenteret Bekkjarvik Torg: Flotte butikker, apotek, vinmonopol, spa, treningssenter, badestrand, turløyper, fotballbane, tennis, sandvolley og alle fasiliteter du har bruk for i en god gjestehavn.

HUSNES BÅTHAVN

www.husnesbaathavn.no
Kontakt: Havnevert, tlf 907 18 599
post@husnesbaathavn.no
Et mangfold av tilbud i havna. Mange flotte og oppmerkede turstier i området. 10 min gange til Kvinnherads største handlesenter. Sankthansfeiring i havna hvert år, med stort bål. Leker og grilling. Kjempegøy for liten og stor.

HERAND BÅTHAVN

www.herandbaathavn.no
Kontakt: Trygve Eiken,
telefon 958 08 621
I en forlengelse av havna finnes badestrand med grillplass, bord og benker. Om sommeren er Meieriet Restaurant, kiosk og båtmuseum åpent i havna. Butikken ligger også like i nærheten.

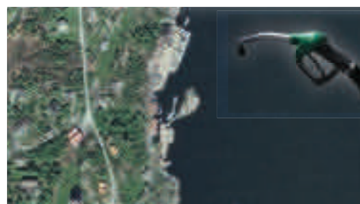
USKEDAL BÅTLAG

www.uskedalen.no
Flott vertshus i havna: Oska. Fint party-telt, med varme og grill. Ny-renovert klubbhus. 100 m til kunstgressbane og lekeplass. Fine turmuligheter. Landets beste Spar butikk (les mer på www.uskedalen.no). Her finnes også liste over begivenheter. Ca 20 min med buss til Husnes eller Rosendal.

OS HAMN

Kontakt: Hamneansvarleg Gitle Smaadal. Telefon 56 57 53 50
gism@os-ho.kommune.no
Havnen er forholdsvis dårlig skjermet mot vind fra sørøst og sørvest. For overnatting vises til de mange gode gjeste- og uthavnene i skjærgården Os. Badeplass i Mobergsviken eller Haugsnesfjæra (gangavstand).

LIBASBRUKET LIE GRUPPEN

På Libasbruket har Liegruppen eit populært bunkerssal som blir mykje brukt av båtfolk i området. Bunkerssalet er ope for alle båtfolk, og det er kortautomat og god tilgang med flytebrygge.
Vi har som mål å ha **Vestlandets BILLEGASTE DIESEL**, så ta turen innom for å bunkre.

HJELTEFJORDEN FJORDSENTER

Kontakt: Ole Nilsen
Telefon 920 88 649
olenils@online.no
Ligger i naturskjønne omgivelser. Mulighet for grilling, hilse på påfugler m.m. Gode brygger og fortøynings-muligheter. I noen sjøkart er øya som fjordsenteret ligger på kalt for Geitun. I andre sjøkart kalles øya Geitanger.

STRUSSHAMN

Kontakt: Askøy Kystlag
Telefon: 988 01 635
Dieselautomat ved innseiling til Strusshamn (Viksund Båt)
Strusshamn er en god havn i all slags vær. Utlån av sykler.
Havnepris:
Kr 150 for båter under 35 fot, kr 200 for båter over 35 fot.

RS HORDALAND – SOGN OG FJORDANE – MØRE OG ROMSDAL – SØR-TRØNDELAG

KJELSTRAUMEN VERTSHUS

Kontakt: Telefon 56 16 89 40
Innseiling: Kan seile inn fra nordsiden og sørsiden av Trollholmen.
Dusj/WC/vask&tørk-anlegg, strøm og ferskvann, bensin/diesel på kortautomat. Trådløst internett.
Kafé/restaurant/bar og overnatting.
Rutebuss ca 5 km til handlesenter med bla.a. post og apotek.

FLÅM MARINA

www.flammarina.no
Kontakt: Jørund Vidme
Telefon: 57 63 35 55
booking@flammarina.no

Gjesteplasser med vann og strøm, dusj- og vaskeanlegg. Leie av trebåter, motorbåter og fiskeutstyr.

HØYANGER BÅTFORENING

Kontakt: Else Luggenes. Tlf: 57711500
Else.Luggenes@hoyanger.kommune.no
8 gjesteplasser. Pris: Kr 150 inkl strøm.
Fasiliteter: Apotek, badeplass, buss, dagligvare, drivstoff, dusj, hotell, kiosk, kran/løft, lege, lekeplass, parkering, postkontor, restaurant, slipp, strøm/vann, søppelkontainer, toalett, vaskemaskin, vinmonopol

ØRSTA GJESTEHAMN

Kontakt: Telefon 958 02 234
Grøn og raud lykt ved opning i molo.
Gjestebrygga med 20 gjesteplassar ligg innerst i hamna.
Fasilitetar: Ferskvatn, WC, dusj, vaskemaskin, tørketrommel, trådlaust breiband, diesel, sjøsetjingsrampe.
Gjestehamna ligger i Ørsta sentrum.

ULSTEINVIK MARINA AS

www.umar.no
Kontakt:
Postboks 370, 6067 Ulsteinvik
Telefon: 70 00 97 50
Mobil: 992 35 620
E-post: oystein@borgstein.no

ULSTEINVIK GJESTEBRYGGJE

www.usl.no
Kontakt: Telefon 482 26 801
Havna drives av Ulstein Småbåtlag og ligger kun en liten spasertur fra sentrum. Tilgang til strøm og vann ved brygga. Dusj og toalett tilgjengelig ved servicebygg like ved. Døgnåpen nøkkeltjeneste: Shellstasjonen ved gjestehavna.

SYKKYLVEN SMÅBÅTHAMN

www.sykkylven-smabathamn.no
Kontakt: Runar Klokk, tlf: 926 25 786
leiar@sykkylven-smabathamn.no
20 gjesteplasser

IKORNNES BÅTFORENING

www.ekornesmarina.no
Kontakt: Bjørn Utgård
Telefon: 932 07 495 / 917 68 870

Oppvarmet 25 meter utebasseng, to plaskebasseng og boblebad. Alt i havneområdet. Flere merkede turstier. 1,5 km til idrettsbane, tennisbane, ballbinge og sandvolleyball.

VIKEN GJESTEHAVN

Kontakt: Kari og Jon Ole Viken
Telefon 70 25 77 77
E-post: karivike@online.no

30 gjesteplasser.
Diesel, dusj, ferskvann, kiosk, lekeplass, parkering, septiktømming, strøm, søppelkontainer, toalett, tørketrommel, vaskemaskin

STEINSHAMN SMÅBÅTLAG

Kontakt: Trygve Bjørn Aune
Telefon: 934 24 955
E-post: trygveba@yahoo.no

20 gjesteplasser
2,5 meter havnedybde ved gjestebrygge
5 min gangavstand til Steinshamn sentrum i Sandøy kommune.

REKNES GJESTEHAVN, MOLDE

www.molde-romsdalhavn.no
Kontakt: Molde og Romsdal Havn IKS
Telefon: 71 19 16 20 / 932 31 470
office@molde-romsdalhavn.no
Gjesteplasser: 270 m flytebrygge, 170 m trekai for gjester. Havnepris: Kr 100 for båter inntil 10 m, kr 150 for båter over 10 m, kr 250 for båter over 15 m. Batterilading/strøm: Kr 50.

ÅNDALSNES GJESTEHAVN

www.molde-romsdalhavn.no

Kontakt: Molde og Romsdal Havn IKS
Telefon: 71 19 16 20 / 932 31 470
office@molde-romsdalhavn.no

Antall gjesteplasser: 15
Drivstoff: Statoil, 500 m fra havna

BUD GJESTEHAVN

Kontakt: Inge Eriksen
Tlf: 952 41 898 - ierikse@online.no
Bud er en perle på kysten med mange muligheter for turer langs den populære kystien som tar en rundt været via kystsenteret med mulighet for en avstikker opp på Gulberget med utsikt over nærområdet samt Hustavika.

KRISTIANSUND GJESTEHAVN

Kontakt: Kåre B. Fure, tlf: 913 00 555
Vakttelefon 01.05 - 01.09: 911 58 788
kristiansund@smaabat.no
Gjestehavnen drives av Kristiansund Småbåtlag. Vakt i tiden 15. mai til 1. september. Gjestehavna ligger lunt i Vågen, ca 5 minutters gange fra sentrum. Eget servicehus med dusj, toalett og vaskerom/tørketrommel.

HELLANDSJØEN BÅTHAVN

Kontakt: Einar Landheim, tlf: 90895172
E-post: einar.landheim@online.no
Gjestebrygge med plass til 20 båter.
Bensin og diesel. Gode fasiliteter.
Hellandsjøen ligger idyllisk til med flott skjærgård i Røstkvervet, inn fra Trondheimsleia, innenfor Magerøya og Røstøya. Merkede turløyper i gangavstand fra havna.

KNARREN BRYGGE

Kontakt: Ida Skarpnes, tlf 72 44 27 00
www.knarren.no Drivstoff for båt og bil, søndagsåpen dagligvare m/noe båtutstyr og post i butikk, restaurant, pub, rorbu, utleie rom og konferanse-lokale, båtutleie, parkering,dusj, toalett, ferskvann, strøm, søppelkontainer.
Flere store arrangementer/konserter i sommerhalvåret.

MER INFORMASJON OM HAVNENE OG FLERE HAVNER FINNER DU PÅ - **www.velihavn.no**

BREKSTAD GJESTEBRYGGE

www.brgjest.no
Kontakt: Havnevert, tlf 466 49 990
brekstadgrestebrygge@gmail.com
Gjestebryggen ligger i sentrum, med mange fasiliteter i gangavstand.
Pris kr 150 inkl strøm for båter inntil 40 fot og kr 200 for båter over 40 fot.

Se **www.brgjeste.no**. Velkommen!

UTHAUG SLIPP OG MARINA

Kontakt: Egil Utstrand
Telefon 915 43 979 / 72 52 37 34
Antall gjesteplasser: 50 m brygge
Havnepris: Kr 100 pr døgn inkl strøm
Fasiliteter i gangavstand: Toalett, dusj, strøm, dieselfylling
Ligger 6 km fra Brekstad sentrum

RÅKVÅG BÅTFORENING

www.rakvag-batforening.no
Kontakt: Rolf Worpvik, tlf 913 16 114
post@rakvag-batforening.no

Lun havn i intimt fiskevær innerst i Stjørnfjorden i Rissa. Den unike gamle bryggerekka skal være den største samlingen av sildebrygger utenom byene.

KURINGVÅGEN MARINA

Kontakt: Terje Tørhaug/Sverre Tårnes.
Tlf: 482 23 368 / 951 59 981
Kuringvågen er en av Midt-Norges luneste havner. Ligger idyllisk til ca 400 m fra skipsleia. Døgnåpent klubbhus. Disponibelt kjøkken. Toaletter og vaskemuligheter. Restaurant - pub i samme havn. Joker butikk i nærheten. Utleie av Åfjordsbåter

MONSTAD SMÅBÅTFORENING

www.monstadsmabatforening.no
Kontakt: Nils Monstad, tlf 911 54 506
havard.stjern@stjern.no

Gjestebrygge med vann og strøm, mulighet for dieselfylling og tilgang til toalett og dusj på Saga. Pubben er åpen annenhver helg denne sommeren.

STOKKØY MARINA

www.stokkoymarina.no
Kontakt: Dagfinn Svenning, tlf 456 64 599 dagfinn.svenning@online.no
På vestsiden av Stokkøya, i le av bruforbindelsen Stokkøy-Linesøya. Trøndelags fineste sandstrand, Hosnasand, bare 300 m fra havna.
Et eldorado for hele familien. Nytt havnehus og 90 m rettkai ved sørmolo.

COOP STOKKØY GJESTEBRYGGE

www.coop-stokkoy.no
Kontakt: Walter Solberg, tlf: 979 94 930, 905 18 176. stokkoy.marked@coop.no
Bensin og diesel 24t kortaut. fra flytebrygge + diesel fra hovedkai. Butikk m/post, apotekvarer, båt- og fiskeutstyr. Sjøkart. Alt 20m fra flytebrygge. Havnedybde 1–4 m. Færingen Kro & Pub i samme bygg. Følg oss på Facebook.

HONGSAND HANDEL GJESTEBRYGGE

Kontakt: Per Gipling, tlf 906 03 581
pergip@frisurf.no
Ytterst på trøndelagskysten, storhavet og skipsleia som nærmeste nabo. Dagligvare, medisinutsalg, båt- og fiskeutstyr, garn, gaveartikler, jernvare, propan, kafékrok, tipping osv. 10-15 gjesteplasser. Båtutleie, 4 utleieleiligheter. Bensin- og dieselsalg like ved.

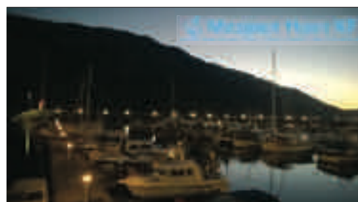
STJØRDAL BÅTFORENING

Kontakt: Erling Saksvik, T: 975 13 950
stordal.baatforening@ktv.no
Havnepris: Kr 75 + strøm
Ca 1 km fra tettstedet Stjørdal som har alle fasiliteter og butikker. Kaffe- og brusautomat. Meget stille havn.
Dybde i innløpet til havna er ca 180-200 cm.
Diesel på brygge.

NAMSOS BÅTFORENING

www.namsosbf.org
Kontakt: Steinar Andersen / Geir Haukø
Tlf 469 22 364 geirhauko@namsosbf.org
Nær byen, men godt skjermet for vind og støy. Lunt innenfor molo. Kort gangavstand til Nord-Trøndelags største kjøpesenter. Slipp og sjøsettingsrampe. Dieselfylling inne i havna, kontakt havnevakt.

PÅLGARDEN MARINA - MOSJØEN

www.mosjoenhavn.no
Kontakt: Steinar Digermul
Telefon 909 59 093
post@mosjoenbf.no
Følg merket innseiling
Maks dypgående: 2,5 meter
10 gjesteplasser på brygge 5
Gjesteplass uten strøm: kr 100 pr døgn
Gjesteplass med strøm: kr 150 pr døgn

SANDNESSJØEN BÅTFORENING

www.ssjbf.no
Kontakt: Kjell Konradsen
Telefon: 911 72 381
post@ssjbf.no
Havnedybde: 2,5 meter
Antall gjesteplasser: 100 meter brygge (longside)
Bensin og diesel på brygge

HALSA BÅTHAVN

www.halsa-baatforening.org
Kontakt: Jarl Ivar Mikkelborg, tlf 99242261 – post@halsa-baatforening.org
Havnen har bobleanlegg. Slipp 30 tonn. Skiltet innseiling. Grillhus. Klubbhus med vask og tørkemaskin, kokemuligheter, dusj og toalett. Opparbeidet plen med dam, fontene, grillhus og liten lekekrok for barn.

MARINEPOLLEN

Vågan Båt- og Sjøfiskeforening
Kontakt: Sten Ståle Sortland
tlf 415 68 234. Havnepris fra kr 150 pr døgn. Antall gjesteplasser: 20
Apotek, buss, båtforhandler, båtutstyr, dagligvare, drivstoff, ferskvann, kiosk, lege, motorservice, postkontor, restaurant, strøm, søppelkontainer, toalett, veterinær, vinmonopol

SVOLVÆR GJESTEHAVN

Vågan Havn KF. www.vaganhavn.no
E-post: havnevakt@vagan.kommune.no
Telefon havnevakt:
76 06 79 94 / 76 06 79 90
Antall gjesteplasser: 60

Servicehus, strøm, vann og renovasjon, hoteller, restauranter, butikker båtutstyr m.v

MARKEDSBRYGGA, STOKMARKNES

www.hadselhavn.no
Vakttelefon Hadsel havn: 917 65 122

For mer info: Se eget oppslag på kaien

GISUND BÅTHAVN

www.gisund-baathavn.com
Kontakt: Havnevakt
Telefon 906 73 747
gisund.baathavn@gmail.com
Innseiling: Ha grønn stake på styrbord side.
Havnedybde: 4 meter
Eget dieselanlegg

ALTA BÅTFORENING

www.altabf.no
Kontakt: Paul Karlsen
Telefon: 78 43 60 47 / 948 17 143
altabf@freewave.cc
Gjesteplassene finnes i hovedsak langs begge sider av betong bølgebryter/flytebrygge som ligger på tvers i havneinnløpet. NB! Meget grunt ved den innerste delen av flytebryggene.